

تاریخ آزمون

سه‌شنبه ۱۴۰۳/۰۱/۰۷

سؤالات آزمون دفترچه شماره (۱) دوره دوم متوسطه پایه دوازدهم انسانی

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخگویی: ۹۰ دقیقه	تعداد سؤال: ۸۰

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

		تعداد سؤال		مواد امتحانی			
۲۵ دقیقه	۲۵	۱	زوج کتاب ۱	۲۵	ریاضی و آمار ۱	ریاضیات	۱
	۵۰	۲۶	زوج کتاب ۲	۲۵	ریاضی و آمار ۲		
۲۰ دقیقه	۷۰	۵۱	زوج کتاب ۱	۲۰	علوم و فنون ادبی ۱	علوم و فنون ادبی	۲
	۹۰	۷۱	زوج کتاب ۲	۲۰	علوم و فنون ادبی ۲		
۲۰ دقیقه	۱۰۰	۹۱	اجباری	۱۰	جامعه‌شناسی ۱	جامعه‌شناسی	۳
	۱۱۰	۱۰۱		۱۰	جامعه‌شناسی ۲		
۱۵ دقیقه	۱۲۵	۱۱۱	اجباری	۱۵	روان‌شناسی		۴

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سوالات زوج درس ۱ (ریاضی و آمار (۱)، شماره ۱ تا ۲۵) و زوج درس ۲ (ریاضی و آمار (۲)، شماره ۲۶ تا ۵۰)، فقط یک سوره را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

ریاضی و آمار (۱) (سوالات ۱ تا ۲۵)

۱- چهار واحد کم تر از دو برابر تفاضل ۷ از عددی، برابر با نصف آن عدد است، مربع آن عدد کدام است؟

۱۶۹ (۴)

۱۴۴ (۳)

۱۲۱ (۲)

۱۰۰ (۱)

۲- معادله درجه دوم $3x^2 - px + 8 = 0$ بعد از استفاده از روش مربع کامل به فرم $(x-1)^2 = b$ می رسد. حاصل $a + 3b$ کدام است؟

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۳- در معادله درجه دوم $3x^2 + (m+6)x - 2m = 0$ حاصل ضرب ریشه ها برابر $-\frac{A}{3}$ است. ریشه کوچک تر معادله کدام است؟

۴ (۴)

-۴ (۳)

 $-\frac{2}{3}$ (۲) $\frac{2}{3}$ (۱)

۴- اگر $\frac{-3a}{a+1} + \frac{2}{x-2a} = \frac{5}{3}$ دارای جواب $x = -2$ باشد، مقدار a کدام است؟

-۲ (۴)

۲ (۳)

۴ (۲)

-۱ (۱)

۵- اگر $f: A \rightarrow B$ طوری باشد که $f(x) = x^2 - x$ با فرض $A = \{x \in \mathbb{Z} \mid 1 \leq |x| < 5\}$ ؛ تعداد اعضای برد f کدام است؟

۵ (۴)

۴ (۳)

۶ (۲)

۸ (۱)

۶- اگر نمودار تابع خطی f محور طول ها را در نقطه ای به طول -۱ قطع نموده و $f(2) = -3$ باشد، آن گاه مقدار $f(1)$ کدام است؟

-۲ (۴)

-۱ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۷- خط به معادله $y = ax + b$ نمودار تابع درجه دوم $y = x^2 - (a+1)x + b$ را در نقطه $(5, 11)$ قطع می کند. محور تقارن تابع درجه دوم کدام است؟

 $-\frac{3}{4}$ (۴) $\frac{3}{4}$ (۳) $-\frac{3}{2}$ (۲) $\frac{3}{2}$ (۱)

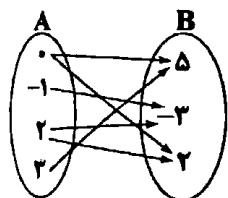
۸- با حذف حداقل چند پیکان از نمودار زیر، از مجموعه A به مجموعه B می توان تابع تعریف کرد؟

۱ (۱)

۲ (۲)

۳ (۳)

۴ (۴)

۹- اگر $f(x) = -2x^2 + x - 7$ و $f(x) = -6g(x) = f(-1) + 3x^2$ باشد، ضابطه $g(x)$ کدام است؟

 $x^2 - 1$ (۴) $-\frac{1}{2}x^2 + 1$ (۳) $\frac{1}{2}x^2 - 1$ (۲) $-x^2 + 1$ (۱)

۱۰- اگر نمودار تابع درجه دوم $f(x) = ax^2 + bx + c$ محور y ها را در نقطه ای به عرض ۴ و محور x ها را در نقطه ای به طول ۳ قطع کند و در این تابع $f(-1) = 3$ باشد، طول رأس سهمی کدام است؟

 $\frac{7}{5}$ (۴) $\frac{3}{5}$ (۳) $\frac{7}{10}$ (۲) $\frac{3}{10}$ (۱)

۱۱- تابع درآمد از فروش نوعی کالا به صورت $R(x) = 30x - \frac{x^2}{4}$ و تابع هزینه همان کالا به صورت $C(x) = 10x + 20$ است. ماکزیم سود از فروش این کالا کدام است؟

۳۸۰ (۴)

۳۲۰ (۳)

۲۸۰ (۲)

۲۲۰ (۱)

۱۲- کدام یک از روش های گردآوری داده ها از طریق «دادگان» انجام می گیرد؟

(۱) میزان علاقه دانش آموزان یک دبیرستان به رشته علوم انسانی

(۲) بررسی تعداد مکالمات تلفنی یک ماهه در یک اداره

(۳) بررسی موضوع «رژیم گرفتن» موجب کاهش هوش افراد می شود»

(۴) تعداد خودروهای عبوری از یک تونل در ساعت ۸ تا ۱۰ صبح روز شنبه

۱۳- میانگین ۱۵ داده آماری برابر ۲۰ است. اگر یکی از داده را حذف کنیم، میانگین یک واحد کاهش می یابد. داده حذف شده کدام است؟

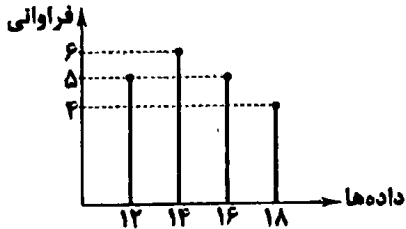
۳۶ (۴)

۳۵ (۳)

۳۴ (۲)

۳۲ (۱)

- ۱۴- در داده‌های آماری $2a, 2, 2, 2, a, a, a$ مجموع داده‌ها برابر ۲۱ است. الحراف معیار داده‌ها تقریباً کدام است؟
 ۱/۳ (۱) ۱/۲ (۲) ۱/۶ (۳) ۱/۷ (۴)
- ۱۵- در داده‌های آماری $10, 12, 2, 6, 9, 7, 3, 5, 4, 5$ با حذف داده دور افتاده، دامنه میان چارگی چقدر کاهش می‌یابد؟
 ۱ (۱) ۱/۵ (۲) ۲ (۳) ۲/۵ (۴)
- ۱۶- اگر شاخص پراکندگی داده‌ها کوچک باشد، کدام نمودار برای مقایسه مناسب نیست؟
 (۱) میله‌ای (۲) دایره‌ای (۳) جعبه‌ای (۴) نقطه‌ای

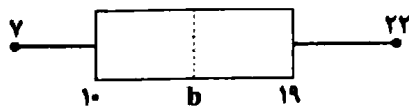
- ۱۷- بر اساس نمودار میله‌ای زیر، میانگین داده‌ها کدام است؟
 ۱۳/۷ (۱) ۱۳/۹ (۲) ۱۴/۸ (۳) ۱۴/۳ (۴)

۱۸- چه تعداد از عبارات زیر نادرست است؟

- (الف) از آماره‌ها می‌توان برای تخمین پارامتر جامعه استفاده کرد.
 (ب) پارامترها در هر جامعه‌ای قابل محاسبه هستند.
 (ج) آماره‌ها از یک نمونه به نمونه دیگر می‌تواند تغییر کند.
 (د) پارامتر جامعه همواره ثابت و آماره متغیر می‌باشد.

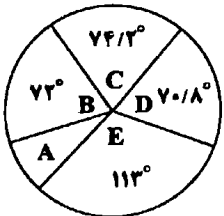
- (۱) صفر (۲) یک (۳) دو (۴) سه

۱۹- برای داده‌های آماری $d, 21, 20, c, 18, 16, 15, 13, 13, 11, 9, 8, 7$ که به صورت صعودی مرتب شده‌اند، نمودار جعبه‌ای زیر رسم شده است، حاصل $\frac{d-c}{b-a}$ کدام است؟

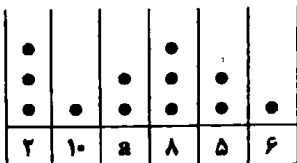
- ۰/۷۵ (۲) ۰/۵ (۱)
 ۱/۵ (۴) ۱ (۳)

۲۰- نمودار دایره‌ای مقابل متناسب با میزان صادرات یک نوع محصول از پنج استان مختلف است. اگر میزان صادرات استان A برابر ۳۲ تن باشد، میزان صادرات استان B چند تن است؟

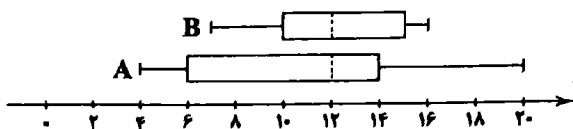
- ۷۶/۸ (۱) ۷۷/۶ (۲) ۷۸/۴ (۳) ۷۹/۲ (۴)

۲۱- در نمودار نقطه‌ای زیر، میانگین داده‌ها برابر ۶/۵ است. دامنه میان چارگی داده‌ها کدام است؟

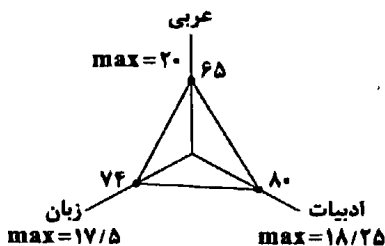
- ۴ (۱) ۴/۵ (۲) ۵ (۳) ۵/۵ (۴)

۲۲- دو نمودار جعبه‌ای زیر مربوط به نمرات کلاس A و B در درس ریاضی است. کدام گزینه صحیح نیست؟

- (۱) عملکرد کلاس A بهتر است.
 (۲) در هر دو کلاس نصف افراد نمره بالای ۱۲ گرفته‌اند.
 (۳) بیش از $\frac{1}{4}$ افراد کلاس A از همه افراد کلاس B نمره کم‌تری گرفته‌اند.
 (۴) تقریباً ۷۵ درصد افراد کلاس B نمره قبولی گرفته‌اند.

۲۳- نمودار راداری شکل زیر نمرات سه درس ادبیات، عربی و زبان خارجه یک دانش آموز است. معدل نمرات این سه درس تقریباً کدام است؟

- ۱۲/۷۵ (۱) ۱۳/۵ (۲) ۱۴/۲۵ (۳) ۱۵/۵ (۴)

- ۲۴- زاویه بین دو نیم خط در نمودار راداری کدام گزینه نمی تواند باشد؟
 (۱) ۱۲° (۲) ۱۶° (۳) ۲۴° (۴) ۳۶°
- ۲۵- در رسم نمودار حسابی کدام مورد زیر برای متغیر سوم مناسب نیست؟
 (۱) قطر تنه درختان یک باغ
 (۲) درجه حرارت هوا بر حسب سانتی گراد
 (۳) تعداد مراجعه کنندگان به مطب پزشکان
 (۴) مساحت شهرهای یک کشور

زوج درست است

سوالی ۲۶ تا ۲۸

- ۲۶- ارزش کدام گزاره زیر همواره نادرست است؟
 (۱) $p \vee (p \wedge \sim q)$ (۲) $\sim p \Rightarrow (p \vee q)$ (۳) $\sim (\sim p \Rightarrow q) \wedge p$ (۴) $(p \wedge q) \Rightarrow p$
- ۲۷- عکس نقیض گزاره $(p \Leftrightarrow q) \Rightarrow \sim r$ کدام است؟
 (۱) $r \Rightarrow \sim (p \Rightarrow q)$ (۲) $r \Rightarrow (q \Rightarrow p)$ (۳) $r \Rightarrow (p \Leftrightarrow \sim q)$ (۴) $r \Rightarrow (\sim p \Leftrightarrow \sim q)$
- ۲۸- طبق جدول زیر، A و B کدام است؟ (T به معنای درست و F به معنای نادرست است).
 (۱) $\begin{cases} A \equiv F \\ B \equiv T \end{cases}$ (۲) $\begin{cases} A \equiv F \\ B \equiv F \end{cases}$ (۳) $\begin{cases} A \equiv T \\ B \equiv F \end{cases}$ (۴) $\begin{cases} A \equiv T \\ B \equiv T \end{cases}$

p	q	r	$q \vee r$	$p \wedge r$
T	T	A	T	F
F	F	B	T	F

۲۹- اگر دو گزاره «۲ تنها عدد اول زوج نیست یا رنگ ماشین علی زرد است» و «رنگ ماشین علی زرد نیست یا محسن به مسافرت رفته است» درست باشند در این صورت:

- (۱) رنگ ماشین علی زرد است و محسن به مسافرت رفته است.
 (۲) رنگ ماشین علی زرد است اما محسن ممکن است به مسافرت رفته یا نرفته باشد.
 (۳) رنگ ماشین علی ممکن است زرد باشد یا نباشد اما محسن به مسافرت رفته است.
 (۴) رنگ ماشین علی زرد است اما محسن به مسافرت نرفته است.

۳۰- با توجه به استدلال زیر، چه تعداد از گزاره‌های داده شده درست است؟
 مقدمه ۱: اگر در هنگام درس خواندن تمرکز نداشته باشیم، آنگاه در امتحانات نتیجه مطلوب نمی گیریم.
 مقدمه ۲: مهسا در امتحانات نتیجه مطلوب نگرفته است.
 ∴ مهسا در هنگام درس خواندن تمرکز نداشته است.

- الف) این استدلال قیاس استثنایی است.
 ج) نتیجه به دست آمده از آن نادرست است.
 ب) روش این نوع استدلال نادرست است.
 (۱) صفر (۲) یک (۳) دو (۴) سه

- ۳۱- کدام استدلال، مغالطه است؟
 (۱) $((p \Rightarrow q) \wedge p) \Rightarrow q$
 (۲) $((p \Rightarrow q) \vee p) \Rightarrow q$
 (۳) $((p \Rightarrow q) \wedge q) \Rightarrow p$
 (۴) $((p \Rightarrow q) \vee q) \Rightarrow p$

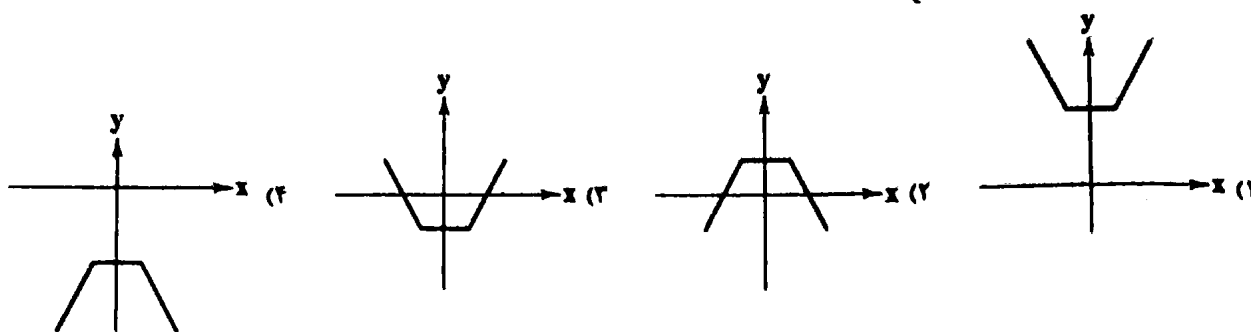
۳۲- کدام یک از رابطه‌های تعریف شده زیر، تابع ثابت است؟
 (۱) رابطه‌ای که به هر فرد، اثر انگشت او را نسبت می دهد.
 (۲) رابطه‌ای که به هر کشور، پایتخت فعلی آن کشور را نسبت می دهد.
 (۳) رابطه‌ای که به هر فرد ایرانی، کد ملی او را نسبت می دهد.
 (۴) رابطه‌ای که به هر مسلمان، قبله او را نسبت می دهد.

۳۳- اگر $f = \{(n^2, 3-2n), (9, 1-2m), (t, 5)\}$ تابع همانی با دامنه دو عضوی باشد، حاصل $m+n+t$ کدام است؟
 (۱) -۲ (۲) -۳ (۳) -۴ (۴) -۵

۳۴- اگر $f(x) = k$ تابعی ثابت و k عددی بزرگ تر از صفر و $g(x)$ تابعی همانی باشد و داشته باشیم: $kf(\Delta x) = g(2) + f(x)$ آن گاه $f(\frac{1}{8})$ کدام است؟
 (۱) ۱ (۲) $\frac{1}{2}$ (۳) ۲ (۴) $\frac{3}{2}$

۳۵- اگر $f(x) = \sqrt{|2x-5|}$ و $g(x) = \sqrt{4x+7}$ ، آن گاه حاصل $\frac{(g-f)(\frac{1}{2})}{2f(2)}$ کدام است؟
 (۱) $\frac{1}{2}$ (۲) $\frac{3}{2}$ (۳) $\frac{5}{2}$ (۴) $\frac{7}{2}$

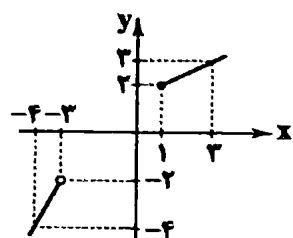
۲۶- نمودار تابع $f(x) = \begin{cases} 2x+1 & x > 1 \\ 3 & -1 \leq x \leq 1 \\ 1-2x & x < -1 \end{cases}$ کدام است؟

۲۷- در تابع ثابت $f(x) = (\frac{a}{4}-1)x + 3$ مقدار $f(\sqrt{10}+1)$ کدام است؟

- (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴) ۶

۲۸- نمودار تابع چند ضابطه‌ای $f(x)$ به صورت زیر رسم شده است. حاصل $f(-5) + f(7)$ کدام است؟

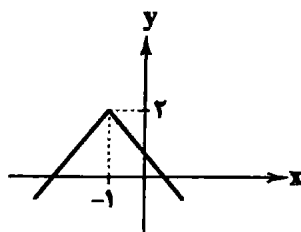

- (۱) -۱ (۲) ۱ (۳) -۲ (۴) ۲

۲۹- اگر $\frac{5}{4} < x \leq 2$ باشد، مقدار $[-3x+1]$ کدام است؟ ([] نماد جزء صحیح است.)

- (۱) -۲ (۲) -۴ (۳) -۵ (۴) -۶

۳۰- نمودار زیر، مربوط به کدام تابع است؟

- (۱) $y = |x-1| + 2$ (۲) $y = |x+1| + 2$ (۳) $y = 2 - |x+1|$ (۴) $y = 2 - |x-1|$

۳۱- مقدار $\frac{\text{sign}(\pi) + 2|1-\sqrt{2}|}{[2\sqrt{5}-4] - \text{sign}(\frac{1}{4}-\frac{3}{4})}$ کدام است؟ ([] نماد جزء صحیح است.)

- (۱) ۱ (۲) -۱ (۳) ۲ (۴) -۲

۳۲- یک فروشگاه مطابق جدول زیر که به صورت پلکانی تنظیم شده است، برحسب مبلغ خرید به مشتریان خود تخفیف می‌دهد. بر این اساس یک مشتری برای سبد خریدی به مبلغ پانصد هزار تومان، لازم است چقدر پرداخت کند؟

۵	تا ۱۵۰۰۰۰
۷	مازاد بر ۱۵۰۰۰۰ تا ۳۵۰۰۰۰
۸	مازاد بر ۳۵۰۰۰۰

- (۱) ۴۵۵۰۰۰ تومان (۲) ۴۶۶۵۰۰ تومان (۳) ۴۶۰۰۰۰ تومان (۴) ۴۵۶۵۰۰ تومان

۳۳- اگر $f = \{(0, -1), (\frac{1}{4}, 2)\}$ و $g = \{(1, -1), (0, \frac{3}{4}), (-2, 1)\}$ داشته باشیم: $f+g = \{(a-2b, \frac{a}{4})\}$ مقدار $a-b$ کدام است؟

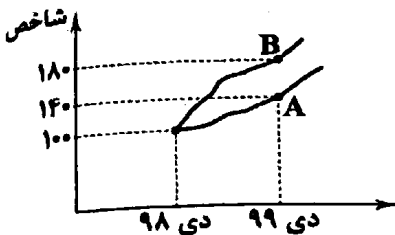
- (۱) -۱ (۲) ۲ (۳) $\frac{1}{4}$ (۴) $-\frac{1}{4}$

۳۴- قیمت سه نوع کالا در سال پایه ۱۵۰۰، ۴۰۰۰ و ۳۰۰۰ واحد پولی و در سال مورد نظر به ترتیب ۲۵۰۰، ۶۰۰۰ و ۴۵۰۰ واحد پولی است. اگر تعداد مورد نیاز این سه کالا در سال به ترتیب ۵۰، ۸۰ و ۱۰۰ باشد، مقدار تورم تقریباً چند درصد است؟

- (۱) ۵۱ (۲) ۵۳ (۳) ۵۵ (۴) ۵۷

۴۵- شاخص خط فقر به روش میانگین در یک جامعه آماری با داده‌های زیر، برابر ۳ است. به روش میانه چند نفر زیر خط فقر هستند؟ (اعداد بر حسب میلیون تومان هستند.)
 ۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴) صفر

۴۶- طبق نمودار شاخص بهای کالا و خدمات، اگر قیمت کالای A و B به ترتیب در دی ماه ۹۸ برابر سه میلیون تومان و پنج میلیون تومان باشد، قیمت آن‌ها در دی ۹۹ کدام است؟

(۱) $A=3,800,000$ و $B=6,800,000$

(۲) $A=3,800,000$ و $B=8,600,000$

(۳) $A=4,200,000$ و $B=9,000,000$

(۴) $A=4,200,000$ و $B=9,400,000$

۴۷- در یک منطقه ۱۳۰۰ نفر از افراد ۱۶ ساله و بیشتر شاغل‌اند. در این منطقه ۲۰۰ نفر ۱۶ ساله و بیشتر جویای کار می‌باشند. با احداث یک کارگاه تولیدی ۵۰ نفر از افراد بیکار منطقه مشغول به کار می‌شوند. نرخ بیکاری پس از شروع به کار کارگاه کدام است؟

(۱) ۱۰ درصد

(۲) ۱۲ درصد

(۳) ۱۵ درصد

(۴) ۱۶ درصد

۴۸- اختلاف نمتوپ (توده بدنی) دو دانش‌آموز با قد‌های یکسانی ۱۵۰ سانتی‌متری، ۴ واحد است. اگر وزن دانش‌آموز سبک‌تر ۵۵ کیلوگرم باشد، وزن دانش‌آموز دیگر کدام است؟

(۱) ۶۱

(۲) ۶۲

(۳) ۶۳

(۴) ۶۴

۴۹- برای کتابی با متوسط طول جملات ۸ کلمه‌ای و ۲۰ درصد کلمات سخت، شاخص پایه آموزشی کدام است؟

(۱) ۸

(۲) ۹

(۳) ۱۰

(۴) ۱۱

۵۰- اگر شاخص پوسیدگی دندان در سال ۹۶ برابر ۵ و در سال ۹۹ برابر ۳ باشد، این شاخص از سال ۹۶ تا ۹۹ چگونه تغییر کرده است؟

(۱) ۲۵ درصد کاهش

(۲) ۴۰ درصد کاهش

(۳) ۲۵ درصد افزایش

(۴) ۴۰ درصد افزایش

علوم و فنون ادبی

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سؤالات زوج درس ۱ (علوم و فنون ادبی (۱)، شماره ۵۱ تا ۷۰) و زوج درس ۲ (علوم و فنون ادبی (۲)، شماره ۷۱ تا ۹۰)، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

علوم و فنون ادبی (۱) (سؤالات ۵۱ تا ۷۰)

زوج درس ۱

۵۱- ویژگی‌های سبکی درج شده در برابر کدام گزینه نادرست است؟

(۱) مقامات حمیدی: استفاده از ترکیبات دشوار، کاربرد لغات مهجور عربی، ترکی و مغولی و اصطلاحات علمی و فنی

(۲) تاریخ بیهقی: افزایش کاربرد لغات عربی، تمثیل و استشهاد به آیات، احادیث و اشعار عرب، حذف افعال به قرینه

(۳) ترجمه تفسیر طبری: افزایش نشانه‌های جمع فارسی بر جمع عربی، ایجاز و اختصار، کوتاهی جملات

(۴) کلیله و دمنه: کمی لغات عربی، تکرار فعل یا اسم به حکم ضرورت معنی، ایجاز و اختصار

۵۲- در ابیات زیر از نمونه‌های شعری سبک خراسانی، کدام «ویژگی‌های فکری» یافت نمی‌شود؟

«ساقی، تو بده باده و مطرب تو بزن رود تا می خورم امروز، که وقت طرب ماست غم نیست و گر هست نصیب دل اعداست»

الف) غلبه روح شادی و نشاط و خوش‌باشی

ب) محسوس و عینی بودن توصیفات

ج) زمینی بودن معشوق

د) حاکم بودن روح حماسه

ه) سادگی اشعار پندآموز و اندرزگونه

(۱) الف - ب (۲) د - ه

(۳) ج - د (۴) ه - و

۵۳- با توجه به ویژگی‌های سبکی، متن زیر برگرفته از کدام اثر است؟

«بیچارگان یاران گیرند و مذلت‌ها کشند و مکرها اندیشند و مخدوم را مدهانت کنند و در تخریب ولایت و ناحیت کوشند و به عشو، جهاتی را مستظهر گردانند و همه جوانب را به وعده‌های دروغ به دست آرند و حاصل جز حسرت و ندامت نباشد. چه همیشه حق، منصور بوده است و باطل مقهور، و ایزد تعالی خاتمت محمود و عاقبت مرضی و اصحاب صلاح و دیانت و ارباب سداد و امانت را ارزانی داشته است و وَاللَّهِ قَتِمُ نُورِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ»

(۱) التّفهیم (۲) شاهنامه ابومنصوری (۳) کلیله و دمنه (۴) تاریخ بلعمی

- ۵۶- در همه گزینه‌ها به «ویژگی‌های زبانی» ابیات زیر اشاره شده است؛ به‌جز.....
- «ندانم تا چه دیسوت راهبر بسود
چنین من سخت‌کوشی از هیله‌سازی
چو سرگردان شدم چمن چرخ گردان
تو می‌دانی که چون در بندم از تو»
- (۱) کوتاهی جمله‌ها و سادگی زبان شعر
(۲) کمی واژگان غیرفارسی
(۳) ترکیب‌سازی
(۴) کاربرد تشبیه و کنایه
- ۵۵- در کدام گزینه فعلی با نوع و ساختاری همانند «رفتی» در بیت زیر، آمده است؟
- «سرو و گویان، گسویی هزاردستان بسود»
نگر که چون شد از اندیشه تو سودایی
تنش گفتی بهار اندر بهار است
چندان امان نداد که شب را سحر کند
بر مستمندان آمدی، چون بخشش و فضل خدا
- (۱) دیدن زمانه ندیدی که در جهان رفتی
(۲) دلتم که لاف زدی از کمال دانایی
(۳) رخس گفتی نگار اندر نگار است
(۴) امروز خندان آمدی، مفتاح زندان آمدی
- ۵۶- «نثر مصنوع» از چه زمانی در ادب پارسی شروع شد و در چه زمانی به کمال رسید؟
- (۱) اوایل قرن ششم - اواخر قرن ششم و در قرن هفتم
(۲) اوایل قرن ششم - اواخر قرن هفتم
(۳) اواخر قرن ششم - اواخر قرن هشتم
(۴) اواخر قرن پنجم - اوایل قرن هشتم
- ۵۷- قاعده ساخت قافیه در کدام بیت متفاوت است؟
- (۱) می‌کند بتگر اگر تمثال بت حاصل ز سنگ
(۲) بس که شب‌ها چین غم می‌چیند از ابروی من
(۳) آینه را سیاه کند با غبار بحث
(۴) از وصل صدف گهر گریزان است
- ۵۸- در همه گزینه‌ها قافیه براساس الگوی «مصوت + صامت» ساخته شده است، به‌جز.....
- (۱) بر آن عذار نه زلف مشویش افتاده
(۲) دود از نهاد خلق برآرد گزند ما
(۳) در غبار خط صفای آن پری طلعت به جاست
(۴) عرق به برگ گلت می‌دود شتاب زده
- ۵۹- کدام گزینه «ذوقافیتین» است؟
- (۱) وحشتی داده ز اوضاع جهان دست مرا
(۲) از من اثری نماند این عشق ز چیست؟
(۳) کریم اوست که خود را بخیل می‌داند
(۴) ز حرف بر لب شیرین او اثر ماند
- ۶۰- قافیه در کدام گزینه «معیوب» است؟
- (۱) نه سرخ چهره خورشید را شفق کرده
(۲) کی به سنگ از مغز مجنون می‌رود سودا برون؟
(۳) خوشا چشمی که بر روی عرقاکی نظر دارد
(۴) به که نطق خویش از اهل زمین دارم دریغ
- ۶۱- تعداد و نوع هجاها در کدام بیت متفاوت است؟
- (۱) بار بی‌اندازه دارم بر دل از سودای جانان
(۲) با زمانی دیگر انداز ای که پندم می‌دهی
(۳) بی‌دلان را عیب کردم لاجرم بی‌دل شدم
(۴) جز خداوندان معنی را نفلتاند سماع
- مگر دهبوار من کوتاه‌تر بسود
تو این را بستت می‌گیری به بازی
ز سر در بازار، در پایم مگردان
به جان آمد دلتم تا چندم از تو»
- (۱) نگر که چون شد از اندیشه تو سودایی
تنش گفتی بهار اندر بهار است
چندان امان نداد که شب را سحر کند
بر مستمندان آمدی، چون بخشش و فضل خدا
- من بتی دارم که هر دم می‌تراشد دل ز سنگ
موج جوهر می‌زند آینه زانوی من
گو آسمان مکن به من خاکسار بحث
بر حسن غریب، خانه زندان است
- که موج بر رخ صهای بی‌غش افتاده
افتد به کار شعله گره از سپند ما
گر چه شد درد این شراب صاف، کیفیت به جاست
نگاه گرم که این نقش را بر آب زده؟
- که به زنجیر دو زلفش نتوان بست مرا
چون من همه معشوق شدم عاشق کیست؟
عزیز اوست که خود را ذلیل می‌داند
که دیده نقش پی مور بر شکر ماند
- که از خجالت روی تو خون عرق کرده
چون برد انجم سیاهی از دل شب‌ها برون؟
خوشا ابری که آب از چشمه خورشید بردارد
نغمه داوودی از آهن‌دلان دارم دریغ
- آخر ای بی‌رحم باری از دلی برگیر باری
کاین زمانم گوش بر چنگ است و دل در چنگ نیست
آن گنه را این عقوبت هم چنان بسیار نیست
اولت مغزی بپاید تا برون آبی ز پوست

۶۲- علامت هجایی کدام بیت در برابر آن نادرست آمده است؟

- (۱) کی رفته‌ای ز دل که تمنا کنم تو را / کی بوده‌ای نهفته که پیدا کنم تو را - U-U--UU-U-U-U
 (۲) آینه ار نقش تو بنمود راست / خود شکن، آینه شکن خطاست - U--UU--UU-U
 (۳) اگر کاری کنی مزدی ستانی / چو بی‌کاری، یقین بی‌مزد مانی - U---U--U--U
 (۴) دولت عشق بین که چون از سر فقر و افتخار / گوشه تاج سلطنت می‌شکند گدای تو - UU--UU--UU-U

۶۳- کدام بیت دارای آرایه «موازنه» است و با بیت «رخ از ما تا به کی پنهان کند عید / هلال آنگ به ابرو می‌نماید» وزن یکسانی دارد؟

- (۱) راه وصل تـــــــو، راه پرآســـــــیب / درد عشق تـــــــو، درد بی‌درمان
 (۲) وجودی دارم از مهرت گــــــدازان / وجودم رفعت و مهرت هم‌چنان هست
 (۳) بدان حقیقت که دل را زنده دارد / بدان آیت که جان را بنده دارد
 (۴) بزنند از برای دلــــی پارهــــا / خورند از برای گلــــی خارها

۶۴- در همه گزینه‌ها آرایه «سجع» وجود دارد، به جز.....

- (۱) سنگ سراجی دل به الماس آب دیده می‌سفتم و این بیت‌ها، مناسب حال خود می‌گفتم.
 (۲) به رسم قدیم از در درآمد، نشاط ملاحظت کرد و بساط مداعبت گسترد.
 (۳) بامدادان که خاطر باز آمدن بر رای نشستن غالب آمد، دیدمش دامنی گل و ریحان فراهم آورده.
 (۴) صولت برد، آرمیده بود و اوان دولت آورد، رسیده.

۶۵- در کدام گزینه آرایه «ترصیع» به کار نرفته است؟

- (۱) هم عقل دویده در رکابست / هم شرع خزیده در پناهست
 (۲) زیباتش توان ستایش نداشت / روانش گمان نیایش نداشت
 (۳) غیرت از این پرده میانش گرفت / حیرت از آن گوشه عنانش گرفت
 (۴) برگ بی‌برگی بود ما را نوال (= عطا و بخشش) / مرگ بی‌مرگی بود ما را حلال

۶۶- در کدام بیت، آرایه «اشتقاق» یافت می‌شود؟

- (۱) حدیث از مطرب و می گو و راز دهر کم‌تر جو / که کس نگشود و نگشاید به حکمت، این معما را
 (۲) ز مشکلات طریقت، عنان متاب ای دل / که مرد راه نیندیشد از نشیب و فراز
 (۳) مردم بیگانه را خاطر نگه دارند خلق / دوستان ما بیازردند یار خویش را
 (۴) بتم از هوا گرفتن که پری نماند و بالای / به کجا روم ز دستت؟ که نمی‌دهی مجالی

۶۷- اگر بخواهیم ابیات زیر را به ترتیب داشتن آرایه‌های «جناس همسان - ترصیع - واژه‌آرایی - جناس ناهمسان اختلافی» مرتب کنیم، کدام گزینه درست است؟

- (الف) ای در خجالت رخ و زلف تو روز و شب / وی در حمایت لب و چشم تو شهد و سما
 (ب) از هیبت تو به روم کفار نماند / وز نصرت تو به روم زتار نماند
 (ج) چو موج مست خودی باش و سر به طوفان کیش / تو را که گفت که بنشین و سر به دامان کیش
 (د) از گل طبقی نهاده کاین روی من است / وز شب گرهی فکنده کاین موی من است
 (ه) تا به شطرنج نظر با آن دو رخ بردیم دست / در نخستین دست نقد دین و دل درباختیم

- (۱) ه - الف - ب - د (۲) ه - د - ج - ب (۳) ج - ب - الف - د (۴) ج - د - الف - ب

۶۸- اگر بخواهیم ابیات زیر را به ترتیب داشتن آرایه‌های «جناس تام - موازنه - اشتقاق - مراعات نظیر - جناس ناقص» مرتب کنیم، کدام گزینه درست است؟

- (الف) چرا بر خاک این منزل نگریم تا بگیرد گل / ولیکن با تو آهن دل دمم گیرا نمی‌باشد
 (ب) بز برگ گل به خون شقایق نوشته‌اند / کان کس که پخته شد می چون ارغوان گرفت
 (ج) گفتی که ز من مرنج هنگام بدی / رنجی که رسد از تو مرا گنج بود
 (د) نه گریه داد مرا بی رخ تو تسکینی / نه ناله کرد مرا در غم تو امدادی
 (ه) که گفت در رخ زیبا حلال نیست نظری؟ / حلال نیست که بر دوستان حرام کنند

- (۱) ج - ه - ب - الف - د (۲) ج - د - الف - ه - ب (۳) ه - د - الف - ب - ج (۴) ه - ج - ب - الف - د

۶۹- از میان ابیات زیر، چند بیت مفهوم مشترک دارند؟
 الف) مسلمان هست بسیاری به گفتمار
 ب) مگو از جنت و رضوان حکایت بیش از این با من
 ج) پیش مشسنو ز لبک و بسد گفتمار
 د) گر چه هجرم گشت، هم شادم که باری چند گاه
 ه) با علمم اگر عمل برابر گردد
 ۱) دو ۲) سه ۳) چهار ۴) پنج

مسلمانی همی بایسد به کسردار
 که حیران است صد جنت در آن رضوان که من دهم
 آن چه بشنیده‌ای به کسار درار
 ز آن دل بسدبخت بسدکردار دور افتاده‌ام
 کار دو جهان تو را میسر گردد

۷۰- کدام گزینه با عبارت «الهی اگر بهشت، چون چشم و چراغ است، بی دیدار تو، درد و داغ است»، ارتباط مفهومی ندارد؟
 ۱) از نعیم روضه رضوان غرض دانی که چیست؟
 ۲) مرد آن مرد است که چون پهلو نهد اندر لحد
 ۳) در بهشت از زان که برقع (= نقاب) بریندازی ز رخ
 ۴) گر نباشد گل رخسار تو در باغ بهشت

وصل جانان ورنه جنت، بوستانی بیش نیست
 هم به ساعت از بهشتش بالش و بستر برند
 روضه رضوان، جهتم باشد و راحت، عذاب
 اهل دل را نکشد میل به جئات نعیم

زوج درس ۲

۷۱- کدام عبارت درباره «وضعیت ادبیات در قرن یازدهم»، نادرست است؟

- ۱) شاهان صفوی در ترویج و نفوذ زبان ترکی در آن دوران نقش بسزایی داشتند و تلاش می‌کردند به خاطر ملاحظات سیاسی، مانع گسترش زبان فارسی شوند
- ۲) رفاه اقتصادی مردم در دوره صفوی موجب شده بود که هر کس به اندازه توان خود به امور فرهنگی از جمله ادبیات بپردازد.
- ۳) به سبب آشنایی ایرانیان با اروپا، مراکز تجمعی مثل قهوه‌خانه‌ها نیز دایر شد و شاعران در آنجا به مشاعره، مناظره و نقد آثار یکدیگر می‌پرداختند.
- ۴) شاعران سروده‌های خود را بیشتر با مضامین بند و اندرز، توصیف و بیان امور طبیعی و همچنین تبدیل موضوعات و تمثیلات کهن به مضامین تازه و به زبان جدید همراه کردند.

۷۲- کدام عبارت درباره انواع نثر در سبک هندی نادرست است؟

- ۱) در نثر ساده این دوره، لغات و ترکیبات عربی و اشاره به آیات و احادیث و درآمیختگی شعر و نثر اندک است.
- ۲) در دوره صفویه از نثر مصنوع در فرمان‌ها و منشآت و دیباچه کتاب‌ها استفاده می‌شد.
- ۳) نثر مصنوع این دوره حلاوت و فخامت نثر فنی قرن ششم و هفتم را ندارد؛ بلکه تماماً شامل تکلف و بی‌ذوقی و غلط‌پردازی است.
- ۴) نثر بینابین، نثری است نه چندان ساده و نه چندان دشوار؛ در حقیقت قصد نویسنده، آسان‌نویسی بوده است؛ اما به نسبت زبان امروز، چندان روان و آسان به نظر نمی‌رسد.

۷۳- با توجه به ویژگی‌های سبکی، ابیات زیر می‌تواند سروده کدام شاعر باشد؟

تیره می‌سازد دم سردی هزار آیینه را	«در نزاکت‌خانه دل‌ها نفس را پاس دار
می‌گذارد گل ز شب‌نم در کنار آیینه را	در تماشای جمال خویش بی‌تاب است حسن
بخیه جوهر نمی‌آید به کار آیینه را»	چشم حیران مرا مزگان نمی‌پوشد به هم
۳) سعدی شیرازی	۲) صائب تبریزی
۴) رودکی سمرقندی	۱) قالی شیرازی

۷۴- کدام عبارت، نادرست است؟

- ۱) نجم‌الدین رازی: کتاب مرصادالعباد را در بیان سلوک دین و تربیت نفس انسانی نوشت. نثر کتاب گاهی ساده و گاه دارای سجع و موازنه است.
- ۲) عطاملک جوینی: کتاب مشهوری در شرح ظهور چنگیز، احوال و فتوحات او، تاریخ خوارزمشاهیان، فتح قلمه‌های اسماعیلیه و حکومت جانشینان حسن صباح نوشته شده است که نثر آن مصنوع و دشوار است.
- ۳) شمس قیس رازی: کتاب معروف وی از نخستین و مهم‌ترین آثار در علم عروض، قافیه، بدیع و نقد شعر به شمار می‌رود که نثر او در همه بخش‌های این کتاب، ساده و عالمانه است.
- ۴) جامی: کتاب بهارستان را به تقلید از گلستان نوشت و مثنوی‌هایی به پیروی از نظامی سرود که تحفه‌الاحرار یکی از آن‌هاست.

۷۵- در همه بیت‌ها ویژگی‌های فکری «سبک عراقی» برجسته است؛ به جز

از غم خود شادمانی می‌کنم	۱) از غم شادای و تا بشنیده‌ام
شادی من همین غم تو بس است	۲) با غمت شادی جهان، هوس است
بی‌یار نیستم چو غمش هست یار من	۳) بی‌کار نیستم که مرا عشق اوست کار
به تیمار جهان دل را چرا باید که بخسانی؟	۴) از او بی‌اندهی بگزین و شادی با تن آسانی

- ۷۶- کدام گزینه دربارهٔ وضعیت زبان و ادبیات فارسی در قرون ۷ تا ۹ نادرست است؟
 (۱) زبان و ادبیات فارسی در این دوره رو به رشد نهاد؛ چرا که دربارهای ادب‌دوست و خاندان‌های فرهنگ‌پرور در اوج اقتدار بودند.
 (۲) با انتقال مرکزیت قدرت از خراسان به مرکز ایران، ادبیات فارسی در ناحیهٔ عراق عجم گسترش یافت.
 (۳) قالب‌های جدیدی در شعر و نثر پدید آمد.
 (۴) لفظ در شعر این عصر پاکیزه، نرم و دلنشین و معنا، برتر، انسانی و آسمانی است.

۷۷- وزن کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) بوی گل را غنچه نتواند نهان در پرده داشت
 (۲) برنمی‌دارد ز روزن مرغ زیرک چشم خود
 (۳) غوطه در خون می‌زند مهر از شفق هر صبح و شام
 (۴) گرانی می‌کند بر خاطرش یادم، نمی‌دانم

۷۸- کدام گزینه با بیت «چنان مست دیدار و حیران عشق / که دنیا و دینم فراموش بود» هم‌وزن است؟

- (۱) مرا مصلحت نیست لیکن همان به
 (۲) آفتاب از کوه سر بر می‌زند
 (۳) نمی‌دانم رطب را چاشنی چیست
 (۴) بداندیش مردم به جز بد ندید

۷۹- وزن کدام بیت «همسان دولختی» است؟

- (۱) به شمشیر از تو نتوانم که روی دل بگردانم
 (۲) نرسد نالهٔ سعدی به کسی در همه عالم
 (۳) گر دوست می‌آید برم یا تیغ دشمن بر سرم
 (۴) گر پرتوی ز رویت در کنج خاطر افتد

۸۰- وزن چند بیت در برابر آن نادرست نوشته شده است؟

- (الف) ز محبتت نخواهم که نظر کنم به رویت
 (ب) یار در آمد به کوی، شور بر آمد ز شهر
 (ج) کشتی آورد و نشستیم در او هر دو به هم
 (د) از روی شما صبر نه صبر است که زهر است

(۱) دو (۲) سه

که محب صادق آن است که پاک‌باز باشد: فعلاتن فعلاتن فعلاتن

عشق در آمد ز بام، عقل ره در گرفت: مفاعیلن فاعلن // مفاعیلن فاعلن

چون دو یار او همه یاری‌ده و من یاری‌خواه: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

وز دست شما زهر نه زهر است که حلواست: مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن

(۳) چهار (۴) یک

۸۱- کدام یک از ابیات زیر، در وزن «مفاعیلن مفاعیلن فاعلن» سروده شده است؟

- (۱) چه طاعت کرده‌ام گویی که این پاداش می‌یابم؟
 (۲) تو در عالم نمی‌گنجی ز خوبی
 (۳) زلف او بر رخ چو جولان می‌کند
 (۴) آتش اندر پختگان افتاد و سوخت

۸۲- با توجه به وزن عروضی، کدام واژه‌ها برای کامل کردن بیت‌های زیر مناسب‌اند؟

گواهی می‌دهد بر اخلاقیش به زیبایی
 که از این صورت برآرد سر به شیدایی

(۱) جانم، مرویان، عاقل (۲) عشقم، عاشقان، آینه
 (۳) صورت، شیدایان، دانشمند (۴) دلدار، این مردم، مرد حق

۸۳- در همهٔ گزینه‌ها آرایهٔ «کنایه» به چشم می‌خورد، به جز

- (۱) گردن ما ز بسی دام برون جست و کنون
 (۲) به هر جانب که رو می‌آورم خود را نمی‌یابم
 (۳) دوست می‌دارم تو را با آن که بهر خویشتن
 (۴) گر در هوای وصلت صد خرمن وجودم

سر نهادیم به بند تو، که این بند آن نیست
 چه ساعت بود، حیرانم، ز کف دادم عنان خود
 عالمی بر خسرو بیچاره دشمن کرده‌ای
 بر باد رفته باشد بر باد رفته باشد

۸۶- آرایه استعاره آشکاره در کدام گزینه بیش از سایر گزینه‌ها به کار رفته است؟

- (۱) ای چو شهرین، به دهان هستم، به گلشن شکر
- (۲) زآله از سرگس فروبارسد و گسل را آب داد
- (۳) از فندق نسو هیچ نخبزد به جز نبات
- (۴) لاله لاله لاله همی بلرم ز عسقلن فر کنار

۸۷- در کدام گزینه، آرایه‌های «تشبیه و استعاره» دیده می‌شود؟

- (۱) چو عاشق می‌شدم گفتم که بر دم گوهر مقصود
- (۲) ز چشمت جلن نشاید برد کز هر سو که می‌بینم
- (۳) چو در رویت بختد گل، مگو در دامن ای بلبل
- (۴) بهغلن جرمهای بر خاک و حال اهل دل بشنو

۸۸- اگر بخواهیم ابیات زیر را به ترتیب داشتن آرایه‌های «کنایه، تشبیه، مجاز و استعاره» مرتب کنیم، کدام گزینه درست است؟

- (الف) دل کندهام از جمله یاران و عزیزان
- (ب) در پرده شب نوش می‌ناب که دریافت
- (ج) هر چند برآورده آن جان جهانم
- (د) بس تیر سبک‌سیر که بر خاک نشانند

- (۱) ج - الف - ب - د (۲) ب - د - ج - الف (۳) د - ج - ب - الف (۴) الف - د - ب - ج

۸۹- در کدام گزینه آرایه‌های «حسن تعلیل - حس آمیزی - کنایه - استعاره مکنیه - اسلوب معادله - تشبیه» وجود دارد؟

- (۱) فراغ بال طمع کردن از فلک خام است
- (۲) صفای وقت ز صافی‌کشان مجو، زنه‌ار
- (۳) ز تاز رویی جاوید می‌توان دانست
- (۴) نصیب پاک‌دهانان بود حلاوت عیش

۹۰- مفهوم کدام گزینه به مفهوم بیت «که گفت سعدی از آسیب عشق بگریزد؟ / به دوستی که غلط می‌برد گمان ای دوست» نزدیک‌تر است؟

- (۱) از دشمنان خود نتوان بود بی‌خبر
- (۲) به کوشش لر متصوّر شود وصال رخ تو
- (۳) «حافظ» از جور تو حاشا که بگرداند روی
- (۴) ز حد گذشت جدایی میان ما ای دوست

۹۱- مفهوم کدام گزینه با بیت «دست از مس وجود چو مردان ره بشوی / تا کیمیای عشق بیابی و زر شوی» متناسب است؟

- (۱) نمعه عشق به گوش من دیوانه زدند
- (۲) دل سودازده از آب و گل عالم نیست
- (۳) کعبه چون جامه غیرت نکند بر تن چاک؟
- (۴) حلقه در گوش سخن باش که از سین سخن

۹۲- کدام گزینه با بیت «خام را جز آتش هجر و فراق / کی یزدکی وارهاند از نفاق؟» مفهوم مشترک دارد؟

- (۱) از شام غم هنوز به تاریکی اندرم
- (۲) تا بر آتش ننهی، بسوی نیاید ز عبیر
- (۳) کردیم سوی خویش در این آرزو سفید
- (۴) پختگان بسسته‌زبان می‌باشند

- ۹۱- در ارتباط با نقش «انواع در مراتب و روش‌های کنترل کلزوی اجتماعی»، همه موارد زیر درست است، به جز.....
- ۱) می‌گوشد تا از طریق آموزش، عقاید و ارزش‌های خود را به گونه‌ای ترویج کند که افراد برای پذیرش آن‌ها، قانع شوند.
 - ۲) روشی است که به واسطه آن، فرهنگ در افراد درونی می‌شود، و برخی فرهنگ‌ها ظرفیت منطقی و عقلانی بیشتری دارند.
 - ۳) هر چه قدرت انواع یک فرهنگ بیشتر باشد، افراد کنش‌ها و اعمال متناسب با آن را بهتر انجام می‌دهند.
 - ۴) روشی است که در فرآیندهای جامعه‌پذیری نقش مهمی دارد و دارای آثار فردی و اجتماعی و نتایج معنوی و دنیوی بسیاری است.
- ۹۲- کدام یک از عبارات‌های زیر، در ارتباط با «طبقه سوم جوامع فئودالی غربی» درست نیست؟
- ۱) در جوامع فئودالی غربی، به این افراد عادی، دهقانان وابسته به زمین می‌گفتند که به اصطلاح همان رعیت نیز محسوب می‌شوند.
 - ۲) این طبقه جهت کسب اعتبار برای خودش، به ارزش‌های گروه‌های دیگر برحسب مفید بودن یا نبودن آن‌ها پرداخت، این طبقه به دلیل فواید و کارکردهایی که داشته، تحمل می‌شد.
 - ۳) در جوامع فئودالی غربی، طبقه‌ای از مردم عادی وجود داشت که خود را تولیدکننده و مفید معرفی می‌کرد و شامل صراف، بنا، کفاش و غیره می‌شد.
 - ۴) این طبقه، هویت منفی و پست داشت که از نظر قانونی و اجتماعی، از هیچ اهمیت و اعتباری برخوردار نبود و در واقع، جزء طبقه‌ای از مردم عادی بود که نه اشراف بودند و نه رعیت.
- ۹۳- به ترتیب، هویت اجتماعی افراد، محصول چیست و کدام عبارت در ارتباط با «تزلزل فرهنگی» درست نیست؟
- ۱) هویت فرهنگی جهان اجتماعی - در جایی به وجود می‌آید که ناسازگاری، اغلب از سطح رفتارها آغاز شده و به سطوح عمیق‌تر یعنی عقاید و ارزش‌ها می‌رسد.
 - ۲) عضویت گروهی افراد - هنگامی رخ می‌دهد که جهان اجتماعی، توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را نداشته باشد.
 - ۳) هویت فرهنگی جهان اجتماعی - در جایی به وجود می‌آید که عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌هایی که هویت فرهنگی جهان اجتماعی را می‌سازند، مورد تردید قرار می‌گیرند.
 - ۴) عضویت گروهی افراد - هنگامی می‌تواند رخ دهد که جهان اجتماعی نتواند کنش‌های اجتماعی خود را براساس فرهنگ خود سامان دهد.
- ۹۴- به ترتیب، عبارت‌ها و گزاره‌های «مهم‌ترین مانع تعامل جوامع غیرغربی با جهان غرب»، «فرهنگی که توان عبور از گذشته خود را ندارد»، «به عقاید و ارزش‌های سکولار روی آورد و هویت جدیدی پیدا کرد» و «دور ماندن انسان از حقیقت خود و حقیقت هستی» در رابطه با کدام موضوع است؟
- ۱) خودباختگی فرهنگی - جهان اجتماعی خودباخته - جهان غرب طی جنگ‌های صلیبی - از خودبیگانگی تاریخی
 - ۲) غربزدگی - بحران هویت فرهنگی - جهان غرب طی جنگ‌های صلیبی - از خودبیگانگی فطری
 - ۳) خودباختگی فرهنگی - بحران هویت فرهنگی - عبور از عقاید و ارزش‌های مسیحیت قرون وسطی - از خودبیگانگی فرهنگی
 - ۴) غربزدگی - جهان اجتماعی خودباخته - عبور از عقاید و ارزش‌های مسیحیت قرون وسطی - از خودبیگانگی حقیقی
- ۹۵- به ترتیب در رابطه با هویت جامعه ایران «پیش از اسلام»، «دوران اسلامی» و «در دیدگاه مستشرقان» کدام گزینه به درستی بیان شده است و روایتی از هویت ایران پیش از اسلام را در کدام اثر ادبی می‌توان دید؟
- ۱) عناصر مشرکانه و اساطیری و در مواردی آمیخته با توحید - بازگشت به خویش‌الهی و توحیدی - توحیدی و حتی اساطیری در قالب عناوین قوم‌گرایانه و ناسیونالیستی - گلستان سعدی
 - ۲) توحیدی، دینی و در مواردی آمیخته با اساطیر - تفسیر توحیدی از هویت خویش - سکولار و دنیوی و محدود به ابعاد جغرافیایی و تاریخی - شاهنامه فردوسی
 - ۳) عناصر مشرکانه و اساطیری و در مواردی آمیخته با توحید - بازگشت به خویش‌الهی و توحیدی - سکولار و دنیوی و محدود به ابعاد جغرافیایی و تاریخی - گلستان سعدی
 - ۴) توحیدی، دینی و در مواردی آمیخته با اساطیر - تفسیر توحیدی از هویت خویش - توحیدی و حتی اساطیری در قالب عناوین قوم‌گرایانه و ناسیونالیستی - شاهنامه فردوسی
- ۹۶- کدام گزینه به ترتیب عبارات‌های زیر را به درستی کامل می‌کند؟
- اباحت و مجاز دانستن همه امور برای انسان‌ها را گویند.
- ارسطو از دو ملاک برای دسته‌بندی نظام‌های سیاسی استفاده می‌کند.
- مجموعه سازوکارهایی که برای اعمال سیاست‌های جهان اجتماعی وجود دارد، را شکل می‌دهد.
- ۱) لیبرالیسم - روش تصمیم‌گیری و کمیت افراد تأثیرگذار - قدرت اجتماعی
 - ۲) اومانیسم - دین‌مداری و دنیامداری - نظام سیاسی
 - ۳) لیبرالیسم - روش تصمیم‌گیری و کمیت افراد تأثیرگذار - نظام سیاسی
 - ۴) اومانیسم - دین‌مداری و دنیامداری - قدرت اجتماعی

۱۰۳- به ترتیب عبارت‌ها و گزاره‌های «استفاده از سلاح‌های شیمیایی برای نخستین بار»، «جنگ را در فرهنگ جدید غرب، امری عارضی و تعمیلی می‌داند»، «مدریّت چالش‌های درونی جوامع غربی توسط سرمایه‌گذاری‌های مشترک» و «نیمه اول قرن بیستم» با کدام گزینه مرتبط‌اند؟

- ۱) جنگ جهانی اول - آگوست کنت - چالش مرکز پیرامون - وقوع دو جنگ بزرگ جهانی
- ۲) جنگ جهانی دوم - ساموئل هانتینگتون - چالش مرکز پیرامون - فروپاشی بلوک شرق
- ۳) جنگ جهانی دوم - آگوست کنت - تقابل شمال و جنوب - وقوع دو جنگ بزرگ جهانی
- ۴) جنگ جهانی اول - ساموئل هانتینگتون - تقابل شمال و جنوب - فروپاشی بلوک شرق

۱۰۴- به ترتیب، کدام گزینه هر ارتباط با «بحران‌های اقتصادی» درست است ولی در ارتباط با «بحران‌های زیست‌محیطی» درست نیست؟

- ۱) بحران اقتصادی در نتیجه گسترش سریع صنعت و فناوری مدرن، آسیب‌های اجتماعی و سیاسی نیز به همراه دارد - در نگاه توحیدی، طبیعت و هر آن چه در آن است، آیات و نشانه‌های خداوند هستند.
- ۲) بحران اقتصادی، هم‌چون چالش فقر و غنا، دارای هویتی اقتصادی است ولی بحران اقتصادی اغلب دوره‌ای و مقطعی است - پس از گسترش زندگی مدرن در جهان، از انواع آسیب‌های زیست‌محیطی به تدریج کاسته شد.
- ۳) بحران‌های اقتصادی سال‌های اخیر در اروپا و آمریکا از سال ۲۰۰۸ شروع شده و هم‌چنان ادامه دارد - اولین مراکز که با آلودگی‌های زیست‌محیطی مواجه شدند، شهرهای صنعتی بودند.
- ۴) بحران‌های اقتصادی، به منطقه خاصی محدود نمی‌شود و همه محیط طبیعی زندگی انسان را فرا می‌گیرد - در فرهنگ مدرن، انسان گمان می‌کند که با تسخیر و تصرف طبیعت می‌تواند مشکلات خود را حل کند.

۱۰۵- به ترتیب، دلیل پیدایش دین‌های جدید و عرفان‌های رنگارنگ در فرهنگ غرب چیست، کدام عامل، برخی از نخبگان جهان غرب را به جست‌وجوی سنت‌های دینی و قدسی واداشت و چه زمانی، نگاه دینی و معنوی به سطوح مختلف زندگی انسان‌ها بازگشت؟

- ۱) پاسخ به نیازهای فطری آدمی به معنویت - گریز و رویگردانی از سکولاریسم در جوامع غربی - سال‌های پایانی قرن بیستم
- ۲) مورد تردید قرار گرفتن هویت معرفت‌شناختی جهان مدرن - بحران‌های عمیق معرفتی در فرهنگ جدید غرب - نیمه اول قرن بیستم
- ۳) پاسخ به نیازهای فطری آدمی به معنویت - بحران‌های عمیق معرفتی در فرهنگ جدید غرب - سال‌های پایانی قرن نوزدهم
- ۴) مورد تردید قرار گرفتن هویت معرفت‌شناختی جهان مدرن - گریز و رویگردانی از سکولاریسم در جوامع غربی - نیمه اول قرن نوزدهم

۱۰۶- تعداد عبارت‌های صحیح را مشخص کنید و کدام گزینه به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارت‌های زیر را به درستی نشان می‌دهد؟
الف) حاکمان سکولار در کشورهای مسلمان که قدرت آن‌ها ریشه در اعتقادات و پیشینه تاریخی این کشورها داشت، می‌کوشیدند مظاهر اسلامی را از بین ببرند.

ب) آتاتورک در ترکیه، یک نمونه از قدرت‌های سکولاری بود که آرمان‌های منورالفکران غریزده را با حمایت دولت‌های غربی دنبال می‌کرد.
ج) غرب متجدد، زمانی با جهان اسلام روبه‌رو شد که قدرت‌های سیاسی جهان اسلام، با وجود رعایت ظواهر اسلامی، استبدادهای قومی و قبیله‌ای بودند.

د) منورالفکران غربیگر، با وجود رویکرد اعتراض‌آمیز به غرب، از فرهنگ غرب، شناخت عمیقی نداشتند و خطر غرب را در سلطه‌گری می‌دانستند.

- ۱) ۳ - ص - غ - ص (۲) ۲ - غ - ص - ص (۳) ۳ - غ - ص - ص (۴) ۴ - ص - ص - ص (۴) ۴ - ص - ص - ص

۱۰۷- پاسخ هر یک از پرسش‌های زیر به ترتیب در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- کدام عناصر برتر فرهنگ اسلامی، اغلب در حاشیه مناسبات قدرت‌های قومی، باقی مانده بودند؟

- پیامد در هم ریختن نظم پیشین به بهانه رسیدن به جایگاه کشورهای غربی توسط حکومت منورالفکران غربیگر چه بود؟

- ناتوانی جهان غرب برای توجیه حضور جهانی خود، در شرایطی که اقتصاد و سیاستش به این حضور نیاز دارد، بیانگر کدام بحران است؟

- در کدام دوره، جهان غرب به شناخت از راه عقل و تجربه بسنده کرد و وحی و شهود را در شناخت علمی نادیده گرفت؟

- ۱) فقاقت و عدالت - مخدوش شدن استقلال سیاسی و اقتصادی جوامع اسلامی - بحران اقتصادی - دوران رنسانس
- ۲) عقل و وحی - باقی ماندن در جایگاه کشورهای پیرامونی - بحران معرفتی و معنوی - قرن نوزدهم و بیستم
- ۳) فقاقت و عدالت - باقی ماندن در جایگاه کشورهای پیرامونی - بحران معرفتی و علمی - دوران رنسانس
- ۴) عقل و وحی - مخدوش شدن استقلال سیاسی و اقتصادی جوامع اسلامی - بحران اقتصادی - قرن نوزدهم و بیستم

۱۰۸- جاهای خالی عبارت‌های زیر، به ترتیب با کدام گزینه کامل می‌شود؟

- قرن بیستم را قرن انقلاب‌های آزادی‌بخش می‌دانند و آخرین انقلاب قرن بیستم است.

- فعالیت رقابت‌آمیز امام خمینی (ره)، با اعتراض به و رفتار استعماری شاه آغاز شد.

- انقلاب اسلامی ایران، انقلاب‌ها و جنبش‌های آزادی‌بخش قرن بیستم، همگی داشتند.

- از نظر مجلس محلی بود که قوانین در آن، براساس اراده و خواست بشر تنظیم و تدوین می‌شد.

- ۱) انقلاب روسیه - لایحه کاپیتولاسیون - جهت‌گیری ضد آمریکایی و ضد استعماری - بیدارگران اسلامی
- ۲) انقلاب اسلامی ایران - لایحه انجمن‌های ایالتی و ولایتی - جهت‌گیری ضد استعماری - بیدارگران اسلامی
- ۳) انقلاب روسیه - لایحه انجمن‌های ایالتی و ولایتی - جهت‌گیری ضد آمریکایی و ضد مارکسیستی - منورالفکران غربیگر
- ۴) انقلاب اسلامی ایران - لایحه کاپیتولاسیون - جهت‌گیری ضد استعماری - منورالفکران غربیگر

۱۰۹- به ترتیب هر یک از عبارات‌های زیر، با کدام مفاهیم ارتباط دارند؟

- مهم‌ترین پیامد انقلاب اسلامی ایران در جهان اسلام که تاکنون به سلوط قدرت‌های سیاسی در چهار کشور منجر شده است، نظریه‌ای که فروپاشی بلوک شرق را به شکل‌گیری نظم نوین جهانی بر مدار یک قطب واحد معنا می‌کند.

- موقعیت استوار دو قطب سیاسی قرن بیستم را در هم ریختن و قطب‌بندی جدیدی را به جهان تحمیل کرد.

- همان‌طور که گروه‌های مارکسیستی، جایگاهی برای اعتقادات دینی قائل نبودند، این گروه نیز، اسلام را پدیده‌ای عربی می‌دانستند.

۱) انقلاب‌های گسترده در کشورهای عربی - نظریه پایان تاریخ فوکویاما - انقلاب اسلامی ایران - گروه‌های ناسیونالیستی

۲) انقلاب‌ها و جنبش‌های آزادی‌بخش در جهان - نظریه جنگ تمدن‌های هانتینگتون - بیداری اسلامی - گروه‌های ناسیونالیستی

۳) انقلاب‌های گسترده در کشورهای عربی - نظریه جنگ تمدن‌های هانتینگتون - انقلاب اسلامی ایران - گروه‌های لیبرالیستی

۴) انقلاب‌ها و جنبش‌های آزادی‌بخش در جهان - نظریه پایان تاریخ فوکویاما - بیداری اسلامی - گروه‌های لیبرالیستی

۱۱۰- هر یک از گزاره‌ها و عبارات‌های «با آرمان‌ها و ارزش‌های مدرنی شکل گرفت که پس از رنسانس به وجود آمده بودند»، نخستین انقلاب پس از انقلاب فرانسه و بیرون از ارزش‌های سکولار»، «به صورت سلسله انقلاب‌ها، حیاتی مجدد یافت و همه کشورهای اروپایی را فراگرفت» و

«قرار گرفتن درون فرهنگ غرب، علی‌رغم رویکرد چپ داشتن» به ترتیب به کدام انقلاب‌ها اشاره دارند؟

۱) انقلاب روسیه - انقلاب ۱۹۱۷ روسیه - انقلاب فرانسه - انقلاب چین

۲) انقلاب فرانسه - انقلاب ۱۹۴۷ پاکستان - انقلاب آمریکا - انقلاب روسیه

۳) انقلاب روسیه - انقلاب ۱۹۴۸ چین - انقلاب آمریکا - انقلاب چین

۴) انقلاب فرانسه - انقلاب اسلامی ایران - انقلاب فرانسه - انقلاب روسیه

روان‌شناسی

۱۱۱- کدام گزینه به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارات‌های زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

• روان‌شناسی سلامت، شاخه‌ای از روان‌پزشکی است.

• سمت چپ نمودار سلامت و بیماری نشان‌دهنده سلامت کامل است.

• رژیم غذایی سالم باید حاوی کربوهیدرات کم و چربی زیاد باشد.

۱) ص - غ - ص ۲) غ - ص - غ ۳) ص - ص - ص ۴) غ - غ - غ

۱۱۲- نقش عامل روان‌شناختی در کدام گزینه زیر با بقیه متفاوت است؟

۱) آرتروز خانم اصلانی ناشی از تحمل تعارض‌های شدید او است.

۲) استرس موجب بیماری گوارشی زهرا شده است.

۳) مونا به دلیل سوختگی صورتش به افسردگی دچار شده است.

۴) کیوان مدتی است که در اثر ناکامی دچار حمله قلبی شده است.

۱۱۳- به ترتیب هر یک از عبارات‌های زیر، به کدام روش مقابله سازگارانه مربوط می‌شود؟

• امیر هفته‌ای یک بار دوچرخه‌سواری می‌کند.

• احسان اوقات فراغت‌ش را با تفریح و بازی‌های مفرح پر می‌کند.

• سمانه بعد از استرس برخی جملات مثبت را با خود تکرار می‌کند.

۱) کوتاه‌مدت - بلندمدت - کوتاه‌مدت ۲) بلندمدت - بلندمدت - کوتاه‌مدت

۳) کوتاه‌مدت - کوتاه‌مدت - بلندمدت ۴) بلندمدت - کوتاه‌مدت - بلندمدت

۱۱۴- در کدام گزینه زیر، علامت هیجانی فشار روانی ذکر شده است؟

۱) طلوع سر جلسه امتحان دچار دل‌بیچه شدید شده است.

۲) احسان پس از دعوا با پدرش، وسایل خانه را مورد آسیب قرار می‌دهد.

۳) مینا یادش نمی‌آید که هنگام مشاجره با خواهرش به او چه گفته است. ۴) نگار بعد از جدایی از همسرش دچار دل‌آشوبه شدیدی شده است.

۱۱۵- اگر فردی علت شکست خود را در امتحان به سخت‌گیری طراحی سوالات امتحان نهایی ربط دهد، با کدام عامل مؤثر بر نگرش روبه‌رو شده است؟

۱) درماندگی آموخته‌شده ۲) ناهماهنگی شناختی ۳) اسناد منفی ۴) عدم هدفمندی

۱۱۶- کدام عبارت زیر صحیح نیست؟

۱) من ظرفیت آموختن درس عربی را ندارم ← اسناد درونی و پایدار

۲) کار بیشتر مزد بیشتر ← اسناد درونی و قابل کنترل

۳) عدم پیشرفت کشورها بر اثر استکبار ← اسناد بیرونی و غیرقابل کنترل

۴) ایجاد قوانین انضباطی در مدارس ← اسناد پایدار و غیرقابل کنترل

۱۱۷- به ترتیب مربوط با مربوطی چنین هر یک از انگیزه‌های زیر کدام است؟

- محققان هدفشان از دوستی با دیگران گسب جایگاه اجتماعی است
- رضا برای حفظ سلامت و نشاط شخصی خود ورزش می‌کند
- سارا منابع مالی خود را در ازدواج در نظر می‌گیرد
- مصرا تلاش و کوشش است و مباحثات بدون حساسی و کوشش می‌کند

- (۱) بیرونی - بیرونی - بیرونی - بیرونی
- (۲) بیرونی - بیرونی - بیرونی - بیرونی
- (۳) بیرونی - بیرونی - بیرونی - بیرونی
- (۴) بیرونی - بیرونی - بیرونی - بیرونی

۱۱۸- عوامل شکل‌گیری هر یک از موارد زیر کدام گزینه با طبقه متفاوت است؟

- (۱) امید به آینده مربوطی گد است
- (۲) در تحصیل ریاض و ناآرامی توانایی لازم را ندارد
- (۳) ارزش احترام دیگران را ندارد
- (۴) دوستی پیشنهاد ندارد

۱۱۹- کدام عبارت زیر صحیح است؟

- (۱) فردی که ریشه روان‌شناسی را دوست دارد ولی می‌داند مشاوره کار پروردگری است - تعارض اجتناب - اجتناب
- (۲) فردی که به دو ریشه معماری و مهندسی نفت علاقه دارد و می‌داند کدام را انتخاب کند - تعارض گرایش - اجتناب
- (۳) فردی که می‌داند اگر حرمت مالیاتی خود را بر ندارد لاجال از توسط قانون تکلیف می‌شود - تعارض اجتناب - اجتناب
- (۴) فردی که می‌خواهد معلم شود ولی می‌داند درآمد این شغل کمکی نیست - تعارض گرایش - گرایش

۱۲۰- زیرمضای کدام سبک تصمیم‌گیری زیر با طبقه متفاوت است؟

- (۱) هر چه دل بخواهد فرد همان را می‌خواهد
- (۲) ریش و فیچوی را به دست دیگران سپردن
- (۳) حلوا حلوا می‌گویم تا دهان شیرین شود
- (۴) عقل و منطق حکم می‌کند که کاری را انجام دهم یا نه

۱۲۱- به ترتیب از نظر تعداد افراد تصمیم‌گیرنده، هر یک از عبارتهای زیر از چه نوعی است؟

- انتخاب رئیس فود فضایی
- انتخاب بهترین خواننده سال
- انتخاب لوازم‌التحریر برای مدرسه
- انتخاب محل سکونت

- (۱) فردی - گروهی - فردی - فردی
- (۲) گروهی - فردی - گروهی - گروهی
- (۳) گروهی - فردی - گروهی - گروهی
- (۴) گروهی - گروهی - فردی - فردی

۱۲۲- حضرت علی (ع) شرط تصمیم‌گیری را چه می‌داند؟

- (۱) مشورت
- (۲) عقل و درایت
- (۳) رسیدن به عقین
- (۴) تعادل در احساسات

۱۲۳- اگر فردی نتواند برج هانوی را به خوبی حل نماید، احتمال دارد با کدام پیامد زیر مواجه شود؟

- (۱) تعارض
- (۲) نافرنگی
- (۳) درماندگی آموخته‌شده
- (۴) ناآرامی

۱۲۴- کدام گزینه به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارتهای زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

- روش خرد کردن مسئله، مبتنی بر احساس و نظر شخصی است.
- روش بارش مغزی بعد از گذشت زمان، اعتبارش متزلزل می‌شود.
- روش حدس و گمان برای تهیه هدیه تولد، موجب اطمینان صددرصدی می‌شود.

- (۱) غ - غ - ص
- (۲) ص - ص - غ
- (۳) ص - غ - غ
- (۴) غ - ص - ص

۱۲۵- ارائه نظریه رشد روانی - اجتماعی توسط اریکسون به کدام مفهوم زیر اشاره دارد؟

- (۱) اثر انتقال تجربه گذشته
- (۲) اثر نهفتگی
- (۳) نوع نگاه جدید به مسائل
- (۴) استفاده از روش اکتشافی حل مسئله

تاریخ آزمون

سه‌شنبه ۱۴۰۳/۰۱/۰۷

سوالات آزمون دفترچه شماره (۲) دوره دوم متوسطه پایه دوازدهم انسانی

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخگویی: ۹۵ دقیقه	تعداد سوال: ۹۵

عناوین مواد امتحانی آزمون گرده آزمایشی علوم انسانی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

دقیقه	۱۴۵	۱۲۶	اجباری	۲۰	زبان عربی (اختصاصی)	۱
۲۰ دقیقه	۱۶۵	۱۴۶	زوج کتاب ۱	۲۰	تاریخ ۱	تاریخ
	۱۸۵	۱۶۶	زوج کتاب ۲	۲۰	تاریخ ۲	
۲۰ دقیقه	۲۰۵	۱۸۶	زوج کتاب ۱	۲۰	جغرافیای ایران	جغرافیا
	۲۲۵	۲۰۶	زوج کتاب ۲	۲۰	جغرافیا ۲	
۲۰ دقیقه	۲۳۵	۲۲۶	اجباری	۱۰	منطق	منطق
	۲۴۵	۲۳۶		۱۰	فلسفه ۱	
۱۵ دقیقه	۲۶۰	۲۴۶	اجباری	۱۵	اقتصاد	اقتصاد

■ عین الأنسب في الجواب للترجمة من أو إلى العربية (۱۳۳ - ۱۲۶):

۱۲۶- «قالت الأعراب آمناً قل لم تؤمنوا و لكن قولوا أسلمنا»: بادیه‌نشینان گفتند:

(۱) «ایمان آورده‌ایم، بگو: ایمان نیاورده‌اید بلکه گفتید تسلیم شدیم!»

(۲) «ایمان آوردیم بگو: ایمان نمی‌آورید بلکه بگویید: اسلام آورده‌ایم!»

(۳) «ایمان آوردیم، بگو: ایمان نیاوردید بلکه بگویید: مسلمان شدیم!»

(۴) «ایمان آورده‌ایم، بگو: ایمان نیاوردید بلکه بگویید: تسلیم می‌شویم!»

۱۲۷- «الصديق الصدوق هو الذي لا يصدقك دائماً بل يصدقك و يهديك إلى عيوبك»:

(۱) دوست راستگوی تو همان کسی می‌باشد که هرگز تو را تأیید نکند بلکه به تو راست بگوید و عیب‌هایت را به تو هدیه دهد!

(۲) دوست راستگو همان کسی است که همیشه تو را تأیید نکند بلکه به تو راست بگوید و تو را به عیب‌هایت راهنمایی نماید!

(۳) دوست راستگوست که تو را تأیید نمی‌کند بلکه همیشه به تو راست می‌گوید و تو را به سمت عیب‌هایت هدایت می‌کند!

(۴) دوست راستگو کسی است که دائماً تو را تأیید نمی‌کند بلکه به تو راست می‌گوید تا عیب‌هایت را به تو نشان دهد!

۱۲۸- «لمصلحة الأمة الإسلامية علينا ألا نسمح لعملاء العدو أن يتدخلوا في شؤوننا»:

(۱) برای مصلحت امت اسلامی می‌بایست به مزدوران دشمن اجازه ندهیم که در کارهایمان دخالت کنند!

(۲) براساس مصلحت امت اسلامی نباید به مزدوران و دشمن اجازه دهیم که در کارهای ما دخالتی کنند!

(۳) برای مصلحت امت اسلامی باید به دست‌نشانده‌های دشمن اجازه نمی‌دادیم که در کارهای ما وارد شوند!

(۴) طبق مصلحت امت اسلامی به مزدوران دشمن اجازه نمی‌دهیم که در کارهایمان وارد شوند!

۱۲۹- «تسعة و ستون في المئة من الطلاب قاموا بغرس الشجرة في اليوم الخامس عشر من شهر اسفند»:

(۱) شصت و نه درصد از دانشجویان در روز پانزدهم از ماه اسفند اقدام به کاشتن درخت کردند!

(۲) شصت و نه نفر از صد دانشجو در روز پانزدهم ماه اسفند درختانی را کاشتند!

(۳) نود و شش درصد از دانش‌آموزان در روز پنجم و دهم از ماه اسفند به کاشتن درخت پرداختند!

(۴) شصت و نه درصد از دانش‌آموزان در پانزده روز از ماه اسفند به درخت‌کاری پرداختند!

۱۳۰- «هل تعلمين أن التمساح عيونه تفرز سائلاً كالدمع إن يأكل فريسة أكبر من فمه»:

(۱) آیا می‌دانستید که تمساح، چشمانش مایعی شبیه اشک تولید می‌کند، اگر لقمه‌ای بزرگ‌تر از دهانش بخورد!

(۲) آیا می‌دانی که چشمان تمساح مایعی چون اشک ترشح می‌نماید، چنان‌چه شکاری بزرگ‌تر از دهانش بخورد!

(۳) آیا می‌دانی که چشمان تمساح مایعی اشک‌مانند ترشح می‌کند، وقتی که شکاری بزرگ به اندازه دهانش می‌خورد!

(۴) آیا می‌دانید که چشمان تمساح مایعی مانند اشک تولید می‌کند، هرگاه شکاری بزرگ‌تر از دهانش می‌خورد!

۱۳۱- عین الخطأ:

(۱) كان أطفال لعبوا بالكرة على شاطئ البحر، الأطفال صاروا نشيطين: کودکانی که با توپ کنار ساحل دریا بازی کرده بودند، پرنشاط شدند!

(۲) أي شيء يجعل كل لغة غنية في الأسلوب والبیان: چه چیزی هر زبانی را در اسلوب و بیان غنی می‌سازد!

(۳) إتصلنا بمشرف الفندق كي يأتي بمهندس الصيانة لحل المشكلات: با مدیر داخلی هتل تماس گرفتیم تا برای حل مشکلات مهندس تعمیرات را بیاورد!

(۴) المرافق العامة ليست متعلقة بفريق خاص بل تتعلق بجميع المواطنين: تأسیسات عمومی به گروه خاصی متعلق نیستند بلکه به تمام هم‌میهنان

تعلق دارند!

۱۳۲- عین الخطأ:

(۱) أوجد الله في الليل قمرًا له أشعة فضية: خداوند در شب ماهی را پدید آورد که پرتوهای نقره‌فام دارد!

(۲) الحرباء تدیر عینیهما دون أن تحرك رأسها: آفتاب‌پرست دو چشمش را می‌چرخاند بدون این‌که سرش را تکان بدهد!

(۳) بلادنا شهدت في السنوات الأخيرة نموًا ملحوظًا في السياحة: کشورمان در سال‌های اخیر شاهد رشدی چشمگیر در گردشگری بوده است!

(۴) هیلین کلر أصیبت بحمی صیرتها طفلة صماء: هلن کلر دچار تبی بود که تبدیل به کودکی ناشنوا شد!

۱۳۳- «گاهی چشمه زندگانی در تاریکی جست و جو می‌شود»:

(۱) قد قُتشت عین حیاة في الظلما

(۲) قد تُفتش عین الحیاة في الظلام!

(۳) أحياناً تُفتش عین الحیاة في الظلمات!

(۴) عسی أن تُفتش عین حیاة في الظلمات!

■ اقرأ النص التالي بدقة ثم أجب عن الأسئلة التالية بما يناسب النص (١٣٨ - ١٣٤):

ذات يوم كان ذئب يحس بالجوع الشديد فذهب إلى مزرعة، كان في المزرعة حماران يأكلان العشب. فأقبل الذئب على واحد منهما. فطن الحمار بالموضوع فتظاهر بالبرع*. فسأله الذئب عن السبب و أجاب الحمار: «لقد دخلت في رجلي شوكة (خار) كبيرة و أشعر بألم شديد.» فاقترب الذئب منه ليقتش عن الشوكة. فضربه الحمار برجله فوقع على الأرض و هرب الحمار إلى مكان آخر. فقال الذئب في نفسه: «هذا جزائي، أنا وحش مفترس لا طبيب معالج» * الغرّج: حالة لا يمكن بها المشي بشكل صحيح.

١٣٤- عيّن الصحيح:

- (١) كان الذئب يبحث عن طعامه في المزرعة
(٢) كان الذئب يقصد أكل الحمارين
(٣) بعدما ضرب الحمار الذئب وقعت نفسه على الأرض
(٤) لم يخرج الحمار من المزرعة بعدما خادع الذئب

١٣٥- عيّن الخطأ لتكميل الفراغ: «الذئب»:

- (١) كان جوعان جداً
(٢) صار نادماً على عمله
(٣) ساعد الحماراً
(٤) تعجّب عن عرج الحمارا

١٣٦- عيّن الأنسب لمفهوم النص:

- (١) سر و ته يك كرباسندا
(٢) هر کسی را بهر کاری ساخته اندا
(٣) كوزه گر از كوزه شكسته آب می خوردا
(٤) آزموده را آزموذن خطاستا

■ عيّن الخطأ في الإعراب و التحليل الصرفي (١٣٨ و ١٣٧):

١٣٧- «كان - مزرعة - يأكلان - واحد»:

- (١) كان: فعل ماضي - مجرّد ثلاثي - للمفرد الغائب / من الأفعال الناقصة و اسمه «ذئب»، الجملة صفة
(٢) يأكلان: فعل مضارع - معلوم - للغائبين - منعمّ / مع فاعله جملة فعلية، الجملة صفة
(٣) مزرعة: اسم - مفرد مؤنث (جمعه: مزارع) - نكرة - اسم مكان / إلى مزرعة: جارّ و مجرور
(٤) واحد: اسم - مذكّر - معرب - نكرة - من الأعداد الأصليّة / مجرور بحرف الجرّ

١٣٨- «تظاهر - إقترب - يفتش - مفترس»:

- (١) تظاهر: فعل ماضي - للغائب - لازم - معلوم / الجملة فعلية
(٢) إقترب: مزيد ثلاثي (حروفه الأصليّة: ق ر ب) - لازم - معلوم / فاعله المرفوع: الذئب و الجملة فعلية
(٣) يفتش: مضارع - معلوم - مزيد ثلاثي (بزيادة حرف واحد) / مع فاعله جملة فعلية، فعل منصوب بحرف «اللام»
(٤) مفترس: اسم - مذكّر - نكرة - اسم فاعل (من باب إفعال) / صفة و مرفوع بالتبعية

■ عيّن المناسب في الجواب عن الأسئلة التالية (١٤٥ - ١٣٩):

١٣٩- عيّن الخطأ في ضبط حركات الحروف:

- (١) الطّاووس من الطّيور المائيّة تبيش فوق جبال ثلجيّة
(٢) المُلَمَعاتُ أشعاعُ فارسيّة مَمزوجةٌ بالتربيّة
(٣) طلّبت منهُ موعظةً ثَمَنَتُهُ عَن اِزْتِكابِ المَعاصي
(٤) أيّ مُشكِلةٍ قاذرةٌ على هزيمةِ المُتوكّلِ على اللّما

١٤٠- عيّن الخطأ (في المفهوم):

- (١) تعاشرنا كالإخوان و تعاملوا كالأجانب: حساب حساب است. كاكرا برادرا
(٢) «لا تمس في الأرض مرحاً»: افتادگي آموز اگر طالب فيضي
(٣) «على الله فليتوكّل المؤمنون»: راهرو گر صد هنر دارد توكل بايدش
(٤) من جرّب المجرب حلّت به الندامة: تا مجرب نشود مردم دانا نشودا

١٤١- عيّن جمعاً لا يترجم جمعاً:

- (١) صفّ التلاميذ مزدحم
(٢) ستّة كتب اشتريتها
(٣) تلك مصابيح جميلة
(٤) شاهدت تساقط أسماك من السماء

١٤٢- عيّن فعلاً من باب «افتعال»:

- (١) هل تسمعين كلامي بشكل جيّد حبيبتي
(٢) تنتج إيران صناعات يدوية كثيرة
(٣) يشتهب الزوجان بعد مدة من الزواج
(٤) المدارس تفتح في شهر فروردين تارة أخرى

١٤٣- عيّن الخطأ في بناء المجهول:

- (١) لا أعرف هذا الرجل المسكين ← لا يعرّف هذا الرجل المسكين
(٢) الجمل يلقبونه بسفينة الصحرا ← الجمل يلقب سفينة الصحرا
(٣) لقد رحمك الله! ← لقد رجمت
(٤) قد أنزل الله عليكم أنعماً ← قد نزل عليكم أنعم

١٤٤- عيّن ما ليست فيه نون الوقاية:

- (١) إن تبحي عني فأنا في قلبك
(٢) يا أبي عرفني على هذا الصديق
(٣) حسني خلقك كما حسن الله خلقك!
(٤) أعطيتني بعد التخفيض ثلاثين ألف تومان

١٤٥- عيّن ما ليس فيه معرف بالعلمية:

- (١) إستغفروا الربّ استغفاراً
(٢) هذه البضائع موجودة في العراق
(٣) جبل دماوند أعلى الجبال في بلادنا
(٤) مررتُ بوالد عليّ في طريقي

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سوالات زوج درس ۱ (تاریخ ۱)، شماره ۱۶۶ تا ۱۶۵ و زوج درس ۲ (تاریخ ۲)، شماره ۱۶۶ تا ۱۸۵ فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

۱۶۶- انسان در تاریخ، نقش دارد و

- (۱) قابل توجهی - تحت تاثیر تحولات تاریخی، جوامع و نهادها را شکل داده است.
 (۲) محوری - رویدادها و تحولات تاریخی در نتیجه رفتار متقابل انسان‌ها با یکدیگر و با طبیعت پدید آمده‌اند.
 (۳) اساسی - رفتارهای فردی او عامل پیدایش و شکل‌گیری تمدن‌ها است.
 (۴) مستقل - زمان و مکان دو رکن اساسی تاریخ هستند.

۱۶۷- چه تعداد از عبارتهای زیر، درباره گاه‌شماری رومیان صحیح است؟

- (الف) در سال ۶۲۶ م به دستور ژولیوس سزار (امپراتور روم) براساس گاه‌شماری مصری اصلاح شد.
 (ب) حدود دو قرن پس از میلاد مسیح، تولد حضرت عیسی (ع) به عنوان مبدأ این گاه‌شماری تعیین شد.
 (ج) حدود ۱۰۰۰ سال پس از میلاد، پاپ گرگوار سیزدهم به کمک منجمان بار دیگر آن را اصلاح کرد.
 (د) امروزه به نام گاه‌شماری میلادی شناخته می‌شود.

۱ (۴)

۲ (۳)

۳ (۲)

۴ (۱)

۱۶۸- با توجه به مراحل کار باستان‌شناسان، کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) در مرحله استخراج، باستان‌شناسان برای کشف آثار باستانی علاوه بر رجوع به کتاب‌های تاریخی و سفرنامه‌ها، از ابزارها و فناوری‌های جدید نیز استفاده می‌کنند.
 (۲) در مرحله حفاری، باستان‌شناسان اگر به شیئی برخورد کنند آن را از خاک بیرون آورده و پس از ثبت تمامی مشخصات آن، از آن عکس‌برداری می‌کنند.
 (۳) گام دوم، یکی از مراحل حساس کار باستان‌شناسان و نیازمند دانش و تجربه فراوانی است، زیرا در صورت کوچک‌ترین اشتباه، آسیب بزرگی به آثار و بناهای تاریخی در حال کاوش وارد می‌شود.
 (۴) در مرحله تنظیم اطلاعات، آثار و بناهای باستانی کشف‌شده، مورد بررسی قرار گرفته و پس از مرمت، در اختیار مورخان قرار می‌گیرد.

۱۶۹- در مصر باستان مسئولیت اداره امور اداری، مالی و قضایی بر عهده چه کسی بود؟

- (۱) فرعون (۲) کاهن اعظم (۳) کارگزار کل کشور (۴) فرمانده ارتش

۱۷۰- کدام گزینه عبارت زیر را به نادرستی کامل نمی‌کند؟

«آیین بودایی که از ورود آریایی‌ها به هند، ظهور کرد،»

- (۱) پیش - برای چند قرن حیات فکری و فرهنگی هند باستان را تحت تاثیر قرار داد.
 (۲) پیش - در واقع در مقابل باورهای آمیخته با خرافات و رسوم دشوار کیش برهمایی بود.
 (۳) پس - در دوره سلسله هان، به چین نیز راه یافت.
 (۴) پس - به خدایان متعددی که در وداها ستایش شده بودند، باور داشت.

۱۷۱- کدام عبارت‌ها از جمله تحولات و رویدادهای تاریخ تمدن روم باستان در قرن اول قبل از میلاد است؟

- (الف) تقسیم امپراتوری روم به دو بخش شرقی و غربی (ب) جنگ با حکومت کارتاژ و تسلط بر مدیترانه
 (ج) قیام بردگان به رهبری اسپارتاکوس (د) تغییر در نظام حکومتی جمهوری رم

۱ (۴) الف - د

۲ (۳) ج - د

۳ (۲) ب - ج

۴ (۱) الف - ب

۱۵۲- تا حدود دو قرن پیش، مورخان ایرانی، تاریخ ایران عهد باستان را براساس می‌نوشتند و نوشته‌های آن‌ها

(۱) آثار مورخان اروپایی و الواح گلی به جا مانده از عهد باستان - متکی بر کاوش‌های باستان‌شناسی نبود.

(۲) الواح گلی به جا مانده از عهد باستان و آثار مورخان اروپایی - نادرست و بر مبنای افسانه بود.

(۳) ترجمه خدای‌نامه‌ها و داستان‌های شاهنامه - ترکیبی از افسانه و واقعیت بود.

(۴) داستان‌های شاهنامه و ترجمه خدای‌نامه‌ها - تنها محدود به اطلاعاتی در مورد ساسانیان بود.

۱۵۳- با توجه به نقش عوامل جغرافیایی در رویدادها و تحولات تاریخی در سرزمین‌های مختلف، کدام گزینه با چگونگی تشکیل «حکومت ماد» مرتبط است؟

(۱) موقعیت جغرافیایی ایران، آن را به کانون مبادلات فرهنگی، هنری و اقتصادی در جهان باستان تبدیل کرده بود.

(۲) ایران به واسطه موقعیت جغرافیایی خاص خود در جنوب غربی آسیا، پل ارتباطی شرق و غرب جهان باستان بود.

(۳) کشور ما به دلیل موقعیت جغرافیایی خود، در معرض مهاجرت‌ها و هجوم پیاپی اقوام مختلف و حکومت‌های خارجی قرار داشت.

(۴) خلیج فارس و دریای مکران نقش مهمی در برقراری ارتباط تجاری، سیاسی، نظامی و فرهنگی میان سرزمین‌های دور و نزدیک جهان آن روز داشتند.

۱۵۴- چه تعداد از گزاره‌های داده‌شده، عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«در زمان پسر و جانشین،»

(الف) کوروش هخامنشی - قسمت‌هایی از غرب و شمال غرب هند ضمیمه قلمرو هخامنشیان شد.

(ب) داریوش اول هخامنشی - سپاه ایران در نبرد دریایی سالامیس توفیقی به دست نیاورد.

(ج) انوشیروان ساسانی - بهرام چوبین با پشتیبانی بزرگان، علیه پادشاه سر به شورش برداشت.

(د) هرمز چهارم - با از میان رفتن حکومت لخمیان، مرزهای جنوب غربی ایران در برابر هجوم اعراب بی‌دفاع ماند.

(ه) خسرو پرویز - بیشتر افراد خاندان ساسانی کشته شدند.

۲ (۴)

۳ (۳)

۴ (۲)

۵ (۱)

۱۵۵- به ترتیب کدام عوامل موجب «ضعف قدرت سیاسی پادشاهان ساسانی» و «عدم مقاومت جدی مردم در برابر حمله اعراب» شد؟

(۱) اختلاف و درگیری پیاپی با اشرف و بزرگان - کاهش توان اقتصادی حکومت ساسانی به سبب طغیان رودهای دجله و فرات و به زیر آب رفتن زمین‌های حاصلخیز آسورستان

(۲) شورش مکرر فرماندهان نظامی و دخالت آنان در کشمکش‌های سیاسی - کاهش توان اقتصادی حکومت ساسانی به سبب طغیان رودهای دجله و فرات و به زیر آب رفتن زمین‌های حاصلخیز آسورستان

(۳) اختلاف و درگیری پیاپی با اشرف و بزرگان - نارضایتی توده مردم از حکومت ساسانی به دلیل وجود ناهنجاری‌های اجتماعی و اقتصادی

(۴) شورش مکرر فرماندهان نظامی و دخالت آنان در کشمکش‌های سیاسی - نارضایتی توده مردم از حکومت ساسانی به دلیل وجود ناهنجاری‌های اجتماعی و اقتصادی

۱۵۶- چه تعداد از عبارتهای زیر، درباره «سلوکیان» صحیح است؟

(الف) این سلسله چند سال پس از مرگ اسکندر توسط یکی از سرداران (و با لقب نیکاتور تشکیل شد.

(ب) قلمرو آن‌ها شامل فلات ایران، سوریه، آسیای صغیر و بخشی از بین‌النهرین بود.

(ج) به منظور گسترش فرهنگ یونانی در ایران و متصرفات اسکندر در آسیا شهرهای زیادی را در قلمرو خود بنا کردند.

(د) از اوایل تشکیل حکومت خود، با جانشینان اسکندر در مصر، وارد رقابت و درگیری شدند.

(ه) پایه‌های حاکمیت سیاسی و نظامی آن‌ها بر ایران مست و لرزان بود.

(و) نخستین پایتخت آن‌ها در ساحل شرقی رود دجله قرار داشت.

۳ (۴)

۴ (۳)

۵ (۲)

۶ (۱)

۱۵۷- کدام گزاره‌های داده‌شده، عبارت زیر را به نادرستی کامل نمی‌کند؟

«دیوان شاهی خزانه شاهی»

(الف) هم‌چون - به وسیله یکی از نجای بلندپایه مادی یا پارسی اداره می‌شد.

(ب) برخلاف - در درون دربار هخامنشی و در پایتخت ساماندهی شده بود.

(ج) برخلاف - برای نظارت و تسلط بیشتر حکومت مرکزی بر شهرها به وجود آمده بود.

(د) هم‌چون - جزئی از تشکیلات اداری مرکزی هخامنشیان بود.

(۴) ب - د

(۳) ب - ج

(۲) الف - د

(۱) الف - ج

۱۵۸- کدام گزینه، عبارت زیر را به نادرستی کامل می‌کند؟

«شهر بابل به دلیل اهمیت فراوان داشت و تسلط بر آن، برای هر فرمانروایی بسیار مهم و مطلوب بود.»

(۱) سکونت مردمان و اقوامی با خاستگاه اجتماعی و فرهنگی گوناگون (۲) وجود مراکز اقتصادی ثروتمند

(۳) در اختیار داشتن راه‌های ارتباطی با سرزمین‌های دور و نزدیک (۴) استقرار نهادهای سیاسی و اداری متعدد

۱۵۹- کدام گزینه با عبارت زیر ارتباط بیشتری دارد؟

«علم تاریخ می‌تواند به ما در ارزیابی و شناخت درست اوضاع و شرایط کنونی جامعه خویش و سایر جوامع و ترسیم افق آینده کمک کند.»

(۱) شناخت گذشته و بررسی زندگی مردم در زمان‌ها و مکان‌های دیگر، به ما کمک می‌کند که درک درستی از هویت و کیستی خود پیدا کنیم.

(۲) مطالعه تاریخ به ما کمک می‌کند تا بفهمیم که فرهنگ‌ها و جوامع بشری چگونه و تحت تأثیر چه عوامل و شرایطی به وجود آمده، پیشرفت کرده و

به وضعیت امروزی رسیده‌اند.

(۳) جست‌وجوی شواهد و مدارک تاریخی و تحلیل و تفسیر علت‌ها، آثار و نتایج رویدادها، قوه درک و مهارت اندیشه‌ورزی را افزایش می‌دهد.

(۴) مطالعه سرگذشت انسان‌ها و جوامع گذشته، منبع و گنجینه ارزشمندی برای پرورش قوه شناخت و تفکر است.

۱۶۰- کدام گزینه عبارت زیر را به نادرستی کامل نمی‌کند؟

«در کنار رده‌بندی قبیله‌ای، در جامعه آریایی نوعی تقسیم‌بندی اجتماعی سه‌گانه نیز وجود داشت که و بر مبنای آن، افراد جامعه به

سه گروه تقسیم شده بودند.»

(۱) براساس موقعیت سیاسی و قدرت اقتصادی افراد تعریف می‌شد - خاندان شاهی، صاحب منصبان سیاسی و نظامی و توده مردم

(۲) میراث مشترک آریاییان هند و ایرانی به شمار می‌رفت - روحانیان، جنگجویان، کشاورزان و شبانان

(۳) بر پایه شغل و پیشه افراد بود - خاندان شاهی، صاحب منصبان سیاسی و نظامی و توده مردم

(۴) نشان‌دهنده نابرابری‌های اقتصادی و اجتماعی در جامعه آریایی بود - روحانیان، جنگجویان، کشاورزان و شبانان

۱۶۱- چه تعداد از گزاره‌های داده‌شده، عبارت زیر را به نادرستی کامل نمی‌کند؟

«اقوام و طوایف آریایی»

(الف) در آغاز صحراگرد و دامدار بودند.

(ب) حدود ۱۲ هزار سال پیش شروع به کشاورزی و اهلی کردن حیوانات کردند.

(ج) هنگام ورود به ایران با روش‌ها و فنون کشاورزی آشنایی داشتند.

(د) در نتیجه تماس و هم‌زیستی با بومیان ایران و همسایگان خود کم‌کم با شیوه زندگی روستایی و شهری آشنا شدند.

(ه) در انتقال تدریجی از زندگی شبانی به زندگی مبتنی بر کشاورزی تحت تأثیر آموزه‌های زرتشت بودند.

(۴) ۲

(۳) ۳

(۲) ۴

(۱) ۵

۱۵۶- چه تعداد از عبارات زیر مربوط به زبان‌های ایرانی دوره میانه هستند؟

دست‌نویشت بیستون - پانگاز دیوان - منشور کورش - درخت اسپرک - گل‌بوته‌های تخت جمشید - سنگ‌نویشت شاپور یکم در کسسه زرتشت - خدای نامها

۲ (۱) ۷ (۲) ۵ (۳) ۶ (۴)

۱۵۷- چه تعداد از عبارات‌های زیر دربارهٔ موبدان ارواح‌پرستان زرتشتی و آداب‌ات آن‌ها در عصر ساسانی صحیح است؟

الف) پادشاهان ساسانی معمولاً برای تصمیم‌گیری در مسائل مهم حکومتی با آن‌ها مشورت می‌کردند.
ب) بخش مهمی در نابودی مانی و آیین مانوی داشتند.

ج) آن‌ها شکرده مخصوص به آن‌ها از دیگر آتشکده‌ها بزرگتر و شکوهمندتر بود.

د) در این پیشرفت دین مسیح در قلمرو ساسانی، اقدام به مکتوب کردن آیین‌های شاهی کردند.

ه) گروهی از آنان که با فوهمین دینی و احکام عرفی آشنایی داشتند، همه‌شان امور طبابت بودند.

و) مطالع شورایی‌های اجتنابی و انطباقی طایفه حکام بودند و چنین نقشه می‌گرفتند که این تالیفات و آثارها برای حفظ نظم و ثبات کشور لازم است.

ز) آموزگاری به عنوان یک شکل رسمی به آنان اختصاص داشت.

۷ (۱) ۶ (۲) ۵ (۳) ۶ (۴)

۱۵۸- از جمله اهداف اصلی شکل‌گیری تشکیلات شهری در ایران باستان چه بود و در این تشکیلات دارای سلسله‌هایی چه کسی قرار داشت؟

۱) افزایش تمرکز و ایستادگی و نظارت و نظافت حکومت در مناطق شهری - بزرگراه‌ها

۲) افزایش تمرکز و ایستادگی و نظافت حکومت در مناطق شهری - آبریزها

۳) رسیدگی به وضعیت داخل و خارج کشور و کنترل امور به مردم برآمد و خارج شهری - آبریزها

۴) رسیدگی به وضعیت داخل و خارج کشور و کنترل امور به مردم برآمد و خارج شهری - شاه

۱۵۹- معنی و مفهوم اغلب بخش‌های سینه‌های عصر ساسانی چیست و اکثراً در کجا قرار دارند؟

۱) سینه‌هایی از پارچه ناهل - فارس
۲) سینه‌هایی از پشم گاو - فارس

۳) حلقه‌هایی از سبک‌های از سوی امپراتور به شاه - فارس
۴) حلقه‌هایی از سبک‌های از سوی امپراتور به شاه - فارس

بخش دوم

تاریخ (۲) (سؤالات ۱۵۹ تا ۱۸۵)

۱۶۰- چه تعداد از عبارات‌های زیر دربارهٔ تاریخ طبری صحیح است؟

الف) از مهم‌ترین و مشهورترین تاریخ‌های عمومی است.

ب) در این کتاب رویدادهای مختلف و متعدد دربارهٔ موضوع واحد یا ذکر اسامی بیان شده است.

ج) گزارش‌های این کتاب به روش سال‌شماری و به ترتیب زمان وقوع ارائه شده است.

د) خطوط مختلفی دربارهٔ شرح زندگی حضرت آدم و دیگر پادشاهان است.

ه) از جنبه و تقویمی از آن نسبت به جدول تقویم باستانی به زبان فارسی در دوره ساسانیان ارائه شده.

و) مؤلف، هیچ‌گاه و نظری دربارهٔ ترمیمی و نظرسنجی عبرت‌آموز ارائه نمی‌دهد و تعیین ترمیمی یا نظرسنجی مطالب را به حیثیت پادشاه می‌گذارد.

۵ (۱) ۵ (۲) ۶ (۳) ۷ (۴)

۱۶۱- کتاب طبری‌نامه از جمله کتاب‌های ----- است که -----

۱) امروزیه - در آن سینه‌های عمومی بوده و سینه‌های خصوصی نه.

۲) سینه‌نامه - نسبتاً حیثیت نگارنده و سینه‌های عمومی به نگارش برآمده.

۳) امروزیه - به اطلاق کشور طبری و سلسله‌های آن در آن دوره می‌باشد.

۴) سینه‌نامه - خطوط اطلاعاتی مخصوص دربارهٔ سینه‌های عمومی و سینه‌های خصوصی و مردم است.

تجارب الامم (۴)

مروج الذهب (۳)

۱۶۸- شیوه نگارش کدام یک از آثار زیر، متفاوت از سایرین است؟

(۲) فتوح البلدان

(۱) تاریخ بیهقی

۱۶۹- کدام گزینه عبارت زیر را به درستی کامل می کند؟

«در جنگ احد که میان سپاه اسلام و مشرکان مکه روی داد،»

(۱) پیش از جنگ بدر - مشرکان با این که تمام نیرو و توان خود را به کار گرفتند اما ناکام ماندند.

(۲) پس از جنگ خندق - مشرکان به موفقیتی نسبی دست یافتند.

(۳) در سال سوم هجری - گروهی از انصار از سپاه اسلام جدا شدند.

(۴) در سال پنجم هجری - رزمندگان اسلام ضربات جبران ناپذیری بر قریش وارد آوردند.

۱۷۰- «حنفا» چه کسانی بودند؟

(۱) سنت ابراهیمی حج را به جا می آوردند، اما آن را با عقاید، آداب و رسوم شرک آلود آمیخته بودند.

(۲) بت های سنگی و چوبی متعددی را می پرستیدند و قربانی ها و نذرهای فراوانی را به آن ها تقدیم می کردند.

(۳) عدمای از مردم عرب بودند که به آیین زرتشتی و کیش مانوی گرایش یافته بودند.

(۴) معدودی از اعراب پیرو حضرت ابراهیم بودند که از بت پرستی کناره گیری کرده بودند.

۱۷۱- «توزیع نامساوی عطایا و درآمدهای حکومت میان مسلمانان نخستین بار در زمان خلافت آغاز شد. او»

(۱) عمر - نخستین فردی بود که خارج از خانواده پیامبر اسلام آورد.

(۲) عمر - معاویه را به حکومت شام منصوب کرد.

(۳) عثمان - حکم بن ابی العاص را که پیامبر به طائف تبعید کرده بود، به مکه بازگرداند.

(۴) عثمان - پس از مرگ خلیفه دوم و در جریان رایزنی های اعضای شورای شش نفره به خلافت رسید.

۱۷۲- ترتیب وقوع رخدادهای زیر در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

الف) فتح صلح آمیز بیت المقدس

ب) حمله اعراب مسلمان به منطقه سواد و فتح تعدادی از شهرهای آن منطقه

ج) تبعید برخی از صحابه پیامبر از جمله ابوذر غفاری و عمار یاسر

(۱) «ب» پیش از «ج» و پس از «الف»

(۲) «الف» پیش از «ج» و پس از «ب»

(۳) «ج» پس از «ب» و پیش از «الف»

(۴) «ب» پس از «ج» و پیش از «الف»

۱۷۳- همه گزینه ها مربوط به دوره خلافت امویان است؛ به جز

(۱) لشکرکشی به عراق بر علیه امام حسن (ع)

(۲) برگرداندن خط و زبان دیوان ها از فارسی به عربی

(۳) شکست مسلمانان از مسیحیان در جنوب فرانسه

(۴) کوچ صدها هزار نفر از اعراب به داخل ایران

۱۷۴- کدام گزاره ها، عبارت زیر را به نادرستی کامل نمی کند؟

«مامون از انتقال مرکز خلافت از مرو به بغداد،»

الف) پیش - لباس و پرچم عباسیان (نشان عباسیان) را به رنگ سبز درآورد.

ب) پیش - حسن بن فضل را به عنوان وزیر خود برگزید.

ج) پس - به منظور مهار قیام علویان، امام رضا (ع) را مجبور به پذیرش مقام ولایعهدی خود کرد.

د) پس - حکومت خراسان را به طاهر سردار ایرانی خود سپرد.

(۱) الف - ب

(۲) ج - د

(۳) ب - ج

(۴) الف - د

۱۷۵- چه تعداد از تحولات و رویدادهای ذکرشده مربوط به دوره دوم خلافت عباسیان است؟

- (الف) نفی حاکمیت عباسیان توسط امام کاظم (ع)
 (ب) تأسیس نخستین سلسله حکومتی مسلمان ایرانی
 (ج) گسترش اسلام در شبه‌قاره هند
 (د) فعالیت جنبش شعوپیان در عراق

(ه) شکست مغولان در نبرد عین جالوت

- (۱) ۵
 (۲) ۲
 (۳) ۲
 (۴) ۱

۱۷۶- چه تعداد از گزاره‌های داده‌شده عبارت زیر را به نادرستی کامل نمی‌کند؟

«جان‌شین یعقوب لیث صفاری بود: او»

(الف) فرزانش - نسبت به خلیفه عباسی اظهار تبعیت کرد و به نام او خطبه خواند.

(ب) عمرو لیث - در جنگ با امیراسماعیل سامانی کشته شد.

(ج) برادرش - با موافقت خلیفه عباسی به حکومت منصوب شد.

(د) عمرو لیث - شاه‌مران را به سرودن شعر فارسی تشویق می‌کرد.

- (۱) ۲
 (۲) ۳
 (۳) ۲
 (۴) ۱

۱۷۷- کدام گزینه مرتبط با دورهای است که انوری در قصیده نامه اهل خراسان به نقد اوضاع سیاسی، اجتماعی و فرهنگی آن پرداخت؟

(۱) نغزل اهل قلم و اهل شمشیر

(۲) کاهن قدرت و بخش وزیر در نظام دیوان‌سالاری

(۳) نألبت نخستین کتاب جغرافیایی به زبان فارسی

(۴) تأسیس حکومت محلی سادات مرعشی در مازندران

۱۷۸- چه تعداد از گزاره‌های داده‌شده عبارت زیر را به نادرستی کامل نمی‌کند؟

دبه دهبال پیروزی بر

(الف) سلطان محمد خوارزمشاه - سلطان طغرل سوم سلجوقی - حکومت خوارزمشاهیان تأسیس شد.

(ب) طغرل سلجوقی - سلطان مسعود غزنوی - حکومت غزنویان منقرض شد.

(ج) آلبارسلان سلجوقی - امپراتوری روم غربی - قلمرو سلجوقیان از رود سیحون در شرق تا دریای مدیترانه گسترش یافت.

(د) شاه عباس صفوی - شییک‌خان - حکومت لریکن در شرق برای همیشه از میان رفت.

(ه) سلطان سلیم عثمانی - شاه اسماعیل صفوی - تبریز به اشغال عثمانی‌ها درآمد.

- (۱) ۲
 (۲) ۲
 (۳) ۲
 (۴) ۱

۱۷۹- چه عاملی موجب شد که سلطان محمد خوارزمشاه از ظهور قدرت مغولان غافل بماند؟

(۱) درگیری‌های داخلی و سرگرم شدن او به لشکرکشی به هند

(۲) اختلاف سیاسی و درگیری او با خلافت عباسی

(۳) توجه او به گسترش فتوحات در غرب قلمرو خود

(۴) آشنایی سیاسی و دیپلماتی نسبی در اوضاع اقتصادی و اجتماعی ایران

۱۸۰- کدام گزینه مربوطه دوره حکومت ایلخاقان قبیل و بعد از غزنی حلی صحیح است؟

(۱) تصوف و طریقت‌های صوفیانه رسد - فصل بوجهور داشت - توجه به اقتصاد شهری و بحری منبع از رشد جنبش کسپوری شد.

(۲) دیوان‌سالاری ایرانی بخش فعلی در اداره امور حکومت داشتند - ردای قبیض و فرم‌دهنده سینه از اسبازات و احبارت هواپوشی برخوردار شدند.

(۳) مسای نظام حنفی و فقهی مغولان بنام بود - نظام مالیاتی تا حدودی اصلاح شد.

(۴) چندین حکومت محلی غیرمغولی در مناطق مختلف ایران به وجود آمدند - حکومت ایلخانی ماهیت ایرانی و اسلامی داشت.

۱۸۱- کدام گزینه به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارتهای زیر را، درباره هنر و معماری عصر تیموری به درستی نشان می‌دهد؟
الف) احداث بناهای عظیم، ساخت گنبدها، طاق‌ها، ایوان‌ها و مناره‌های بلند و تزئین ساختمان‌ها با گچ‌بری و کاشی‌کاری از ویژگی‌های مهم معماری این دوره بود.

ب) در این دوره، مصور کردن کتاب‌های گوناگون از نجوم گرفته تا شاهنامه و دیوان‌های شعر به لحاظ کمی و کیفی افزایش یافت.
ج) یکی از ویژگی‌های فلزکاری این عصر، طلاکاری روی فلزات است.

۱) غ - ص - غ ۲) ص - ص - غ ۳) ص - غ - ص ۴) ص - ص - ص

۱۸۲- با توجه به رابطه «هدف ← وسیله» کدام گزینه درباره دوره حکومت شاه عباس اول صفوی نادرست است؟

۱) تأمین هزینه اداره سپاه صفوی ← تبدیل اراضی گسترده به املاک خاصه پادشاهی

۲) بهبود وضع مردم و رفاه و آسایش عمومی ← گسترش مناسبات اقتصادی با کشورهای اروپایی و همسایگان

۳) تشکیل سپاهی دائمی و حرفه‌ای از میان جوانان گرجی، ارمنی و چرکسی ← تقویت قدرت سیاسی و نظامی دولت مرکزی

۴) ایجاد ثبات سیاسی و برقراری نظم و امنیت در داخل کشور ← کاهش قدرت سیاسی و نظامی امرای قزلباش

۱۸۳- شکوفایی معماری در عصر صفوی تحت تأثیر چه عواملی بود؟

الف) توسعه دانش و خلاقیت معماران ایرانی تحت تأثیر افرادی چون آقا رضا عباسی

ب) ثبات و امنیت و حمایت پادشاهان

ج) ورود کمال‌الدین بهزاد به تبریز و ترکیب مکتب هرات با عناصر جدید

د) برخورداری از تجارب معماری فاخر عصر تیموری

۱) الف - ب ۲) ج - د ۳) الف - ج ۴) ب - د

۱۸۴- چه تعداد از عبارتهای زیر درباره تحولات سیاسی و اجتماعی اروپا در فاصله قرن‌های ۱۱ تا ۱۳ میلادی نادرست است؟

الف) فرانک‌ها پس از گرویدن به دین مسیحیت و اتحاد با کلیسای رم، قلمرو خود را گسترش دادند.

ب) مسیحیان به دعوت پاپ و به فرماندهی شاهان و اشراف اروپایی سلسله جنگ‌هایی را علیه مسلمانان برپا کردند.

ج) فرمانروایان انگلستان و فرانسه به منظور ایجاد تمرکز و کاهش وابستگی به نیروی نظامی فئودال‌ها، اقدام به تشکیل ارتش منظم و دائمی کردند.

د) اختلاف شدیدی میان پاپ و امپراتور آلمان (امپراتور مقدس روم) بر سر انتصاب اسقف‌ها و اعطای حلقه و عصای اسقفی پدید آمد.

ه) به دلیل افول شهرها، فعالیت‌های علمی و فرهنگی، کساد و بی‌رونق بود و عمده آموزش به تربیت کشیشان و مبلغان مذهبی اختصاص یافت.

و) هرج و مرج اروپا را فراگرفت و حملات طوایف غیرتمدن از شرق و شمال موجب گسترش ناامنی شد.

۱) ۵ ۲) ۴ ۳) ۲ ۴) ۳

۱۸۵- کدام گزینه درباره مهم‌ترین زمینه‌ها و عوامل ظهور رنسانس نادرست است؟

۱) پیشینه فرهنگی و تاریخی

۲) رشد شهرنشینی و تجارت

۳) گسترش اندیشه انسان‌گرایی

۴) گسترش روابط فرهنگی با جهان اسلام

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سؤالات زوج درس ۱ (جغرافیای ایران، شماره ۱۸۶ تا ۲۰۵) و زوج درس ۲ (جغرافیا ۲)، شماره ۲۰۶ تا ۲۲۵، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

(زوج درس ۱)

جغرافیای ایران (سؤالات ۱۸۶ تا ۲۰۵)

۱۸۶- چه تعداد از عبارتهای زیر درباره «جغرافیا» صحیح است؟

- (الف) واژه جغرافیا، نخستین بار توسط اراتوستن دانشمند یونانی ارائه شد.
 (ب) به اعتقاد بسیاری از جغرافی‌دانان، جغرافیا آن قسمت از دانش بشری است که به انسان کمک می‌کند با ویژگی‌های طبیعی و انسانی و روابط بین آن‌ها در محیط آشنا شود.
 (ج) علم جغرافیا از یافته‌های سایر علوم استفاده کرده و با یک دید هم‌جانبه، مطالعات خود را درباره پراکندگی پدیده‌ها و روابط بین آن‌ها انجام می‌دهد.

(د) شناخت توان‌ها و ظرفیتهای محیطی بدون دانش جغرافیا ممکن نیست.

(ه) جغرافیا علمی برای زندگی بهتر است.

۲ (۲)

۳ (۳)

۲ (۲)

۵ (۱)

۱۸۷- دو عامل مهم در علم جغرافیا، و است که در مورد دومی می‌توان گفت

(۱) انسان - محیط جغرافیایی - مجموعه‌های متعادل است

(۲) انسان - محیط - تحت تأثیر عامل لول، تغییر می‌کند

(۳) محیط طبیعی - محیط انسانی - محیط جغرافیایی را به وجود می‌آورد

(۴) مکان - محیط طبیعی - اجزا و عوامل آن در ارتباط با یکدیگر عمل می‌کند

۱۸۸- به ترتیب پاسخ کدام سؤالات کلیدی جغرافیایی از متن زیر قابل استخراج است؟

مهاجران کاشیمن مقدار زیادی سنگ و خاک به منظور احداث جرایز مصنوعی در آبهای خلیج فارس توسط دولت امارات متحده عربی، موجب تخریب و آسیب جدی به اکوسیستم دریایی و آبسنگهای مرجانی در این ناحیه شده است. صاحب‌نظران معتقدند که ساختن این جرایز پیامدهای بسیار نامطلوبی برای محیط زیست خلیج فارس دارد.

(۱) چه چیز - کجا - چه کسی - چگونه - چرا

(۲) چه چیز - چه کسی - چرا - کجا

(۳) چه چیز - چگونه - چرا - کجا - چه کسی

(۴) چگونه - چرا - کجا - چه چیز

۱۸۹- در یک پژوهش جغرافیایی، دقیقاً پیش از مرحله تحلیل فرضیه، مرحله وجود دارد که

(۱) طرح سؤال - در این مرحله، پژوهشگر با توجه به مسئله خود، پیشنهادها و حرفهای اولیه را در چارچوب مسئله پژوهش خود ارائه می‌کند

(۲) طرح سؤال - در این مرحله، مطالعه سلفه، پیشینه مسئله و نتایج پژوهش دیگران مورد نیاز پژوهشگر است

(۳) برداشتن اطلاعات - در جریان آن، پژوهشگر اطلاعات لازم را از منابع و روش‌های مختلف به دست می‌آورد

(۴) برداشتن اطلاعات - پژوهشگر با نتایج حاصل از این مرحله پاسخ مسئله پژوهش را می‌دهد

۱۹۰- به ترتیب عبارتهای زیر، منظور از اشکال موضعی جغرافیایی است؟

(الف) عمده پدیده‌های سرخ جهان در عرض‌های بالای جغرافیایی قرار گرفته‌اند.

(ب) دوری از دریاها و منابع رطوبتی از جمله دلایل شکل‌گیری پدیده‌های ناکه‌مالک است.

(۱) نسبی - نسبی

(۲) مطلق - ریاضی

(۳) نسبی - ریاضی

(۴) مطلق - نسبی

۱۹۱- کدام عبارت‌ها درباره «تنها زیستگاه انواع ماهیان خاویاری در جهان»، صحیح است؟

(الف) پرآب‌ترین و تنها رود قابل کشتیرانی ایران به آن می‌ریزد.

(ب) از طریق آن می‌توان به آب‌های همه دریاهای جهان دسترسی داشت.

(ج) به واسطه دسترسی به بازار مصرف ۳۰۰ میلیون نفری کشورهای آسیای میانه، از موقعیت نسبی بالایی برخوردار است.

(د) مساحت آن با توجه به تغییرات سطح آب، متفاوت است.

(۱) الف - ج

(۲) ب - د

(۳) الف - ب

(۴) ج - د

۱۹۲- چه تعداد از عبارت‌های زیر از جمله ویژگی‌های محدوده جغرافیایی «الف» است؟

«توده‌های نفوذی آذرین - ناهمواری‌های مریخی - گنبد‌های نمکی - اختلاف شدید دما - دشت‌های به‌جامانده از دوران زمین‌شناسی قدیم - نمکزارهای پف‌کرده - کانون‌های آبگیر اتفاقی»

(۱) ۷

(۲) ۶

(۳) ۵

(۴) ۴

۱۹۳- کدام گزینه به ترتیب درباره «جلگه‌ها» درست و درباره «دشت‌ها» نادرست است؟

(۱) سرزمین‌های همواری هستند که حصار کوهستانی آن‌ها را فرا گرفته است - ساختمان زمین، مقاومت سنگ، عمق آب و تراکم آبرفت، از مهم‌ترین علل پیدایش آن‌ها است.

(۲) توفان‌ها و بادهای شدید و به دنبال آن فرسایش و جابه‌جایی مواد، آن‌ها را از نظر وسعت و مکان تغییر می‌دهد - برای انجام فعالیت‌های کشاورزی و استفاده از انرژی‌های پاک، ارزش اقتصادی دارند.

(۳) در کنار همه دریاهای و دریاچه‌ها و رودهای پرآب کشور دیده می‌شوند - به دلیل حاصلخیز بودن خاک، جمعیت زیادی را در خود نگه می‌دارند.

(۴) وسعت آن‌ها در نیمه غربی کشور بیشتر است - بهره‌برداری انسانی و تغییرات کاربری اراضی و بهره‌برداری وسیع از معادن و منابع طبیعی، از علل فرسایش آن‌هاست.

۱۹۴- کدام گزینه درباره «وضعیت وارونگی دما» نادرست است؟

(۱) هوای سرد در مجاورت زمین ساکن است و هوای گرم در بالای آن قرار می‌گیرد.

(۲) حرکت صعودی و جابه‌جایی هوا صورت نمی‌گیرد.

(۳) با افزایش ارتفاع، درجه حرارت ابتدا افزایش و سپس کاهش می‌یابد.

(۴) موجب افزایش آلودگی هوا در شهرهای بزرگ و نواحی صنعتی می‌شود.

۱۹۵- کدام گزینه عبارت زیر را به نادرستی کامل می‌کند؟

«توده هوای سودانی، هم‌چون توده هوای»

(۱) سرد و خشک سبیری - در دوره سرد سال وارد ایران می‌شود.

(۲) گرم و خشک - باعث افزایش دمای ایران می‌شود.

(۳) مرطوب موسمی - موجب بارندگی می‌شود.

(۴) مرطوب غربی - نواحی غربی کشور را تحت تأثیر قرار می‌دهد.

۱۹۶- چه تعداد از عبارات‌های زیر درباره «دریاچه ارومیه» صحیح است؟

الف) دومین دریاچه آب شور جهان است.

ب) به دلیل برخورداری از ارزش‌های بی‌نظیر طبیعی و اکولوژیک، به عنوان ذخیره‌گاه زیست‌کره یونسکو معرفی شده است.

ج) آب آن از طریق چشمه‌های کف و حاشیه آن و همچنین رودهای متعددی که به آن می‌ریزد، تأمین می‌شود.

د) از جمله دلایل اهمیت این دریاچه، وجود جزایر متعدد در آن است که محل زندگی انواع پرندگان مهاجر به شمار می‌رود.

ه) توسعه سطح زیر کشت و بهره‌برداری مفرط از آب و همچنین احداث فزاینده سد بر روی رودخانه‌های حوضه آبریز دریاچه، از دلایل کاهش سطح آب آن می‌باشد.

۳ (۴)

۲ (۳)

۴ (۲)

۵ (۱)

۱۹۷- به ترتیب هر یک از عبارات‌های زیر به کدام مناطق کوهستانی ایران اشاره دارند؟

الف) شیب عمومی این کوه‌ها به سمت خزر بیشتر از منطقه آذربایجان است.

ب) فعالیت‌های آتشفشانی در دوره کوتاه‌تر موجب شکل‌گیری یک قله در این منطقه کوهستانی شده است.

ج) از برخورد دو صفحه شبه جزیره عربستان و صفحه اوراسیا به وجود آمده است.

د) رشته‌کوه مرزی ایران و ترکیه، غرب این منطقه را دربر گرفته است.

۲) تالش - آذربایجان - بشاگرد - آذربایجان

۱) البرز - البرز - زاگرس - تالش

۴) البرز - آذربایجان - بشاگرد - تالش

۳) تالش - البرز - زاگرس - آذربایجان

۱۹۸- کدام گزینه عبارت زیر را به نادرستی کامل نمی‌کند؟

«کمربند در اطراف تشکیل می‌شود که به دلیل دارای آب و هوای گرم و خشک است.»

۱) کم‌فشار حاره‌ای - خط استوا - گرم بودن و صعود هوا

۲) پرفشار جنب حاره‌ای - مدار رأس‌السرطان و رأس‌الجدی - سنگینی و فرونشینی هوا

۳) کم‌فشار جنب حاره‌ای - مدار رأس‌السرطان و رأس‌الجدی - گرم بودن و صعود هوا

۴) پرفشار حاره‌ای - خط استوا - سنگینی و فرونشینی هوا

۱۹۹- چه تعداد از گزاره‌های داده‌شده، عبارت زیر را به نادرستی کامل نمی‌کند؟

«یکی از عوامل مهم در تغییرات جمعیت، است که»

الف) سیاست کنترل جمعیت - شکل گاهشی آن می‌تواند در تضعیف نیروی دفاعی کشور تأثیرگذار باشد.

ب) مهاجرت - به اشکال مختلفی چون داخلی، خارجی، اجباری و اختیاری صورت می‌گیرد.

ج) مهاجرت - در ترکیب سنی و جنسی مکان مبدأ و مقصد اثرگذار است.

د) سیاست کنترل جمعیت - از جمله موانع اصلی بر سر راه توسعه اقتصادی کشور به شمار می‌رود.

۱ (۴)

۲ (۳)

۳ (۲)

۴ (۱)

۲۰۰- مثال زیر نمونه‌ای از مهاجرت‌ها در ایران است. کدام گزینه درباره این شکل از مهاجرت نادرست است؟

«پس از اصلاحات ارضی در دهه ۴۰، تعداد زیادی از روستاییان به علت نداشتن زمین و مشکلات اقتصادی به شهرهای بزرگ مهاجرت کردند.»

۱) موجب جذب نیروی انسانی جوان از روستا به شهر می‌شود.

۲) با تغییر در جمعیت فعال اقتصادی شهرها همراه است.

۳) تحت تأثیر عوامل انسانی صورت گرفته است.

۴) در محاسبات مربوط به اندازه‌گیری رشد مطلق جمعیت کشور، تأثیرگذار است.

۲۰۱- کدام گزینه به ترتیب درباره معادل امروزی «سناکه» و «سوک» در تقسیمات کشوری ایران صحیح است؟

- (۱) از به هم پیوستن چند شهرستان همجوار تشکیل می‌شود - توسط فرماندار اداره می‌شود
- (۲) از لحاظ نظام اداری تابع تشکیلات مرکزی است - توسط محندار اداره می‌شود
- (۳) توسط دهیار اداره می‌شود - از لحاظ نظام اداری تابع استان است
- (۴) کوچک‌ترین واحد تقسیمات کشوری است - از به هم پیوستن چند دهستان همجوار تشکیل می‌شود

۲۰۲- چه تعداد از عبارت‌های داده‌شده درباره سکونتگاه‌های شهری در ایران صحیح است؟

- (الف) افزایش جمعیت در سکونتگاه‌های روستایی - زمین‌ساز شکل‌گیری آن‌ها شده
- (ب) دارای مسووبه هبت دولت بوده و دارای شهرداری است
- (ج) با توجه به چگونگی پیدایش و کارکردهای مختلف خود شکل‌های متفاوتی دارند
- (د) چنانچه جمعیت آن‌ها بیش از یک میلیون نفر باشد به آن‌ها کلان‌شهر می‌گویند
- (ه) بیشتر ساکنان آن‌ها در بخش خدمات و صنعت شاغل هستند
- (و) بسته به وضع جغرافیایی آن‌ها (اهم از طبیعی یا انسانی) نقش‌های مختلفی دارند

(۱) ۶ (۲) ۵ (۳) ۳ (۴) ۲

۲۰۳- قدیمی‌ترین نوع سکونتگاه در ایران کدام است و کدام عبارت درباره زندگی مردم آن نادرست است؟

- (۱) عشایری - فعالیت اغلب آن‌ها به زمین وابسته است
- (۲) عشایری - در این شیوه زندگی سکونت و یکپارچگی نسبی همه می‌شود
- (۳) روستایی - به طور مستقیم از صلح طبیعی استفاده می‌کنند
- (۴) روستایی - زندگی اجتماعی قبیله‌ای دارد

۲۰۴- همه موارد زیر از جمله مشکلات تولیدات کشاورزی در ایران است بجز

- (۱) نوسانات آب و هوایی
- (۲) بی‌ثباتی در قیمت محصولات
- (۳) محدودیت در صلح آب و خاک
- (۴) اختلاف شدید درجه حرارت روزانه و سالانه

۲۰۵- به ترتیب هر یک از عبارت‌های زیر با کدام بخش از فعالیت‌های خدماتی مرتبط است؟

- (الف) امروزه زیربنای توسعه اقتصادی براساس آن شکل می‌گیرد
 - (ب) تمام فعالیت‌های اقتصادی فرهنگی و اجتماعی جامعه را دربر می‌گیرد
 - (ج) می‌تواند اشتغال‌زایی توسعه رونق اقتصادی و ارتباطات جهانی سازماندهی ایجاد کند
- (۱) تجارت - بازرگانی - گردشگری
- (۲) حمل و نقل - حمل و نقل - گردشگری
- (۳) تجارت - گردشگری - حمل و نقل
- (۴) حمل و نقل - تجارت - حمل و نقل

۲۰۶-۲۰۷

۲۰۶- به ترتیب هدف از تأمین‌کنندگی چیست و انتخاب معیار و ملاک برای تعیین حدود یک ناحیه به چه عملی بستگی دارد؟

- (۱) علمی کردن مطالعات و تطبیق برابرا مکررها - میزان شناختها و تمیزاتهای چایی
- (۲) شناخت بهتر و آسان‌تر مکررهای مختلف - هدف مطالعه و تحقیق جغرافیایی
- (۳) برطرف‌کردن صحیح برای مکررها - میزان شناختها و تمیزاتهای چایی
- (۴) تقسیم‌بندی سطح زمین به واحدهای جغرافیایی - هدف مطالعه و تحقیق جغرافیایی

۲۰۷- چه تعداد از عبارات‌های زیر دربارهٔ مورد «A» صحیح است؟

(الف) شامل نواحی جمعیتی، فرهنگی و اقتصادی است.

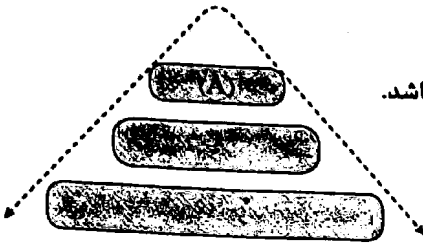
(ب) بستر زندگی و فعالیت‌های انسان محسوب می‌شوند.

(ج) بخشی از سطح زمین است که تحت مدیریت سیاسی یا فرمالروایی یک قدرت سیاسی می‌باشد.

(د) با توجه به مقیاس فضای جغرافیایی و نظام مدیریت حاکم بر آن، انواع مختلفی دارد.

(ه) جوامع انسانی برای ادامهٔ حیات خود به آن وابسته‌اند.

(و) با مرزهای قراردادی از نواحی مجاور، متمایز می‌شوند.

۳ (۴)

۴ (۳)

۵ (۲)

۶ (۱)

۲۰۸- با توجه به «ویژگی‌های نواحی و مرزهای آن‌ها»، کدام عبارت‌ها نادرست هستند؟

(الف) بیشتر پیروان دین یهود به صورت پراکنده در شهرها و نواحی بزرگ بازرگانی جهان زندگی می‌کنند ← تعیین مرزهای دقیق نواحی دشوار است.

(ب) کشورهای استعمارگر در قارهٔ آفریقا بر مبنای قلمرو نفوذ و حاکمیت خود و بدون توجه به اقوام و فرهنگ‌ها، مرزهایی را ایجاد کرده‌اند ← مرزهای نواحی قابل تغییرند.

(ج) در مجاورت مرز ایالات متحدهٔ آمریکا و مکزیک، هر دو زبان انگلیسی و اسپانیایی رواج دارد ← قلمرو و وسعت نواحی، متفاوت است.

(د) مردم انگلستان، اسپانیا، روسیه، هند و ایران به زبان‌های مختلف صحبت می‌کنند، اما همگی جزء خانوادهٔ زبانی هند و اروپایی هستند و می‌توان آن‌ها را یک ناحیهٔ زبانی به حساب آورد ← مرزهای سیاسی و اداری معمولاً بر مرزهای نواحی طبیعی و انسانی منطبق نیستند.

۴ الف - ب

۳ ج - د

۲ ب - ج

۱ الف - د

۲۰۹- کدام گزینه دربارهٔ مقایسهٔ ناحیهٔ حاره‌ای و جنب حاره صحیح است؟

(۱) در ناحیهٔ حاره‌ای برخلاف جنب حاره، فشار هوا به سمت مرکز ناحیه افزایش می‌یابد.

(۲) در ناحیهٔ جنب حاره برخلاف حاره، بیشترین جذب و تابش انرژی خورشیدی صورت می‌گیرد.

(۳) در ناحیهٔ حاره برخلاف جنب حاره، میزان تولید مادهٔ آلی بیشتر است.

(۴) در ناحیهٔ جنب حاره برخلاف حاره، نیروی کوریولیس مانع از فرونشینی هوا می‌شود.

۲۱۰- در صورت برخورد دو تودهٔ هوا با یکدیگر، وقوع کدام پدیده حتمی است؟

۴ افزایش فشار هوا

۳ فرونشینی هوا

۲ بارندگی جبهه‌ای

۱ ناپایداری هوا

۲۱۱- «باد در نواحی خشک و بیابانی منطقهٔ A، ماسه‌های ریز، شن و سنگ‌های ریز را با خود به منطقهٔ B برده و روی هم انباشته می‌شود»

پیدایش کدام اشکال فرسایشی قابل تصور است؟

۲ B: یاردانگ A: برخان

۱ A: رگ B: کلویت

۴ A: برخان B: تپهٔ ماسه‌ای

۳ A: دشت ریگی B: تلماسه

۲۱۲- چه تعداد از عبارات‌های زیر دربارهٔ «فرسایش در کوهستان‌ها» صحیح است؟

(الف) در کوهستان‌ها با توجه به شرایط آب و هوایی و جنس سنگ‌ها، تغییرات دمای شب و روز و یخ بستن آب در شکاف سنگ‌ها موجب خرد و متلاشی شدن سنگ‌ها می‌شود.

(ب) انحلال سنگ‌های آهکی سواحل در آب دریا و نفوذ آب به شکاف‌ها و درزهای این نوع سنگ‌ها موجب فرسایش می‌شوند و اشکال خاصی را پدید می‌آورند.

(ج) آب‌های جاری در کوهستان‌ها به دلیل شیب زمین به سمت پایین کوه روان می‌شوند و بر سر راه خود، سنگ‌ها را تخریب و آن‌ها را با خود حمل می‌کنند.

(د) در برخی نواحی کوهستانی که سنگ‌ها قابلیت حل شدن در آب را داشته باشند، آب‌های جاری با نفوذ به زیر زمین از طریق حل کردن سنگ‌ها در خود، پدیده‌های فرسایشی چون غارهای طبیعی و چشمه‌های آهکی پدید می‌آورند.

۱ (۴)

۲ (۳)

۳ (۲)

۴ (۱)

۲۱۳- با توجه به گزاره‌های داده‌شده، کدام گزینه عبارت زیر را به نادرستی کامل نمی‌کند؟

«مورد الف» مورد «ب» از جمله محدودیت‌های نواحی است، این نواحی

الف) مشکل بودن حمل و نقل و احداث راه‌ها

ب) کمبود خاک برای کشاورزی

۱) برخلاف - کوهستانی - اغلب مناطق بر گسل‌های فعال هستند.

۲) همانند - بیابانی - برای تحقیقات نجومی و صنایع هوافضا مناسب هستند.

۳) همانند - کوهستانی - حدود ۴۰ درصد مردم جهان را در خود جای داده است.

۴) برخلاف - بیابانی - حدود ۳۳ درصد سطح زمین را پوشانده‌اند.

۲۱۴- کدام گزینه دربارهٔ «زیست‌بوم» نادرست است؟

۱) جزء نواحی طبیعی هستند که هر یک به سبب پوشش گیاهی و زندگی جانوری خاصی که دارند، از بقیه متمایز می‌شوند.

۲) از تعدادی بوم‌سازگان تشکیل شده و وسعت زیادی دارد.

۳) نوع و ویژگی‌های آن‌ها به عوامل مختلفی چون موقعیت جغرافیایی، شرایط آب و هوایی، شکل ناهمواری‌ها، ارتفاع از سطح زمین و جنس خاک‌ها بستگی دارد.

۴) تقسیم‌بندی آن‌ها کار پیچیده‌ای است و وایتکر سال‌ها پیش بر مبنای دو عامل دما و پوشش گیاهی آن‌ها را طبقه‌بندی کرد.

۲۱۵- همهٔ گزینه‌ها از جمله مهم‌ترین و پرگویش‌ترین زبان‌های ایرانی است که ریشهٔ مشترک دارند؛ به جز

۱) تالشی

۲) اوستایی

۳) پشتو

۴) طبری

۲۱۶- از مهم‌ترین نواحی کشت غلهٔ تجاری در دنیا، مزارع وسیع گندم در و است که در مورد دومی می‌توان گفت

۱) آمریکا - چین - از کانون‌های سلطهٔ اقتصادی بر جهان است.

۲) کانادا - فرانسه - از جمله نواحی صنعتی اروپای شرقی است.

۳) چین - هند - در ناحیهٔ کلکته و بمبئی از نظر توسعهٔ صنعت، اهمیت جهانی یافته است.

۴) استرالیا - برزیل - با به کار بردن روش‌های علمی و بذره‌های اصلاح‌شده در زمینهٔ تولید برنج به خودکفایی رسید.

۲۱۷- قلب صنایع فضای مجازی جهان در کجا قرار دارد و کدام عبارت دربارهٔ شرکت‌های مستقر در این ناحیه درست است؟

۱) ایالت کالیفرنیا - با یکدیگر تبادل اطلاعات دارند.

۲) درهٔ سیلیکون - با فعالیت‌های اقتصادی نوع سوم مرتبط هستند.

۳) جنوب غربی سانفرانسیسکو - برای کسب سود بیشتر به رقابت شدید تجاری با یکدیگر می‌پردازند.

۴) شمال غربی ژاپن - صدها مهندس و مخترع و محقق را از سراسر جهان به خود جذب کرده‌اند.

۲۱۸- چه تعداد از گزاره‌های داده‌شده، عبارت زیر را به نادرستی کامل نمی‌کند؟

«بعد از جنگ جهانی دوم،»

الف) دورهٔ استعمار کهن به پایان رسید.

ب) رابطهٔ نابرابر اقتصادی بین نواحی جهان به وجود آمد.

ج) کشورهای سرمایه‌داری وارد مرحلهٔ صدور سرمایه شدند.

د) شرکت‌های چندملیتی گسترش یافت.

ه) برخی از کشورها به ایجاد کارخانه‌های مونتاژ در دیگر نقاط جهان اقدام کردند.

۵ (۱)

۴ (۲)

۳ (۳)

۲ (۴)

۲۱۹- هدف از تشکیل اتحادیه‌های اقتصادی - تجاری منطقه‌ای چیست؟

۱) افزایش تجارت بین کشورهای عضو و کاهش مالیات و تعرفه‌های گمرکی

۲) حذف تدریجی تعرفه‌های گمرکی میان کشورهای عضو و دستیابی به موازنهٔ تجاری مثبت

۳) کاهش تأثیرات منفی تجارت در میان کشورهای عضو و محدود کردن واردات برخی کالاها

۴) مقابله با کسری تجاری و بهبود استانداردهای زندگی و رفاه در کشورهای عضو

۳۲۰- شکل رابطه میان سیاست و جغرافیا در هند گزیده‌ها پاکستان است؛ بجز _____

- (۱) منطقه آزاد کیش
- (۲) پارک علم و فناوری
- (۳) برابر مصنوعی خلیج فارس
- (۴) منطقه ژئوپلیتیکی قفقاز

۳۲۱- منظور از افکارا لیبور سوزمین به عنوان یکی از وظایف عمده مدیریت کشور چیست؟

- (۱) وضع قوانین و مقررات و رسیدگی به اختلافات
- (۲) پیشگیری از جنگ و توسط همکاری‌های تجاری
- (۳) برقراری نظم و امنیت فرهنگی
- (۴) حفظ صلح طبیعی و برقراری از آن‌ها

۳۲۲- با توجه به طوابع مرز و مفاصم و تطایف آن‌ها، چه تعداد از عبارت‌های درج‌شده صحیح هستند؟

- الف) خط تاروک ← خط مرزی است که همبندترین نقاط بستر رود را به هم متصل می‌کند.
- ب) آب‌های داخلی ← به آب‌های پشت خط مبنا (به طرف ساحل) گفته می‌شود.
- ج) خط قرانس ← خطی است که از متصل کردن نوک بلندترین نقاط کوهستانی به یکدیگر به وجود می‌آید.
- د) مرزهای پیشنهادی ← مرزهایی هستند که از زمان‌های قدیم در نواحی خاصی از سکنه ترسیم شده‌اند.
- هـ) خط منصف ← خطی که از وسط رودخانه می‌گذرد و فاصله مرز از هر دو ساحل به یک اندازه است.

- ۱) ۳
- ۲) ۲
- ۳) ۴
- ۴) ۲

۳۲۳- با توجه به انواع نظام‌های سیاسی و عبارت‌های زیر، شکل نظام سیاسی و مثال مرتبط با آن، به ترتیب در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟
 الف) در این نوع نظام سیاسی، کشور به واحدهای سیاسی و ملّی کوچک‌تر تقسیم می‌شود. اما حکومت مرکزی، حدود اختیارات آن‌ها را تعیین می‌کند.

ب) در این نوع نظام سیاسی، یک یا چند بخش کوچک از کشور، دارای اختیارات سیاسی و اجرایی و برای خود هستند.

ج) در این نوع نظام سیاسی، حکومت و توزیع قدرت در سراسر، دو سطح ملی و منطقه‌ای دارد.

- ۱) الف - بکارچه - ایران - ب - فدرال - فرانسه - ج - ناحیه‌ای و ترکیبی - عرب
- ۲) الف - تک‌ساحت - فرانسه - ب - ناحیه‌ای و ترکیبی - عرب - ج - فدرال - انگلستان
- ۳) الف - بکارچه - ایران - ب - ناحیه‌ای و ترکیبی - انگلستان - ج - فدرال - سوئد
- ۴) الف - تک‌ساحت - فرانسه - ب - فدرال - سوئد - ج - ناحیه‌ای و ترکیبی - بریتانیا

۳۲۴- با توجه به رابطه میان قدرت، سیاست و جغرافیا در طرح‌واره زیر، کدام عبارت‌ها صحیح هستند؟

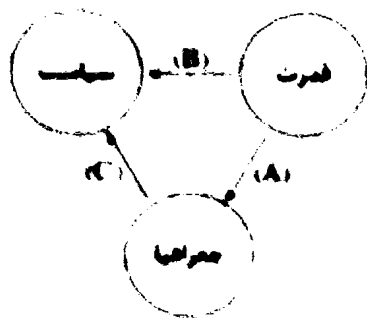
الف) بستر جاسک و بندر قلی‌پوس به‌همراه به دلیل دسترسی به آب‌های آزاد، از قابلیت قبول‌کنندگی برای تجارت با جهان و توسعه حمل و نقل دریایی کشورهای آسیای میانه و قفقاز برخوردار است ← C

ب) مکیستر از رود ولگا در غرب تا سمیری در شرق را فقط جهان می‌توانست و می‌توانست این منطقه برای قدرت‌های دریایی، غیرقابل دسترس است ← B

ج) محدودیت‌های کشور عراق در دسترسی به سواحل خلیج فارس را می‌توان بکسی از دلایل جنگ اصبلی عراق علیه ایران دانست ← A

د) رابطه بین عمانی و رفتار کشورها با یکدیگر، از عوامل قدرت آن‌ها تأثیر می‌گذرد ← B

- ۱) الف - ۳
- ۲) الف - ۲
- ۳) ج - ۲
- ۴) ب - ۲

۳۲۵- با توجه به نقش عمیق جغرافیای در قدرت ملی، درستی (ص) یا نادرستی (ع) عبارت‌های زیر در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟ (به ترتیب)

- الف) وجود منابع انرژی و معدنی مانند نفت و گاز و صنایع آن‌ها از جمله عوامل افزایش قدرت ملی تلقی می‌شود.
- ب) در کشورهای که دچار کمبود آب هستند با با پدیده فرسایش و آلودگی خاک مواجهند. پاسخگی به پدیده زیاد می‌شود.
- ج) در کشورهای توسعه‌یافته که طول آن‌ها حداقل شش برابر عرضشان است، ایجاد خطوط ارتباطی با مشکل مواجه می‌شود.

- ۱) ص - ص - ص
- ۲) ع - ع - ص
- ۳) ص - ع - ص
- ۴) ع - ع - ص

سازمان سنجش و ارزشیابی

کتابخانه

۲۲۶- چرا جمله های کلاس کنکور امسال در دی ماه برگزار می شده، فلسفه محسوب نمی شود؟

- (۱) زیرا این جمله از روی یک نظر است و گزارشی درباره واقعیت مبرونی نمی دهد.
- (۲) چون نمی توانیم تشخیص دهیم که این جمله با حقیقت مطلق است یا نه.
- (۳) زیرا نمی توانیم این جمله را با مطلقیت یا واقعیت درست یا نادرست بدانیم.
- (۴) زیرا نمی توانیم این جمله را با مطلقیت یا حقیقت ذهنی، صادق یا کاذب بدانیم.

۲۲۷- کدام مولفه بیانگر یک حکم قطعی است؟

- (الف) یکی تشنه می گفت و جلن می سپرد / خنک نیکنگفتی که در آب فرو
- (ب) بیا تا شعر یکدیگر بدانیم / که تا فاکه ز یکدیگر نمایم
- (ج) اگر جنگ خواهی و خون ریختن / بر این گونه سختی بر آویختن
- (د) ما چو نایبیم و نوا در ما ز توست / ما چو کوهیم و صدا در ما ز توست

- (۱) ج - د
- (۲) الف - ب
- (۳) الف - د
- (۴) ب - ج

۲۲۸- در کدام گزینه، موضوع فضا یا یک مفهوم جزئی نیست؟

- (۱) شرکت کنندگان کنکور تجربی، نزدیک ششصد هزار نفر بودند - بعضی روزها آژو به کتابخانه می رود.
- (۲) تمام جمعیت شهر ما یکپهستم تهران است - اغلب روزهای تابستان امسال هوا خیلی گرم بود.
- (۳) همه دانش آموزان کنکور امسال یک میلیون نفر بودند - سایان که اسم خانم است، بر وزن رایان است.
- (۴) آرناس بدون نقطه و دارای حروف است - بعضی ورزش ها را متین دوست دارد.

۲۲۹- با فرض صادق بودن قضایای زیر، هرگاه تغییرات مربوط به احکام قضایا را بر آن ها اعمال کنیم، از کدام گزینه کم ترین قضایای صادق و یا کاذب به دست می آید؟

- (۱) هر چه در دل فرود آید، در دیده نکو نماید.
- (۲) همه دانشجویان یک کلاس دانشگاهی هم شهری هستند.
- (۳) هیچ موجودی بدون قلب زنده نمی ماند، مگر مجردات.
- (۴) دانش آموزان دوازدهم شهر ما رتبه های خوبی کسب کردند.

۲۳۰- اگر صدق یک قضیه را از کذب متناقضش نتیجه بگیریم، درباره آن قضیه می توان گفت

- (۱) یک استدلال قیاسی است.
- (۲) یک استدلال است.
- (۳) ممکن است استدلال باشد.
- (۴) استدلال نیست، اما ممکن است درست باشد.

۲۳۱- با توجه به قضیه اصلی، با کدام گزینه می توان جای خالی را پر کرد؟

«هر الف ب است. ← ← هیچ ب الف نیست.»

- (۱) با متضاد نقیض آن
- (۲) با متداخل عکس مستوی آن
- (۳) با متناقض عکس مستوی آن
- (۴) با نقیض متداخل عکس مستوی آن

۲۳۲- اگر قضیه «بعضی الف ب نیست» مقدمه اول یک استدلال معتبر باشد و بدانیم که «ب» حد وسط است، کدام قضیه می تواند مقدمه دیگر این استدلال باشد؟

- (۱) هر ب ج است. (۲) بعضی ج ب است. (۳) هیچ ب ج نیست. (۴) هر ج ب است.

۲۳۳- کدام قیاس های زیر، معتبر می باشند؟

- (الف) اگر در کنکور دروس عمومی حذف شود، آن گاه زمان بیشتری برای مطالعه خواهیم داشت. در نتیجه زمان زیادی برای مطالعه ندارم.
 (ب) اگر معدل در کنکور تأثیر قطعی داشته باشد، باید برای کسب نمره عالی تلاش زیادی بکنم، اما معدل فاقد تأثیر قطعی در کنکور است.
 (ج) یا این موجود اهلی ای که من دیدم، دارای رنگ سفید و سیاه است و یا سفید و سیاه نیست، اما دارای رنگ سفید و سیاه است.
 (د) «اگر هر الف ب باشد، آن گاه هیچ د ج نیست»، اما «بعضی د ج است». در نتیجه می توان گفت: «بعضی الف ب نیست».

- (۱) الف - د (۲) ب - ج (۳) الف - ب (۴) ج - د

۲۳۴- با توجه به رابطه اجزای یک قضیه منفصل، کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) مانعةالجمع در صدق: هر الف ب است. / هیچ الف ب نیست.
 (۲) مانعةالرفع در کذب: بعضی الف ب است. / بعضی الف ب نیست.
 (۳) مانعةالجمع در صدق: بعضی الف ب است. / بعضی الف ب نیست.
 (۴) حقیقی: هر الف ب است. / بعضی الف ب نیست.

۲۳۵- در هر یک از جملات زیر به ترتیب، چه مغالطه ای روی داده است؟

- (الف) پریکوژین رهبر نیروهای واگنر: با تصرف چند شهر و رفتن به سوی مسکو فقط خواستیم به پوتین هشدار بدهیم.
 (ب) پوتین: اگر اروپا قطعنامه تحریم علیه مسکو را امضا نکند، زمستان امسال با قطعی گاز مواجه نخواهد شد.
 (ج) پوتین: اگر اروپا به کمک هایش به اوکراین ادامه دهد، احتمال استفاده از سلاح اتمی بر علیه آن ها وجود دارد.
 (۱) بار ارزشی کلمات - توسل به احساسات - توسل به احساسات
 (۲) بزرگنمایی - توسل به احساسات - مسموم کردن چاه
 (۳) بار ارزشی کلمات - تله گذاری - توسل به احساسات
 (۴) توسل به احساسات - مسموم کردن چاه - بار ارزشی کلمات

۲۳۶- کدام گزینه، از ویژگی های شناخت نیست؟

- (۱) نظرات متفاوت درباره یک موضوع واحد، حاکی از نسبی بودن شناخت است.
 (۲) شناخت انسان هر چقدر هم که گسترده باشد، در نهایت دارای محدودیت است.
 (۳) این که در آغاز تولد هیچ چیزی نمی دانیم، بیانگر تدریجی بودن شناخت است.
 (۴) شناخت هر انسانی شامل معرفت به نفس و معرفت به امور پیرامونی می شود.

۲۳۷- کدام شناخت به واسطه همکاری حس و عقل حاصل می شود؟

- (۱) درک این امر که کل از جزء بزرگ تر است.
 (۲) درک هر انسانی نسبت به خصوصیات خودش
 (۳) درک این که در این لحظه کسوف رخ داده است.
 (۴) درک یکسان بودن نیروی جاذبه در همه خشکی ها

۲۳۸- کدام عبارت، بیانگر کارکرد ویژه «قلب» به عنوان یکی از ابزارهای شناخت انسان است؟

- (۱) درک یافته های غیرمادی
 (۲) درک امور به صورت بی واسطه
 (۳) فراهم آوردن مقدمات استدلال
 (۴) بررسی و تحلیل سایر یافته ها

۲۳۹- درباره دستگاه فلسفی ملاصدرا می توان گفت

- (۱) هویتی کاملاً فلسفی دارد و شهود و عرفان تکیه‌گاه‌های دستگاه فلسفی او محسوب می‌شوند.
- (۲) عقل به عنوان محور فلسفه ملاصدرا بر شهود برتری داده شده و در هر جایی مورد استفاده قرار گرفته است.
- (۳) ملاصدرا با نبوغ فلسفی خود، پیوند محکمی میان عقل و وحی الهی ایجاد کرد و تعارض میان عقل و شرع را از بین برد.
- (۴) از احکام دین به عنوان مؤید و تأییدکننده احکام عقل استفاده شده و پیوند مستحکمی میان فلسفه و معارف وحیانی برقرار می‌شود.

۲۴۰- کدام عبارت، می‌تواند مورد پذیرش پروتاگوراس قرار بگیرد؟

- (۱) هیچ حقیقتی در جهان هستی وجود ندارد.
- (۲) حقیقت ثابت از طریق حواس درک می‌شود.
- (۳) حواس هر انسان، جلوه‌ای از حقیقت است.
- (۴) حقیقت برای افراد یکسان، همواره واحد است.

۲۴۱- کدام گزینه حاکی از دیدگاه انسان‌شناسی افلاطون است؟

- (۱) نفس پس از کسب فضایل، تبدیل به بالارزش‌ترین دارایی انسان می‌شود.
- (۲) عقل، تنها موجودی است که به صورت خاص دارای نفس غیرمادی است.
- (۳) علت لزوم توجه به نفس توسط انسان، آراسته شدن آن به فضایل است.
- (۴) نفس پس از کسب فضیلت‌های لازم، قابل مشاهده و درک می‌شود.

۲۴۲- کدام گزاره می‌تواند متعلق به سهروردی باشد؟

- (۱) از نفس آدمی است که همه نورهای جهان هستی طلوع می‌کنند.
- (۲) نفس انسان درون مشرق عالم می‌باشد و دارای نورانیت محض است.
- (۳) عامل درک حقایق بیشتر توسط انسان، نزدیک شدن به نورالانوار است.
- (۴) حقایقی که توسط عقل درک می‌شوند باید به زبان شهود بیان شوند.

۲۴۳- عبارت زیر، مورد پذیرش کدام‌یک از فلاسفه نیست؟

«نفس و روح دو جنبه جداگانه از وجود انسان هستند.»

- (۱) کانت - ابن‌سینا (۲) توماس هابز - ملاصدرا (۳) ابن‌سینا - دکارت (۴) سهروردی - افلاطون

۲۴۴- کدام عبارت، به نظریه ارسطو درباره فعل اخلاقی مربوط می‌شود؟

- (۱) سعادت و نیک‌بختی، عامل اعتدال است.
- (۲) اعتدال قوا، سبب حاکم شدن عقل می‌شود.
- (۳) رسیدن به حکمت سبب فضیلت می‌شود.
- (۴) رشد کافی عقل، شرط لازم برای فضیلت است.

۲۴۵- کدام گزینه درباره دیدگاه ماتریالیست‌ها پیرامون فعل اخلاقی، درست است؟

- (۱) همه افعال انسان از جنس افعال طبیعی است و افعال اخلاقی، ارزش مستقلی ندارند.
- (۲) شرط لازم برای حفظ منقعت‌های شخصی، تلاش جهت رفع نیازهای اخلاقی انسان است.
- (۳) فعل اخلاقی تنها زمانی فضیلت محسوب می‌شود که در جهت حفظ حقوق مادی دیگران باشد.
- (۴) رابطه متقابل میان انسان‌ها در جوامع، سبب شده است که افعال اخلاقی، ارزش حقیقی پیدا کنند.

۲۲۶- عبارت‌های زیر به ترتیب به کدام یک از وظایف پول اشاره دارد؟

(ب) وجود هزینه‌های غیرقابل پیش‌بینی

- (الف) استفاده اتحادیه اروپا از یورو به عنوان پول
 (ج) ره و بدل کردن حواله‌های بانکی از همین نوع است.
 (۱) وسیله پرداخت‌های آینده - وسیله پس‌انداز و حفظ ارزش - وسیله پرداخت‌های آینده
 (۲) وسیله سنجش ارزش - وسیله پرداخت‌های آینده - وسیله پس‌انداز و حفظ ارزش
 (۳) وسیله پرداخت‌های آینده - وسیله سنجش ارزش - وسیله پس‌انداز و حفظ ارزش
 (۴) وسیله سنجش ارزش - وسیله پس‌انداز و حفظ ارزش - وسیله پرداخت‌های آینده

۲۲۷- جدول زیر بیانگر قیمت سه نوع کالا در یک سال معین است. چنانچه درصد تورم در قیمت این کالاها برابر باشد؛ قیمت کالای A و C به ترتیب در ابتدای سال و انتهای سال، چقدر است؟

۹۶,۰۰۰	؟
۴۴۲,۵۰۰	۳۷۰,۰۰۰
؟	۲۹۰,۵۰۰

(۱) ۱۲۰,۰۰۰ - ۲۳۲,۴۰۰

(۲) ۷۶,۸۰۰ - ۲۶۳,۱۲۵

(۳) ۷۶,۸۰۰ - ۲۳۲,۴۰۰

(۴) ۱۲۰,۰۰۰ - ۲۶۳,۱۲۵

۲۲۸- کدام گزینه مبین پاسخ درست به پرسش‌های زیر است؟

- (الف) این‌که مردم در مبادلات خود از پول استفاده می‌کنند، کدام مفهوم اقتصادی را برای ما تداعی می‌کند؟
 (ب) دولت برای کنترل حجم نقدینگی، کدام سیاست‌ها را به کار می‌گیرد؟
 (ج) امروزه پشتوانه پول‌های تحریری و کاغذی و ... کدام است؟

- (۱) الف: پشتوانه پول ب: سیاست‌های پولی ج: قدرت اقتصادی کشور
 (۲) الف: قدرت خرید پول ب: سیاست‌های پولی ج: طلا و نقره نزد صرافان
 (۳) الف: پشتوانه پول ب: سیاست‌های مالی ج: طلا و نقره نزد صرافان
 (۴) الف: قدرت خرید پول ب: سیاست‌های مالی ج: قدرت اقتصادی کشور

۲۲۹- کدام گزینه پاسخ درست سؤالات زیر است؟

- (الف) برای عبور از مشکلات اقتصادی و آسیب‌هایی که در دوران کنونی، اقتصاد ملی ما را تهدید می‌کند، چه راهکاری مناسب است؟
 (ب) مقاوم‌سازی اقتصادی به چه معناست؟

(ج) اقتصاد مقاوم محصول چیست؟

(۱) الف: پیوستن به سازمان‌های تجاری بین‌المللی ب: تمام عوامل تولید در داخل یا خارج از کشور مشغول کار باشند به طوری‌که روزبه‌روز اقتصاد کشور را به سوی توسعه و شکوفایی ببرند و در جوامع بین‌المللی توان رقابت را داشته باشیم. ج: خودباوری، تلاش و مجاهدت همه‌جانبه و فراگیر مردمانی سخت‌کوش

(۲) الف: مقاوم‌سازی اقتصاد و مصونیت‌بخشی به آن ب: مجموع نیروهای مولد، شرکت‌ها، مؤسسات تولیدی و خدماتی یک کشور، روی پای خود بایستند تا بتوانند در صورت به وجود آمدن بحران، تمامی نیازهای اساسی و حیاتی‌شان را خودشان تولید و تأمین کنند و وابسته به بیگانگان نباشند. ج: خودباوری، تلاش و مجاهدت همه‌جانبه و فراگیر مردمانی سخت‌کوش

(۳) الف: پیوستن به سازمان‌های تجاری بین‌المللی ب: مجموع نیروهای مولد، شرکت‌ها، مؤسسات تولیدی و خدماتی یک کشور، روی پای خود بایستند تا بتوانند در صورت به وجود آمدن بحران، تمامی نیازهای اساسی و حیاتی‌شان را خودشان تولید و تأمین کنند و وابسته به بیگانگان نباشند. ج: ارتباطات سیاسی و قدرتمند کشورها با یکدیگر

(۴) الف: مقاوم‌سازی اقتصاد و مصونیت‌بخشی به آن ب: تمام عوامل تولید در داخل یا خارج از کشور مشغول کار باشند به طوری‌که روز به روز اقتصاد کشور را به سوی توسعه و شکوفایی ببرند و در جوامع بین‌المللی توان رقابت را داشته باشیم. ج: ارتباطات سیاسی و قدرتمند کشورها با یکدیگر

۲۵۰- اطلاعات جدول زیر مربوط به تولیدات کشور B طی دو سال متوالی است، با توجه به جدول:

۳۰	۷۰۰	۱۱۵۰	۶۰	سال ۲۰۱۲
۴۰	۱۳۵۰	۱۶۰۰	۷۲	سال ۲۰۱۳

(۱) الف: ۹۰,۰۰۰ ب: ۱۲۳,۳۰۰ (۲) الف: ۹۰,۰۰۰ ب: ۱۶۹,۲۰۰ (۳) الف: ۸۲,۴۰۰ ب: ۱۲۳,۵۰۰ (۴) الف: ۴۳,۰۰۰ ب: ۱۳۴,۵۰۰

الف) تولید ناخالص داخلی اسمی در سال ۲۰۱۲ چقدر است؟

ب) تولید ناخالص داخلی واقعی در سال ۲۰۱۳ کدام است؟

(سال پایه: سال ۲۰۱۲)

۲۵۱- در رابطه با حکومت پهلوی به سوالات زیر پاسخ دهید:

الف) از جمله ویژگی‌های اقتصاد این دوران چه بود؟

ب) درآمدهای نفتی ایران چگونه موجب افزایش مشکلات اقتصادی ایران شد؟

ج) آخرین صدمه به نهاد بی‌جان کشاورزی کدام مورد بود؟

(۱) الف: اقتصادی شکل گرفت که با سایر لایه‌های دینی، اجتماعی و فرهنگی کشور هماهنگی داشت. ب: عدم پرداخت بهای نفت توسط سایر

کشورهای خریدار و تک‌محصولی شدن کشور ج: اجرای برنامه‌هایی موسوم به انقلاب سفید

(۲) الف: ایجاد زمینه‌های قانونی و زیرساخت‌های مواصلاتی، گسترش مدارس و دانشگاه‌ها و بهبود نسبی بهداشت ب: با تبدیل ایران به بازار مصرفی

کالاهای کشورهای صنعتی و غفلت از اقتصاد مردمی ج: اجرای برنامه‌هایی موسوم به انقلاب سفید

(۳) الف: اقتصادی شکل گرفت که با سایر لایه‌های دینی، اجتماعی و فرهنگی کشور هماهنگی داشت. ب: با تبدیل ایران به بازار مصرفی کالاهای

کشورهای صنعتی و غفلت از اقتصاد مردمی ج: تعدی حکومت پهلوی بر موقوفات و مالکیت‌های خصوصی

(۴) الف: ایجاد زمینه‌های قانونی و زیرساخت‌های مواصلاتی، گسترش مدارس و دانشگاه‌ها و بهبود نسبی بهداشت ب: عدم پرداخت بهای نفت توسط

سایر کشورهای خریدار و تک‌محصولی شدن کشور ج: تعدی حکومت پهلوی بر موقوفات و مالکیت‌های خصوصی

۲۵۲- کدام گزینه متضمن پاسخ درست پرسش‌های زیر است؟

الف) تلاش اندیشمندان داخلی در جهت یافتن الگوی بومی پیشرفت برای چه منظوری است؟

ب) شاخص‌های توسعه در کنار شاخص‌های رشد، کدام موارد زیر را در ارزیابی از پیشرفت در نظر نمی‌گیرند؟

ج) مراحل بودجه‌بندی به ترتیب در کدام گزینه به درستی مشخص شده است؟

(۱) الف: ارائه الگویی مخالف با کشورهای غربی و گردآوری همه الگوهای پیشرفت برای سنجه دقیق‌تر پیشرفت کشور ب: دسترسی به آب آشامیدنی سالم،

بهداشت عمومی، شاخص‌های فقر و پایداری محیطی ج: ثبت هزینه‌ها در جدول به صورت تفکیک‌شده - حذف هزینه‌های غیرضروری - افزایش درآمدها

- شناسایی فرصت‌ها در جهت افزایش درآمد

(۲) الف: یافتن الگویی که با شرایط فرهنگی، اقلیمی و تاریخی کشور سازگار باشد و بتواند راه روشنی را پیش پای مردم ما قرار دهد. ب: مبارزه با

فساد، بهبود فضای کسب و کار، رشد علم و فناوری ج: مشخص کردن میزان درآمد از هر منبع درآمدی - فهرست کردن هزینه‌های ثابت و متغیر -

مقایسه مجموع درآمدها و هزینه‌ها - کاهش هزینه‌های غیرضروری و شناسایی فرصت‌ها در جهت افزایش درآمد

(۳) الف: ارائه الگویی مخالف با کشورهای غربی و گردآوری همه الگوهای پیشرفت برای سنجه دقیق‌تر پیشرفت کشور ب: مبارزه با فساد، بهبود فضای

کسب و کار، رشد علم و فناوری ج: مشخص کردن منبع درآمدها - ثبت هزینه‌ها در جدول به صورت تفکیک‌شده - کاهش هزینه‌های غیرضروری -

شناسایی فرصت‌ها در جهت افزایش درآمد

(۴) الف: یافتن الگویی که با شرایط فرهنگی، اقلیمی و تاریخی کشور سازگار باشد و بتواند راه روشنی را پیش پای مردم ما قرار دهد. ب: دسترسی به

آب آشامیدنی سالم، بهداشت عمومی، شاخص‌های فقر و پایداری محیطی ج: فهرست کردن هزینه‌های ثابت و متغیر - مقایسه مجموع درآمدها و

هزینه‌ها - حذف هزینه‌های غیرضروری - افزایش درآمدها - پیش‌بینی هزینه‌های آینده

۲۵۳- اگر جدول زیر، جدول فرضی خدمات و کالاهای ایران در سالی مفروض باشد و در طول یک سال محصولات زیر تولید شده باشد، تولید ناخالص داخلی این کشور برابر است با:

محصولات کشاورزی	۵۰ هزار تن به قیمت هر هزار تن ۵ میلیون
پوشاک	۳,۲۱۰,۰۰۰,۰۰۰
ماشین آلات	۱۲۵۰ دستگاه به قیمت هر دستگاه ۶۸۰ هزار
آموزش	۲,۱۴۰,۰۰۰,۰۰۰
خدمات بیمه‌ای	۸۷۰,۰۰۰,۰۰۰
کل خدمات بانکی	۲,۱۵۰,۰۰۰,۰۰۰

۱) ۹,۷۴۰,۰۰۰,۰۰۰

۲) ۸,۶۹۰,۰۰۰,۰۰۰

۳) ۹,۴۷۰,۰۰۰,۰۰۰

۴) ۸,۹۶۰,۰۰۰,۰۰۰

۲۵۴- به طور کلی در اقتصاد زندگی، چه اتفاقی می‌افتد؟

۱) حفظ و رشد سرمایه: فعالیت‌های پس‌انداز پول - خرج: فعالیت‌های مرتبط با برنامه‌ریزی و سرمایه‌گذاری - دخل: فعالیت‌های مرتبط با مدیریت درآمد و خرج کردن

۲) دخل: فعالیتی که به وسیله درآمدزایی انجام می‌شود - خرج: فعالیت‌های مرتبط با برنامه‌ریزی و شیوه‌های سرمایه‌گذاری - حفظ: پس‌انداز و سرمایه‌گذاری

۳) خرج: فعالیتی که به خرج‌داری منتهی می‌شود - دخل: فعالیت‌های مرتبط با برنامه‌ریزی مخارج و شیوه‌های مصرف - حفظ و رشد درآمد: پس‌انداز و سرمایه‌گذاری

۴) دخل: فعالیتی که به درآمدزایی منتهی می‌شود - خرج: فعالیت‌های مرتبط با برنامه‌ریزی مخارج و شیوه‌های مصرف - حفظ و رشد درآمد: پس‌انداز و سرمایه‌گذاری

۲۵۵- جدول زیر، مربوط به وضعیت توزیع درآمد کشوری فرضی است:

با توجه به سه فرمول نسبت ۲۰ درصد بالا به ۲۰ درصد پایین، نسبت ۱۰ درصد بالا به ۴۰ درصد پایین و ۱۰ درصد بالا به ۱۰ درصد پایین، به ترتیب:

الف) ارائه کدام شاخص، توزیع درآمد در این کشور را عادلانه‌تر نشان می‌دهد؟

ب) ارائه کدام شاخص، توزیع درآمد در این کشور را نامناسب‌تر نشان می‌دهد؟

ج) با فرض این که جمعیت این جامعه ۶۸ میلیون نفر باشد، جمعیت دهک پنجم چقدر است؟

۵	سهم دهک اول
۶/۵	سهم دهک دوم
۷	سهم دهک سوم
۷/۵	سهم دهک چهارم
۱۵	سهم دهک پنجم
۲۲	سهم دهک ششم

۱) الف: نسبت ۲۰ درصد بالا به ۲۰ درصد پایین ب: نسبت ۱۰ درصد بالا به ۴۰ درصد پایین ج: ۵,۹۰۰,۰۰۰

۲) الف: نسبت ۱۰ درصد بالا به ۴۰ درصد پایین ب: نسبت ۱۰ درصد بالا به ۱۰ درصد پایین ج: ۶,۸۰۰,۰۰۰

۳) الف: نسبت ۱۰ درصد بالا به ۱۰ درصد پایین ب: نسبت ۲۰ درصد بالا به ۲۰ درصد پایین ج: ۵,۹۰۰,۰۰۰

۴) الف: نسبت ۲۰ درصد بالا به ۲۰ درصد پایین ب: نسبت ۱۰ درصد بالا به ۴۰ درصد پایین ج: ۶,۸۰۰,۰۰۰

۲۵۶- در رابطه با دو سؤال زیر در مورد خصص، کدام گزینه درست است؟

الف) نتایج پرداخت خمس چیست؟

ب) در برنامه‌ریزی‌های مالی باید به چه نکاتی در خصوص خمس دقت بکنیم؟

۱) الف: گسترش فعالیت‌های اقتصادی - کمک به مستضعفین - توزیع مجدد ثروت ب: درآمدها و هزینه‌هایمان را محاسبه کنیم.

۲) الف: کمک به عدالت اقتصادی - کمک به افراد توانمند جامعه - کاهش فاصله طبقاتی ب: سال مالی خود را مشخص کنیم.

۳) الف: کاهش فاصله طبقاتی - رونق فعالیت‌های اقتصادی - کمک به افراد نیازمند ب: درآمدها و هزینه‌هایمان را محاسبه کنیم.

۴) الف: توزیع مجدد ثروت - کمک به عدالت اقتصادی - کمک به افراد نیازمند ب: سال مالی خود را مشخص کنیم.

۲۵۷- جدول زیر مخارج ماهیانه شخصی را نشان می‌دهد که مبلغ ۲۱ میلیون تومان درآمد دارد، با توجه به اطلاعات جدول به سؤالات زیر پاسخ دهید:

الف) به ترتیب هزینه «مسکن»، «حمل و نقل» و «خورد و خوراک» حدوداً چند درصد از مخارج این فرد را تشکیل می‌دهد؟
ب) مقدار پس‌انداز ماهیانه این شخص چند میلیون تومان است؟

مقدار	نوع مخارج	تعداد
۵/۵	اجاره	۱
۱/۵	سایر	۱
۲/۵	هزینه رقت و آمد	۱
۱	محصولات بهداشتی	۱
۳/۵	درمان	۱
۴	غذا	۱

۱) الفقه ۲۹٪ - ۱۴٪ - ۲۲٪ ب: ۳

۲) الفقه ۳۳٪ - ۱۹٪ - ۲۷/۵٪ ب: ۲

۳) الفقه ۲۹٪ - ۱۹٪ - ۲۴٪ ب: ۲

۴) الفقه ۲۴٪ - ۱۴٪ - ۲۸/۵٪ ب: ۳

۲۵۸- در رابطه با سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد به سؤالات زیر پاسخ دهید:

الف) نام اختصاری این سازمان چیست؟

ب) بر چه اساسی می‌توان گفت همه‌ساله بخشی از کالاهای تولیدشده بدون بهره‌برداری صحیح تلف می‌شوند؟

ج) سالیانه چه مقدار از مواد غذایی تولیدشده دور ریخته می‌شوند؟

۱) الفقه یونیدو ب: با مشاهده رفتار مصرفی افراد جامعه و ملاحظه ویژگی، کیفیت و نوع کالاها ج: به میزان یکسوم کل مواد غذایی جهان

۲) الفقه فائو ب: براساس آمار ارائه‌شده توسط هر کشور و وزارت کشاورزی آن کشور ج: به میزان یکسوم کل مواد غذایی جهان

۳) الفقه یونیدو ب: براساس آمار ارائه‌شده توسط هر کشور و وزارت کشاورزی آن کشور ج: به میزان یکسوم کل محصولات غلات جهان

۴) الفقه فائو ب: با مشاهده رفتار مصرفی افراد جامعه و ملاحظه ویژگی، کیفیت و نوع کالاها ج: به میزان یکسوم کل محصولات غلات جهان

۲۵۹- چه تعداد از عبارتهای زیر صحیح است؟

الف) معیار شناسایی اسراف، منحصر به دورریز یا اتلاف است و مواردی مانند بلااستفاده گذاشتن اموال و مصرف بیجا، اسراف محسوب نمی‌شوند.

ب) نه گفتن به خرید چیزهایی که نیاز داریم، از مصادیق روش «۶ ب» است.

ج) اگر در معنای واژه مصرف دقیق شویم، درمی‌یابیم که مصرف، به معنای تغییر و تبدیل چیزی به چیز دیگر نیز به کار می‌رود.

د) استفاده چندباره از کالاهایی که در دسترس ما هستند، به معنی باز مصرف است.

ه) شما در حساب‌های بلندمدت اجازه برداشت وجه از حسابتان را ندارید و در صورت برداشت هم مقداری از پول نزد بانک باقی می‌ماند.

و) سهامداری معمولاً در خرید و فروش، فرآیندی دارد که اجازه نمی‌دهد افراد با پس‌اندازهای اندک وارد آن شوند و در کوتاه‌مدت و بلافاصله بتوانند آن را بفروشند.

۱ (۴)

۲ (۳)

۳ (۲)

۴ (۱)

۲۶۰- با توجه به دسته‌بندی اهداف از نظر مدت زمان پس‌انداز، مشخص کنید هر کدام از اهداف زیر برای ما در کدام دسته جای می‌گیرد؟ (توان پس‌انداز ما ۱,۴۵۰,۰۰۰ تومان در هر ماه است.)

الف) خرید یک موتور سیکلت به قیمت ۴۵,۰۰۰,۰۰۰ تومان در یک بازه زمانی حداکثر دوساله

ب) خرید یک ساعت به قیمت ۲,۵۰۰,۰۰۰ تومان

ج) خرید یک لپ‌تاپ به قیمت ۱۵,۰۰۰,۰۰۰ تومان

۱) الفقه میان مدت ب: بلندمدت ج: با پس‌انداز فعلی امکان خرید این کالا را نداریم

۲) الفقه با پس‌انداز فعلی امکان خرید این کالا را نداریم ب: کوتاه‌مدت ج: میان مدت

۳) الفقه بلندمدت ب: بلندمدت ج: با پس‌انداز فعلی امکان خرید این کالا را نداریم

۴) الفقه میان مدت ب: با پس‌انداز فعلی امکان خرید این کالا را نداریم ج: بلندمدت

تاریخ آزمون

سه‌شنبه ۱۳۰۳/۰۱/۰۷

پاسخنامه آزمون دفترچه شماره (۳) دوره دوم متوسطه پایه دوازدهم انسانی

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سوال: ۱۷۵	مدت پاسخگویی: ۱۸۵ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

سواد امتحانی		سواد امتحانی		سواد امتحانی	
۱	ریاضیات	ریاضی و آمار ۱	۲۵	۱	۲۵
		ریاضی و آمار ۲	۵۰	۲۶	۲۵
۲	فنون ادبی و علوم	علوم و فنون ادبی ۱	۷۰	۵۱	۲۰
		علوم و فنون ادبی ۲	۹۰	۷۱	۲۰
۳	جامعه‌شناسی	جامعه‌شناسی ۱	۱۰۰	۹۱	۱۰
		جامعه‌شناسی ۲	۱۱۰	۱۰۱	۱۰
۴	روان‌شناسی	روان‌شناسی	۱۲۵	۱۱۱	۱۵
۵	زبان عربی (اختصاصی)	زبان عربی (اختصاصی)	۱۴۵	۱۲۶	۲۰
۶	تاریخ	تاریخ ۱	۱۶۵	۱۴۶	۲۰
		تاریخ ۲	۱۸۵	۱۶۶	۲۰
۷	جغرافیا	جغرافیای ایران	۲۰۵	۱۸۶	۲۰
		جغرافیا ۲	۲۲۵	۲۰۶	۲۰
۸	منطق و فلسفه	منطق	۲۳۵	۲۲۶	۱۰
		فلسفه ۱	۲۴۵	۲۳۶	۱۰
۹	اقتصاد	اقتصاد	۲۶۰	۲۴۶	۱۵

2 $1 \leq |x| < 5 \xrightarrow{x \in \mathbb{Z}} A = \{-1, -2, -3, -4, 1, 2, 3, 4\}$

با فرض $f(x) = x^2 - x$ داریم:

$f = \{(-1, 2), (-2, 6), (-3, 12), (-4, 20), (1, 0), (2, 2), (3, 6), (4, 12)\}$

$\Rightarrow f$ عضو دارد. $\Rightarrow f$ عضو دارد.

2 ابتدا شیب خطی که از نقاط $A \begin{vmatrix} 2 \\ -3 \end{vmatrix}$ و $B \begin{vmatrix} -1 \\ 0 \end{vmatrix}$ می‌گذرد را می‌یابیم:

$m = \frac{y_A - y_B}{x_A - x_B} = \frac{-3 - 0}{2 - (-1)} = \frac{-3}{3} = -1$

حال معادله خط گذرنده از دو نقطه را می‌نویسیم:

$y - y_1 = m(x - x_1) \xrightarrow{x = -1, y = 0} y - 0 = -1(x - (-1))$

$\Rightarrow y = -x - 1$

$\Rightarrow y = f(x) = -x - 1 \Rightarrow f(1) = -1 - 1 = -2$

1

$y = ax + b \xrightarrow{(5, 11)} 11 = a(5) + b \Rightarrow 5a + b = 11$

$y = x^2 - (a+1)x + b \xrightarrow{(5, 11)} 11 = (5)^2 - (a+1)(5) + b$

$\Rightarrow 11 = 25 - 5a - 5 + b$

$\Rightarrow 11 - 20 = -5a + b \Rightarrow -5a + b = -9$

$\begin{cases} \Delta a + b = 11 \\ -\Delta a + b = -9 \end{cases}$

$\frac{2b = 2}{rb = 2} \Rightarrow b = 1 \Rightarrow 5a + 1 = 11 \Rightarrow 5a = 10 \Rightarrow a = 2$

$y = x^2 - (2+1)x + 1 \Rightarrow y = x^2 - 3x + 1$

$x = \frac{-b}{2a} = \frac{-(-3)}{2(1)} = \frac{3}{2}$

2 در اعضای از مجموعه A که در آن‌ها دو پیکان خارج شده‌اند،

باید حداقل یکی از آن‌ها را حذف کنیم. از عدد صفر و از عدد ۲ هر کدام دو پیکان خارج شده‌اند که حداقل این دو پیکان را باید حذف کنیم.

3 $f(-1) = -2(-1)^2 + (-1) - 7$

$= -2(-1) - 1 - 7 = 2 - 1 - 7 = -6$ (*)

$-6g(x) = f(-1) + 2x^2 \xrightarrow{(*)} -6g(x) = -6 + 2x^2$

$\Rightarrow g(x) = 1 - \frac{1}{3}x^2$

2 سؤال می‌گوید این تابع از نقاط $(-1, 2)$ و $(3, 0)$ و $(0, 4)$

می‌گذرد:

$\xrightarrow{(0, 4)} 4 = a(0)^2 + b(0) + c \Rightarrow c = 4$

$\xrightarrow{(3, 0)} 0 = a(3)^2 + b(3) + c \Rightarrow 9a + 3b + c = 0$

$\xrightarrow{c=4} 9a + 3b = -4$

3 عدد مورد نظر را x فرض می‌کنیم:

$2(x-7) - 2 = \frac{x}{2} \Rightarrow 2x - 14 - 2 = \frac{x}{2} \Rightarrow 2x - 16 = \frac{x}{2}$

$\Rightarrow 4x - 32 = x \Rightarrow 4x - x = 32 \Rightarrow 3x = 32 \Rightarrow x = \frac{32}{3} = 12$

آن عدد ۱۲ و مربع آن برابر ۱۴۴ است.

3

$2x^2 - 6x + a = 0 \xrightarrow{\text{طرفین بر 2 تقسیم}} x^2 - 3x = -\frac{a}{2}$

$\left(\frac{b}{2}\right)^2 = \left(-\frac{3}{2}\right)^2 = \left(-1\right)^2 = 1 \xrightarrow{\text{به طرفین عدد 1 را اضافه می‌کنیم}} x^2 - 3x + 1 = -\frac{a}{2} + 1$

از مقایسه با صورت سؤال داریم:

$\begin{cases} (x-1)^2 = 1 - \frac{a}{2} \Rightarrow 1 - \frac{a}{2} = b \\ (x-1)^2 = b \end{cases}$

$1 - \frac{a}{2} = b \xrightarrow{\times 2} 2 - a = 2b \Rightarrow 2b + a = 2$

3

$2x^2 + (m+6)x - 2m = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = 2 \\ b = m+6 \\ c = -2m \end{cases}$

حاصل ضرب ریشه‌ها $= \frac{c}{a} = \frac{-2m}{2} = -m \Rightarrow -2m = -8 \Rightarrow m = 4$

$\xrightarrow{m=4} 2x^2 + (4+6)x - 2(4) = 0 \Rightarrow 2x^2 + 10x - 8 = 0$

$\Delta = (10)^2 - 4(2)(-8) = 100 + 64 = 164$

x_1 و $x_2 = \frac{-10 \pm \sqrt{164}}{2(2)} = \frac{-10 \pm 14}{4}$

ریشه بزرگ تر $x_1 = \frac{-10 + 14}{4} = \frac{4}{4} = 1$

ریشه کوچک تر $x_2 = \frac{-10 - 14}{4} = \frac{-24}{4} = -6$

3 جواب معادله در معادله صدق می‌کند:

$\frac{-2a}{ax+1} + \frac{2}{x-2a} = \frac{\Delta}{2} \xrightarrow{x=-2} \frac{-2a}{-2a+1} + \frac{2}{-2-2a} = \frac{\Delta}{2}$

$\Rightarrow \frac{2a}{2a-1} + \frac{2}{-2(a+1)} = \frac{\Delta}{2} \Rightarrow \frac{2a}{2a-1} - \frac{1}{a+1} = \frac{\Delta}{2}$

$\Rightarrow \frac{2a(a+1) - (2a-1)}{(2a-1)(a+1)} = \frac{\Delta}{2} \Rightarrow \frac{2a^2 + 2a - 2a + 1}{2a^2 + 2a - a - 1} = \frac{\Delta}{2}$

$\Rightarrow \frac{2a^2 + a + 1}{2a^2 + a - 1} = \frac{\Delta}{2} \xrightarrow{\text{طرفین وسطین}} \Delta(2a^2 + a - 1) = 2(2a^2 + a + 1)$

$\Rightarrow 1 \cdot a^2 + 5a - 5 - 4a^2 - 2a - 2 = 0 \Rightarrow a^2 + 3a - 8 = 0$

$\Rightarrow (a-2)(a+4) = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = 2 \\ a = -4 \end{cases}$

۲

$$3, 4, 5, 5, 6, 7, 9, 10, 12, 12$$

$$Q_1 = \frac{4+5}{2} = 4.5 \quad Q_3 = \frac{9+10}{2} = 9.5$$

$$\Rightarrow IQR = 9.5 - 4.5 = 5$$

با حذف داده دور افتاده:

$$3, 4, 5, 5, 6, 7, 9, 10$$

$$Q_1 = \frac{4+5}{2} = 4.5 \quad Q_3 = \frac{7+9}{2} = 8$$

$$IQR = 8 - 4.5 = 3.5$$

پس دامنه میان چارگی $5 - 3.5 = 1.5$ واحد کاهش می‌یابد.

۲ اگر پراکندگی داده‌ها کوچک باشد، یعنی داده‌ها به هم نزدیک باشد، زاویه مربوط به داده‌ها در نمودار دایره‌ای به هم نزدیک شده و مقایسه را سخت می‌کند.

۳

داده‌ها	۱۲	۱۴	۱۶	۱۸
فراوانی	۵	۶	۵	۴

$$\bar{x} = \frac{(5 \times 12) + (6 \times 14) + (5 \times 16) + (4 \times 18)}{5 + 6 + 5 + 4} = \frac{60 + 84 + 80 + 72}{20} = \frac{296}{20} = 14.8$$

۲ فقط عبارت «ب» نادرست است. پارامترها معمولاً قابل محاسبه نیستند و به همین دلیل از آماره به عنوان برآوردگر پارامتر استفاده می‌شود.

۲ $d = 7, 8, 9, a, 11, 13, 13, 15, 16, 18, c, 20, 21$
 چهارده داده داریم که داده چهارم چارک اول است: $Q_1 = a$ و از آن جا که مقدار چارک اول بر روی نمودار جعبه‌ای برابر ۱۰ گردیده است پس: $a = 10$
 داده یازدهم چارک سوم است: $Q_3 = c$ و از آن جا که مقدار چارک سوم بر روی نمودار جعبه‌ای برابر ۱۹ است پس: $c = 19$
 میانه داده‌ها نیز برابر است با:

$$\frac{\text{داده هشتم} + \text{داده نهم}}{2} = \frac{13 + 15}{2} = \frac{28}{2} = 14 \Rightarrow b = 14$$

و بیشترین داده نیز براساس نمودار جعبه‌ای داده شده برابر ۲۲ است پس $d = 22$ و در نهایت:

$$\frac{d-c}{b-a} = \frac{22-19}{14-10} = \frac{3}{4} = 0.75$$

۱ مجموع زوایا در نمودار دایره‌ای برابر 360° است پس زاویه مربوط به استان A برابر است با:

$$360^\circ - (70/18^\circ + 74/2^\circ + 113^\circ + 72^\circ) = 360^\circ - 333^\circ = 27^\circ$$

با تشکیل یک نسبت تناسب، میزان کل محصولات صادراتی به دست می‌آید:

$$\frac{27^\circ}{360^\circ} = \frac{22}{n} \Rightarrow n = \frac{360 \times 22}{27} = 288 \text{ (تن)}$$

حالا در مورد استان B داریم:

$$\frac{72^\circ}{360^\circ} = \frac{x}{288} \Rightarrow x = \frac{72 \times 288}{360} = 57.6 \text{ (تن)}$$

$$(-1, 2) \rightarrow 2 = a(-1)^2 + b(-1) + c \Rightarrow a - b + c = 2$$

$$-5 = 2 \rightarrow a - b = -7$$

$$\begin{cases} 9a + 2b = -2 \\ a - b = -7 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 9a + 2b = -2 \\ 2a - 2b = -14 \end{cases}$$

$$\frac{17a = -16}{17} \Rightarrow a = \frac{-16}{17} = -\frac{16}{17}$$

$$a - b = -7 \xrightarrow{a = -\frac{16}{17}} -\frac{16}{17} - b = -7 \Rightarrow -\frac{16}{17} + 7 = b \Rightarrow b = \frac{118}{17}$$

$$\text{طول راس سهمی} = \frac{-b}{2a} = \frac{-\frac{118}{17}}{2(-\frac{16}{17})} = \frac{\frac{118}{17}}{\frac{32}{17}} = \frac{118}{32} = \frac{29.5}{8}$$

۲ تلخ سود را به دست می‌آوریم:

$$P(x) = R(x) - C(x) = (-\frac{1}{4}x^2 + 20x) - (10x + 20)$$

$$= -\frac{1}{4}x^2 + 20x - 10x - 20 = -\frac{1}{4}x^2 + 10x - 20$$

$$x_{\max} = \frac{-b}{2a} = \frac{-20}{2(-\frac{1}{4})} = 40$$

$$y_{\max} = -\frac{1}{4}(40)^2 + 10(40) - 20 = 380$$

۲ با مراجعه به اداره مخابرات و دریافت ریزمکالمات، می‌توان

تعداد مکالمات تلفنی ثبت شده در آن را در یک ماه گذشته بررسی نمود که از روش دادگان (داده‌های از پیش تهیه شده) انجام می‌گیرد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ پرسش‌نامه یا مصاحبه

۳ آزمایش و مشاهده

۴ مشاهده

۲

$$\text{مجموع داده‌ها} = 20 = \frac{\text{مجموع داده‌ها}}{\text{تعداد داده‌ها}} \Rightarrow 20 = \frac{\text{مجموع داده‌ها}}{15}$$

$$\Rightarrow \text{مجموع داده‌ها} = 20 \times 15 = 300$$

داده حذف شده را x فرض می‌کنیم. در این صورت داریم:

$$\text{میانگین جدید} = \frac{300 - x}{15 - 1} = 19 \Rightarrow \frac{300 - x}{14} = 19$$

$$\Rightarrow 300 - x = 266 \Rightarrow x = 300 - 266 \Rightarrow x = 34$$

۱

$$\text{مجموع داده‌ها} = 28 + 2(2) + 2(a) = 58 + 4 = 62$$

$$\Rightarrow 58 = 62 - 4 \Rightarrow 58 = 58 \Rightarrow a = 2$$

داده‌ها به صورت زیر هستند:

$$2(2), 2, 2, 2, 2, 2, 2 \Rightarrow 6, 2, 2, 2, 2, 2, 2$$

$$\bar{x} = \frac{6 + 3(2) + 2(2)}{7} = \frac{6 + 6 + 4}{7} = \frac{16}{7} = 2.28$$

$$\sigma^2 = \frac{(6-2)^2 + 3(2-2)^2 + 2(2-2)^2}{7} = \frac{16 + 0 + 0}{7} = \frac{16}{7} = 2.28$$

$$\sigma = \sqrt{16/7} = 4/\sqrt{7}$$

۲

۲) از آن جا که متغیر سوم در نمودار خیلی نمی تواند مقادیر منفی داشته باشد بنابراین درجه حرارت هوا بر حسب سانتی گراد نمی تواند برای متغیر سوم مناسب باشد.

۳) بررسی طول پاهای

- ۱) $p \vee (p \wedge \neg q) = p$ (لقون جذب)
- ۲) $\neg p \Rightarrow (p \vee q) = p \vee (p \vee \neg p) = p \vee q$
- ۳) $\neg(\neg p \Rightarrow q) \wedge p = \neg(p \vee \neg q) \wedge p$
- $= (\neg p \wedge \neg q) \wedge p = (\neg p \wedge p) \wedge \neg q = F \wedge \neg q = F$
صفر است
- ۴) $(p \wedge q) \Rightarrow p = \neg(p \wedge q) \vee p$
- $= (\neg p \vee \neg q) \vee p = (\neg p \vee p) \vee \neg q = T$
صفر است

۳) معکوس نقیض $(p \Leftrightarrow q) \Rightarrow \neg r$

$\neg(\neg r) \Rightarrow \neg(p \Leftrightarrow q) = r \Rightarrow (p \Leftrightarrow \neg q)$

۱) در سطر اول، p درست و $p \wedge q$ نادرست است پس q باید در

سطر اول نادرست باشد در نتیجه $A = F$

در سطر دوم، q نادرست و $q \vee r$ درست است پس r باید در سطر دوم درست

باشد در نتیجه $B = T$

۱) در گزاره مرکب

$q \wedge (p \vee r) \vee (p \wedge q) \vee (r \wedge q)$
۲۵ تنها عدد اول زوج نیست با رنگ ماشین علی زرد است

از آن جا که گزاره p قطعاً نادرست است اما ارزش کل گزاره درست گردیده است نتیجه می گیریم که قطعاً رنگ ماشین علی زرد است (یعنی q برای ارزش درست است)

صفاً در گزاره مرکب

$q \wedge (p \vee r) \vee (p \wedge q) \vee (r \wedge q)$
رنگ ماشین علی زرد نیست یا محسن به مسافرت رفته است

می دانیم گزاره q نادرست است اما از آن جا که ارزش کل گزاره درست گردیده است نتیجه می گیریم که قطعاً محسن به مسافرت رفته است (یعنی r برای ارزش درست است) پس نتیجه گیری گزینه (۱) درست است

۳) قبلی استثنایی به صورت زیر است

$p \rightarrow q$

۲) p

$\therefore q$

در صورتی که در این جا به صورت زیر آمده است که به آن مطالعه می کنید

۱) $p \rightarrow q$

۲) q

$\therefore p$

پس این استدلال نادرست است و منجر به نتیجه گیری نادرست می شود پس این گزاره صحت و وجه صحیح هستند

$\bar{x} = \frac{(2 \times 2) + (1 \times 10) + (2 \times 8) + (2 \times 8) + (2 \times 5) + (1 \times 6)}{2+1+2+2+2+1} = 6.5$

$\Rightarrow \frac{p+10+28+22+10+p}{12} = \frac{12}{2} \Rightarrow \frac{5p+28}{12} = \frac{12}{2}$

$\Rightarrow \frac{5p+28}{12} = \frac{12}{2} \Rightarrow 5p+28=72 \Rightarrow 28=72-5p$

$\Rightarrow 28=22 \Rightarrow 6=11$

برای یافتن دامنه میان چارگی، نامها را مرتب می کنیم:

$2, 2, 2, 5, 5, 6, 8, 8, 8, 10, 11, 11$

$Q_1 = \frac{2+5}{2} = \frac{7}{2} = 3.5$ $Q_3 = \frac{8+10}{2} = \frac{18}{2} = 9$

دامنه میان چارگی $IQR = Q_3 - Q_1 = 9 - 3.5 = 5.5$

۱

حدا کمینها درست است به جز گزینه (۱) زیرا پراکندگی کلاس B کمتر است بنابراین عملکرد کلاس B بهتر است

۲

نسبت درصدی = $\frac{\text{نمره فرد}}{\text{MAX نمره فرد}} \times 100$
نمره فرد در هر دو روی نمودار

$\Rightarrow 65 = \frac{x}{100} \times 100 \Rightarrow x = \frac{65 \times 100}{100} = 65$

نسبت درصدی = $\frac{\text{نمره زبان خارجه}}{\text{MAX نمره زبان خارجه}} \times 100$
نمره فرد در زبان خارجه هر دو روی نمودار

$\Rightarrow 77 = \frac{y}{100} \times 100 \Rightarrow y = \frac{77 \times 100}{100} = 77$

نسبت درصدی = $\frac{\text{نمره ادبیات}}{\text{MAX نمره ادبیات}} \times 100$
نمره فرد در ادبیات هر دو روی نمودار

$\Rightarrow 80 = \frac{z}{100} \times 100 \Rightarrow z = \frac{80 \times 100}{100} = 80$

میانگین = $\frac{65 + 77 + 80}{3} = \frac{222}{3} = 74$

۲) در نمودار دایره ای داریم

نسبت درصدی = $\frac{360}{\text{تعداد متغیرها}}$
نسبت بین دو نیم خط

$\Rightarrow \frac{360}{\text{تعداد متغیرها}} = \frac{360}{\text{نسبت بین دو نیم خط}}$

از آن جا که تعداد متغیرها عددی طبیعی است بنابراین نسبت بین دو نیم خط در نمودار دایره ای نمی تواند ۱۶ درجه باشد

بررسی طول پاهای

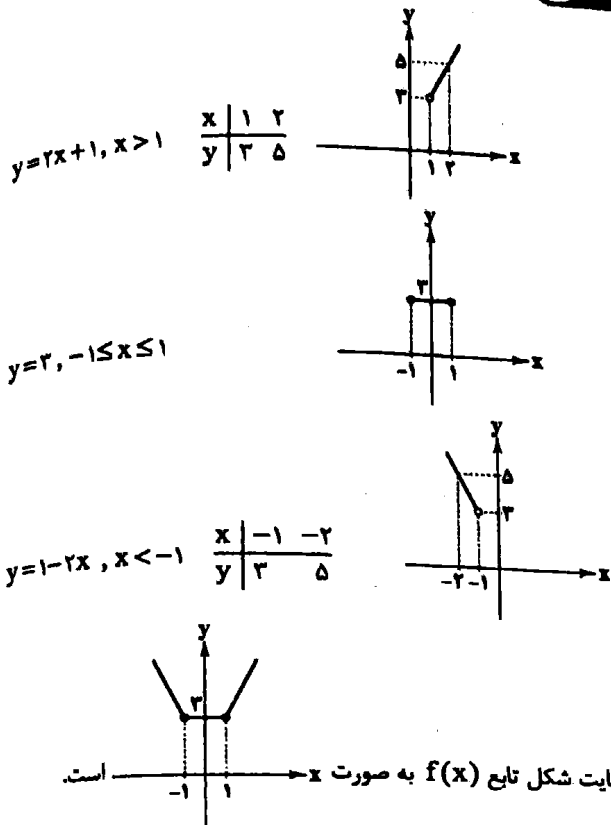
۱) $B = \frac{360}{12} = 30$

۲) $B = \frac{360}{16} = 22.5$

۳) $B = \frac{360}{24} = 15$

۴) $B = \frac{360}{36} = 10$

۱

۴ برای آن که f تابع ثابت باشد، باید جمله شامل x حذف شود
به این منظور ضریب x را صفر در نظر می‌گیریم.

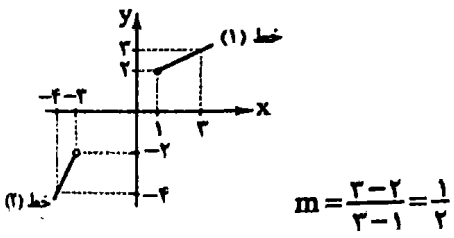
$$\frac{a}{2} - 1 = 0 \Rightarrow \frac{a}{2} = 1 \Rightarrow a = 2$$

ضابطه تابع f به صورت $f(x) = 2$ می‌باشد.

$$af(\sqrt{10} + 1) = 2 \times 3 = 6$$

۱ باید تابع چندضابطه‌ای را بیابیم:

خط شماره (۱) از نقاط $(1, 2)$ و $(2, 3)$ می‌گذرد:

$$y - y_1 = m(x - x_1) \Rightarrow y - 2 = \frac{1}{1}(x - 1)$$

$$\Rightarrow y = \frac{1}{1}x - \frac{1}{1} + 2 \Rightarrow y = \frac{1}{1}x + \frac{3}{1}, x \geq 1 \quad (*)$$

خط شماره (۲) از نقاط $(-2, -2)$ و $(-4, -4)$ می‌گذرد:

$$m = \frac{-4 - (-2)}{-4 - (-2)} = \frac{-4 + 2}{-4 + 2} = \frac{-2}{-2} = 1$$

$$y - (-2) = 1(x - (-2)) \Rightarrow y = 2x + 6 - 2$$

$$\Rightarrow y = 2x + 4, x < -2 \quad (**)$$

$$f(x) = \begin{cases} \frac{1}{1}x + \frac{3}{1}, & x \geq 1 \\ 2x + 4, & x < -2 \end{cases}$$

۲ صورت‌بندی مغالطه به شکل زیر است:

$$p \rightarrow q$$

$$\frac{q}{\therefore p}$$

۴ در تابع ثابت، برد تابع تنها شامل یک عضو است.

همه مسلمانان در سراسر جهان دارای یک قبله، یعنی خانه کعبه می‌باشند.

۱ در نمایش زوج مرتبی تابع همانی، در هر زوج مرتب مولفه اول و دوم مساوی هستند.

$$t = 5, \quad 1 - 2m = 9 \Rightarrow m = -4$$

$$n^2 = 3 - 2n \Rightarrow n^2 + 2n - 3 = 0 \Rightarrow (n + 3)(n - 1) = 0$$

$$\Rightarrow n = -3, n = 1$$

به ازای $n = 1$ تابع f به صورت $f = \{(1, 1), (9, 9), (5, 5)\}$ می‌باشد که دارای دامنه $D = \{1, 9, 5\}$ می‌باشد که ۳ عضوی است.
به ازای $n = -3$ تابع f به صورت $f = \{(9, 9), (9, 9), (5, 5)\}$ می‌باشد که دارای دامنه $D = \{9, 5\}$ می‌باشد که ۲ عضوی است.
با توجه به شرط ذکر شده، $n = -3$ قابل قبول است. اکنون حاصل عبارت خواسته شده را به دست می‌آوریم.

$$m + n + t = -4 + (-3) + 5 = -2$$

۳

$$\left. \begin{aligned} f(\Delta x) &= k \\ f(x) &= k \\ g(2) &= 2 \end{aligned} \right\} \Rightarrow kf(\Delta x) = g(2) + f(x) \Rightarrow k \times k = 2 + k$$

$$\Rightarrow k^2 - k - 2 = 0 \Rightarrow (k - 2)(k + 1) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} k - 2 = 0 \Rightarrow k = 2 \text{ قابل قبول} \\ k + 1 = 0 \Rightarrow k = -1 \text{ غیر قابل قبول} \end{cases}$$

$$\xrightarrow{k=2} f(x) = 2 \Rightarrow f\left(\frac{1}{8}\right) = 2$$

۱

$$f(x) = \sqrt{2x - 5}, \quad g(x) = \sqrt{4x + 7}$$

$$(g - f)\left(\frac{1}{4}\right) = g\left(\frac{1}{4}\right) - f\left(\frac{1}{4}\right)$$

$$\begin{cases} g\left(\frac{1}{4}\right) = \sqrt{2\left(\frac{1}{4}\right) + 7} = \sqrt{2 + 7} = \sqrt{9} = 3 \\ f\left(\frac{1}{4}\right) = \sqrt{2\left(\frac{1}{4}\right) - 5} = \sqrt{1 - 5} = \sqrt{-4} = \sqrt{4} = 2 \end{cases}$$

$$\Rightarrow g\left(\frac{1}{4}\right) - f\left(\frac{1}{4}\right) = 3 - 2 = 1 \Rightarrow (g - f)\left(\frac{1}{4}\right) = 1$$

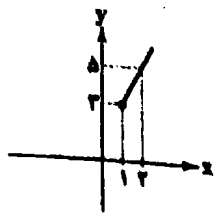
$$2f(2) = 2\sqrt{2(2) - 5} = 2\sqrt{4 - 5} = 2\sqrt{1} = 2(1) = 2$$

$$\frac{(g - f)\left(\frac{1}{4}\right)}{2f(2)} = \frac{1}{2}$$

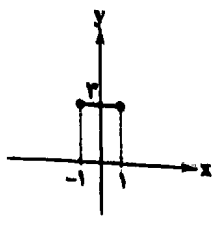
1

$$y = 2x + 1, x > 1$$

x	1	2
y	2	5

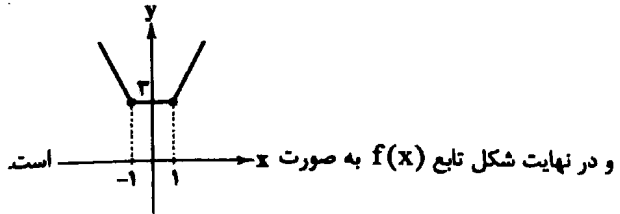
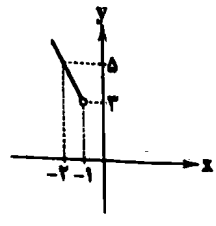

$$y = 2, -1 \leq x \leq 1$$

$$y = 1 - 2x, x < -1$$

x	-1	-2
y	2	5

4 برای آن که f تابع ثابت باشد، باید جمله شامل x حذف شود
به این منظور ضریب x را صفر در نظر می‌گیریم.

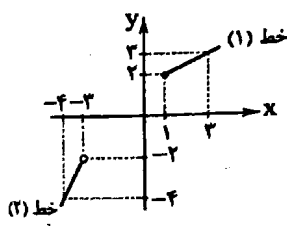
$$\frac{a}{2} - 1 = 0 \Rightarrow \frac{a}{2} = 1 \Rightarrow a = 2$$

ضابطه تابع f به صورت $f(x) = 2$ می‌باشد.

$$af(\sqrt{10} + 1) = 2 \times 2 = 4$$

1 باید تابع چندضابطه‌ای را بیابیم:

خط شماره (1) از نقاط $(1, 2)$ و $(2, 3)$ می‌گذرد:

$$m = \frac{3-2}{2-1} = 1$$

$$y - y_1 = m(x - x_1) \Rightarrow y - 2 = 1(x - 1)$$

$$\Rightarrow y = \frac{1}{1}x - \frac{1}{1} + 2 \Rightarrow y = \frac{1}{1}x + \frac{2}{1}, x \geq 1 (*)$$

خط شماره (2) از نقاط $(-2, -2)$ و $(-3, -3)$ می‌گذرد:

$$m = \frac{-4 - (-2)}{-4 - (-3)} = \frac{-4 + 2}{-4 + 3} = \frac{-2}{-1} = 2$$

$$y - (-2) = 2(x - (-3)) \Rightarrow y = 2x + 6 - 2$$

$$\Rightarrow y = 2x + 4, x < -2 (**)$$

$$f(x) = \begin{cases} \frac{1}{1}x + \frac{2}{1}, & x \geq 1 \\ 2x + 4, & x < -2 \end{cases}$$

2

صورت‌بندی مغالطه به شکل زیر است:

$$p \rightarrow q$$

$$\frac{q}{\therefore p}$$

2 در تابع ثابت، برد تابع تنها شامل یک عضو است.

همه مسلمانان در سراسر جهان دارای یک قبله، یعنی خانه کعبه می‌باشند.

1

در نمایش زوج مرتبی تابع همانی، در هر زوج مرتب مولفه اول و دوم مساوی هستند.

$$t = 5, \quad 1 - 2m = 9 \Rightarrow m = -2$$

$$n^2 = 2 - 2n \Rightarrow n^2 + 2n - 2 = 0 \Rightarrow (n+2)(n-1) = 0$$

$$\Rightarrow n = -2, n = 1$$

بملازم $n = 1$ تابع f به صورت $f = \{(1, 1), (9, 9), (5, 5)\}$ می‌باشد که دارای دامنه $D = \{1, 9, 5\}$ می‌باشد که 2 عضوی است.

بملازم $n = -2$ تابع به صورت $f = \{(9, 9), (9, 9), (5, 5)\}$ می‌باشد که دارای دامنه $D = \{9, 5\}$ می‌باشد که 2 عضوی است.

با توجه به شرط ذکر شده، $n = -2$ قابل قبول است. اکنون حاصل عبارت خواسته شده را به دست می‌آوریم.

$$m + n + t = -2 + (-2) + 5 = -2$$

3

$$\left. \begin{aligned} f(\Delta x) &= k \\ f(x) &= k \\ g(x) &= 2 \end{aligned} \right\} \Rightarrow kf(\Delta x) = g(x) + f(x) \Rightarrow k \times k = 2 + k$$

$$\Rightarrow k^2 - k - 2 = 0 \Rightarrow (k-2)(k+1) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} k-2=0 \Rightarrow k=2 \text{ قابل قبول} \\ k+1=0 \Rightarrow k=-1 \text{ غیر قابل قبول} \end{cases}$$

$$\frac{k=2}{\rightarrow} f(x) = 2 \Rightarrow f\left(\frac{1}{8}\right) = 2$$

1 27

$$f(x) = \sqrt{|2x-5|}, \quad g(x) = \sqrt{4x+7}$$

$$(g-f)\left(\frac{1}{4}\right) = g\left(\frac{1}{4}\right) - f\left(\frac{1}{4}\right)$$

$$\left\{ \begin{aligned} g\left(\frac{1}{4}\right) &= \sqrt{4\left(\frac{1}{4}\right) + 7} = \sqrt{2+7} = \sqrt{9} = 3 \\ f\left(\frac{1}{4}\right) &= \sqrt{|2\left(\frac{1}{4}\right) - 5|} = \sqrt{|1-5|} = \sqrt{-4} = \sqrt{4} = 2 \end{aligned} \right.$$

$$\Rightarrow g\left(\frac{1}{4}\right) - f\left(\frac{1}{4}\right) = 3 - 2 = 1 \Rightarrow (g-f)\left(\frac{1}{4}\right) = 1$$

$$2f(2) = 2\sqrt{|2(2)-5|} = 2\sqrt{|4-5|} = 2\sqrt{1} = 2(1) = 2$$

$$\frac{(g-f)\left(\frac{1}{4}\right)}{2f(2)} = \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow \frac{a}{\frac{1}{2}} = -\frac{1}{\frac{1}{2}} \Rightarrow 2a = -2 \Rightarrow a = -\frac{2}{2} = -1$$

$$\Rightarrow a - 2b = 0 \Rightarrow -1 - 2b = 0 \Rightarrow -2b = 1 \Rightarrow b = -\frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow a - b = -1 - (-\frac{1}{2}) = -1 + \frac{1}{2} = -\frac{1}{2}$$

1

$$\text{شاخص کل} = \frac{(50 \times 2500) + (80 \times 6000) + (100 \times 4500)}{(50 \times 1500) + (80 \times 4000) + (100 \times 3000)} \times 100$$

$$= \frac{125,000 + 480,000 + 450,000}{75,000 + 320,000 + 300,000} \times 100 = \frac{1,055,000}{695,000} \times 100$$

$$= \frac{1055}{695} \times 100 = 151$$

شاخص بهای کالا در سال پایه - شاخص بهای کالا در سال مورد نظر = تورم

$$= \frac{151 - 100}{100} \times 100 = \frac{51}{100} \times 100 = 51\%$$

1 میانگین داده‌ها برابر 6 است زیرا:

$$\text{میانگین} = \frac{\bar{x}}{2} \Rightarrow 2 = \frac{\bar{x}}{2} \Rightarrow \bar{x} = 2 \times 2 = 4$$

بنابراین:

$$\bar{x} = \frac{4 + 1/2 + 5/5 + 12 + 3/8 + 5 + 4/5 + 2a + 3 + 7 + 6/5 + 3/5}{12} = 6$$

$$\Rightarrow \frac{56 + 2a}{12} = 6 \Rightarrow 56 + 2a = 72 \Rightarrow 2a = 72 - 56$$

$$\Rightarrow 2a = 16 \Rightarrow a = 8$$

داده‌ها را مرتب می‌کنیم:

$$1/2, 3, 3/5, 3/8, 4, 4/5, 5, 5/5, 6/5, 7, 12, 16$$

دوازده داده داریم بنابراین:

$$\text{میانگین} = \frac{\text{داده هفتم} + \text{داده هشتم}}{2} = \frac{4/5 + 5}{2} = \frac{9/5}{2} = 4/75$$

$$\text{خط فقر} = \frac{\text{میانگین}}{2} = \frac{4/75}{2} = 2/375$$

افرادی که کمتر از ماهیانه دو میلیون و سیصد و هفتاد و پنج هزار تومان حقوق می‌گیرند زیر خط فقر هستند که فقط 1 نفر این ویژگی را دارد.

3

$$99 \text{ در دی } A \text{ قیمت کالای } = \frac{200000 \times 140}{100} = 280000$$

$$99 \text{ در دی } B \text{ قیمت کالای } = \frac{500000 \times 180}{100} = 900000$$

1 نرخ بیکاری عبارت است از نسبت جمعیت بیکار به جمعیت فعال.

پس از شروع به کار کارگاه 1350 نفر شاغل و 150 نفر بیکار در منطقه وجود دارند.

$$\text{نرخ بیکاری} = \frac{150}{1350 + 150} \times 100 = \frac{150}{1500} \times 100 = \frac{1}{10} \times 100 = 10\%$$

$$f(-5) = 2(-5) + 4 = -10 + 4 = -6$$

$$f(7) = \frac{1}{2}(7) + \frac{3}{2} = \frac{7}{2} + \frac{3}{2} = \frac{10}{2} = 5$$

$$\Rightarrow f(-5) + f(7) = -6 + 5 = -1$$

3 طبق تعریف تابع جزء صحیح داریم:

$$k \leq x < k+1 \Leftrightarrow [x] = k, k \in \mathbb{Z}$$

$$\frac{5}{2} < x \leq 2 \xrightarrow{\text{ضرب طرفین در } -2} -5 > -2x \geq -6$$

$$\xrightarrow{\text{افزایش کردن (1)}} -5 + 1 > -2x + 12 \geq -6 + 1 \Rightarrow -4 > -2x + 12 \geq -5$$

$$4 - 5 \leq -2x + 1 < -4 \xrightarrow{\text{طبق تعریف تابع جزء صحیح}} [-2x + 1] = -5$$

3 نکته: نمودار تابع $y = m|x+a| + b$ که در آن $a, b \in \mathbb{R}$

هستند، به شرط $m > 0$ به شکل و به شرط $m < 0$ به شکل

می‌باشد.

با توجه به این نکته، گزینه‌های (1) و (2) نمی‌توانند تابع نمودار مورد نظر باشند.

ریشه عبارت درون قدرمطلق، طول نقطه‌ای است که نمودار تابع قدرمطلق در آن تغییر جهت می‌دهد. ریشه عبارت درون قدرمطلق در گزینه (4) برابر با $x=1$ می‌باشد که با نمودار مطابقت ندارد و حذف می‌شود. بنابراین پاسخ گزینه (3) می‌باشد.

$$\text{sign}(\pi) = 1 \text{ و } \text{sign}\left(\frac{1}{2} - \frac{3}{4}\right) = \text{sign}\left(-\frac{1}{4}\right) = -1$$

$$2 \left[\underbrace{1 - \sqrt{2}}_{\text{بین صفر و } -1} \right] = 2(-1) = -2 \text{ و } \left[\underbrace{2\sqrt{5} - 4}_{\text{بین صفر و } 1} \right] = \frac{\sqrt{5} - 2}{2}$$

$$\frac{1 + (-2)}{0 - (-1)} = \frac{-1}{1} = -1$$

3 مقدار تخفیف برای خرید به مبلغ پانصد هزار تومان را محاسبه می‌کنیم.

$$\frac{5}{100}(150000) + \frac{7}{100}(250000 - 150000) + \frac{8}{100}(500000 - 250000)$$

$$= 75000 + 140000 + 120000 = 335000$$

تخفیف را از قیمت کالا کم می‌کنیم تا مبلغ قابل پرداخت به دست آید.

$$500000 - 335000 = 165000$$

4

$$D_f = \{0, \frac{1}{2}\}, D_g = \{1, 0, -2\} \Rightarrow D_f \cap D_g = \{0\}$$

$$\left. \begin{aligned} f(0) &= -1 \\ g(0) &= \frac{2}{4} \end{aligned} \right\} \Rightarrow (f+g)(0) = f(0) + g(0) = -1 + \frac{2}{4} = -\frac{1}{4}$$

$$\Rightarrow f+g = \left\{ \left(0, -\frac{1}{4}\right) \right\} \xrightarrow{\text{طبق سوال}} \left\{ \left(a - 2b, \frac{a}{2}\right) \right\}$$

۱۵۱) «کلیله و دمنه» از نمونه‌های «نشر دوره دوم» است که ویژگی‌هایی برخلاف گزینه (۴) دارد؛ ویژگی‌هایی مانند: «حذف الفعال به قرینه»، «کاربرد لغات مهجور عربی، ترکی و مغولی و اصطلاحات علمی و فنی» و «آوردن مترادف‌ها و اطناب‌های فراوان»

۱۵۲) در ابیات سؤال، سادگی فکر و کلام و غلبه روح شادی و نشاط و خوش‌باشی دیده می‌شود. در عین حال، توصیفات هم، محسوس و عینی هستند هم‌چنین با توجه به توصیف «بُت لاله‌رخان»، معشوق نیز مادی و زمینی است.

۱۵۳) با توجه به ویژگی‌هایی چون «کاربرد لغات مهجور عربی، استشهاد، حذف فعل، مترادفات، ترکیبات دشوار و آرایه‌هایی چون موازنه، سجع و ...» متن سؤال را می‌توان برگرفته از «کلیله و دمنه نصرالله منشی» دانست.

۱۵۴) کاربرد تشبیه و کنایه از ویژگی‌های ادبی است.

۱۵۵) نوع و ساختار فعل «رفتی» در بیت سؤال: ماضی استمراری، معادل «می‌رفت»

نوع و ساختار فعل «زدی» در گزینه (۱): ماضی استمراری، معادل «می‌زد»

۱۵۶) نثر مصنوع از اوایل قرن ششم در ادب پارسی شروع شد و در اواخر قرن ششم و در قرن هفتم به کمال رسید.

۱۵۷) واژگان قافیه: ابرو، زانو / حرف قافیه: «و» / قاعده ۱

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) واژگان قافیه: حاصل، دل / حروف قافیه: یل / قاعده ۲ (مصوت + صامت)

(۳) واژگان قافیه: غبار، خاکسار / حروف قافیه: ار / قاعده ۲ (مصوت + صامت)

(۴) واژگان قافیه: گریزان، زندان / حروف قافیه: ان / قاعده ۲ (مصوت + صامت)

۱۵۸) ردیف: ما / واژگان قافیه: گزند، سپند / حروف قافیه: ند / مصوت + صامت + صامت

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) ردیف: افتاده / واژگان قافیه: مشوش، بی‌غش / حروف قافیه: ش / مصوت + صامت

(۳) ردیف: به‌جاست / واژگان قافیه: پری‌طلعت، کیفیت / حروف قافیه: ت / مصوت + صامت

(۴) ردیف: زده / واژگان قافیه: شتاب، آب / حروف قافیه: اب / مصوت + صامت

۱۵۹) واژگان قافیه: دست، بست (قافیه اول) / جهان، نتوان (قافیه دوم)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) واژگان قافیه: چیست، کیست

(۳) واژگان قافیه: بخیل، دلیل

(۴) واژگان قافیه: اثر، شکر

۱۶۰) ردیف: دارم دریغ / واژگان قافیه: زمین، آهن‌دلان / حروف قافیه: ین، ان / عیب قافیه: تفاوت مصوت در حروف اصلی

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) ردیف: کرده / واژگان قافیه: شفق، عرق / حروف قافیه: ق / قاعده ۲ (مصوت + صامت)

(۲) واژگان قافیه: سودا، شب‌ها / حرف قافیه: ا / قاعده ۱ (مصوت)

(۳) ردیف: دارد / واژگان قافیه: نظر، بر / حروف قافیه: ر / قاعده ۲ (مصوت + صامت)

۱۶۱) واژگان قافیه: آینه، آینه / حروف قافیه: ه / قاعده ۲ (مصوت + صامت)

۱۶۲) واژگان قافیه: آینه، آینه / حروف قافیه: ه / قاعده ۲ (مصوت + صامت)

۱۶۳) واژگان قافیه: آینه، آینه / حروف قافیه: ه / قاعده ۲ (مصوت + صامت)

۱۶۴) واژگان قافیه: آینه، آینه / حروف قافیه: ه / قاعده ۲ (مصوت + صامت)

۱۶۵) واژگان قافیه: آینه، آینه / حروف قافیه: ه / قاعده ۲ (مصوت + صامت)

۱۶۶) واژگان قافیه: آینه، آینه / حروف قافیه: ه / قاعده ۲ (مصوت + صامت)

۱۶۷) واژگان قافیه: آینه، آینه / حروف قافیه: ه / قاعده ۲ (مصوت + صامت)

۱۶۸) واژگان قافیه: آینه، آینه / حروف قافیه: ه / قاعده ۲ (مصوت + صامت)

۱۶۹) واژگان قافیه: آینه، آینه / حروف قافیه: ه / قاعده ۲ (مصوت + صامت)

۱۷۰) واژگان قافیه: آینه، آینه / حروف قافیه: ه / قاعده ۲ (مصوت + صامت)

۴

۴

۲

$$\frac{x_1}{(1/5)^2} = \frac{x_2}{(1/5)^2} + 4 \xrightarrow{\text{بافرض } x_2=55} \frac{x_1}{2/25} = \frac{55}{2/25} + 4$$

$$\Rightarrow \frac{x_1}{2/25} = \frac{55+9}{2/25} \Rightarrow \frac{x_1}{2/25} = \frac{64}{2/25} \Rightarrow x_1 = 64$$

درصد کلمات دشوار = شاخص پایه آموزش

$\times 0/4$ (میانگین تعداد کلمات در هر جمله +

$$= [(20+8) \times 0/4] = [28 \times 0/4] = [11/2] = 11$$

این کتاب مناسب افرادی است که پایه ۱۱ ام را تمام کرده‌اند.

$$\frac{2-5}{5} \times 100 = -\frac{3}{5} \times 100 = -60\%$$

یعنی شاخص پوسیدگی دندان در سال ۹۹ نسبت به سال ۹۶ به اندازه ۶۰ درصد کاهش داشته است.

۲ وزن گزینه (۲): مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن
وزن مشترک سایر گزینه‌ها: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن

۲ تقطیع بیت سؤال:

چ	نا	مس	ت	د	دا	ز	ح	را	ن	عشق
U	-	-	U	-	-	U	-	-	U	-
ک	د	یا	و	د	لم	ف	را	مو	ش	بود
U	-	-	U	-	-	U	-	-	U	-
	فعلون			فعلون			فعلون		فعل	

تقطیع گزینه (۲):

ب	د	د	د	پ	جز	بد	ن	دید
U	-	-	U	U	-	-	U	-
ب	ی	تا	ع	ز	خ	د	ن	دید
U	-	-	U	U	-	-	U	-
	فعلون			فعلون		فعلون		فعل

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) U--U--U--U--
(۲) U--U--U--U--
(۳) U--U--U--U--

۴ وزن گزینه (۲): مفعول فاعلاتن // مفعول فاعلاتن

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن
(۲) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن
(۳) مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن

۲ بررسی ابیات:

- الف) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن
ب) مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن
ج) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن
د) مفعول مفاعیل مفاعیل فاعلن (مستفعل مستفعل مستفعل مستفعل)

۲ تقطیع گزینه (۲):

ث	ذ	ع	ا	م	ی	م	م	ج	ز	خ	بی
U	-	-	U	-	-	U	-	-	U	-	-
م	را	هر	گ	ج	ا	م	ج	ز	را	غوش	
U	-	-	U	-	-	U	-	-	U	-	
	مفاعیلن			مفاعیلن			مفاعیلن		فعلون		

۳ تقطیع صورت کامل شده بیت‌های سؤال:

چ	رو	ت	ک	د	دا	ر	ب	ز	م	ش	ک	با	بی
U	-	-	U	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-
گ	وا	هی	می	د	صورت	ب	ز	ل	ق	ش	پ	ز	بی
U	-	-	U	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-
آ	ز	پس	پ	پ	دا	ت	خ	ا	م	گ	م	ک	بی
U	-	-	U	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-
ک	دا	پس	د	ز	صورت	ب	ر	د	س	ر	پ	د	بی
U	-	-	U	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-
	مفاعیلن			مفاعیلن			مفاعیلن			مفاعیلن			

۳ بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) گردن ز دام برون جستن کنایه از رها شدن از گرفتاری / سر به بند نهادن کنایه از تسلیم شدن
(۲) رو آوردن کنایه از توجه کردن / خود را نیافتن کنایه از حیرانی یا از خود بی‌خودی / عنان ز کف دادن کنایه از بی‌اختیاری
(۴) بر باد رفتن کنایه از نابود شدن

۲ استعاره آشکار: زاله: استعاره از اشک / نرگس: استعاره از چشم / گل: استعاره از گونه‌ها / آب: استعاره از اشک (به تعبیری) / نرگ: استعاره از اشک / عناب: استعاره از گونه‌ها [دست کم ۶ استعاره]

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) پسته (مصراع دوم): استعاره از دهان / شکر (مصراع دوم): استعاره از سخن معشوق (۲ مورد)
(۳) فندق: استعاره از دهان / نبات: استعاره از سخن معشوق / پسته: استعاره از دهان (۲ مورد)
(۴) لؤلؤ (مصراع اول): استعاره از اشک / لؤلؤ (مصراع دوم): استعاره از معشوق (۲ مورد)

۱ تشبیه (اضافه تشبیهی): گوهر مقصود

استعاره: دریا استعاره از عشق / موج استعاره از دشواری
«چو» در این گزینه معنی «هنگامی که» می‌دهد و ادات تشبیه نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) جان‌بخشی به چشم، تشخیص و استعاره است، اما تشبیه وجود ندارد.
(۳) «چو» در این گزینه معنی «هنگامی که» می‌دهد و ادات تشبیه نیست.
جان‌بخشی به گل و بلبل تشخیص و استعاره است، اما تشبیه وجود ندارد.
(۴) در این گزینه تشبیه و استعاره وجود ندارد.

۴ بررسی آرایه‌ها:

- کنایه (بیت «الف»): دل کندن کنایه از قطع تعلق کردن
تشبیه (بیت «د»): تشبیه هرکس به نشانه
مجاز (بیت «ب»): جام مجازاً به معنی شراب
استعاره (بیت «ج»): جان استعاره از معشوق / نسبت دادن «بی‌خبری» به خانه، تشخیص و استعاره است.

۴ بررسی آرایه‌ها در گزینه (۴):

حسن تعلیل: دلیل با شکر آغشته کردن بادام، چرب‌زبانی شکر است.
حسن آمیزی: حلاوت عیش / چرب‌زبانی

کنایه: چرب‌زبانی کنایه از نرم‌سخنی، فریبنده سخن گفتن یا تملق

استعاره مکنیه: نسبت دادن چرب‌زبانی به شکر
اسلوب معادله: پاک‌دهانان / حلاوت عیش داشتن = شکر / حصار بادام بودن تشبیه: شکر به حصار

۳ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): لذت رنج عاشقی

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) گله از بی‌وفایی معشوق
(۲) توصیه به پایداری در عشق‌ورزی در راه وصال معشوق
(۴) شکایت از غم هجران و طلب وصال

۱ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۱): کمال بخشی عشق
مفهوم سایر گزینه‌ها،

(۲) ارزشمندی دل

(۳) ارزشمندی عنایت از جانب معشوق

(۴) ارزشمندی سخن

۲ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۲): رنج هجران موجب
تعالی و کمال یافتن عاشق است.

مفهوم سایر گزینه‌ها،

(۱) گدازندگی هجران

(۳) ناکامی عاشق

(۴) خاموشی پختگان

۴ در جهان اسلام، امر به معروف و نهی از منکر در فرآیندهای
جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی نقش مهمی دارد و دارای آثار فردی و اجتماعی
و نتایج معنوی و دنیوی بسیاری است.

۱ در جوامع فئودالی غربی، موقعیت اجتماعی افراد، به رابطه
آن‌ها با زمین بستگی داشت. در این جوامع، طبقه‌ای از مردم عادی وجود
داشت که نه اشراف بودند و نه رعیت و به آن‌ها طبقه سوم می‌گفتند که شامل
صراف، پتا، کفاش و ... بود.

۲ هویت اجتماعی افراد، محصول عضویت گروهی آن‌هاست.
تزلزل فرهنگی هنگامی رخ می‌دهد که عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌هایی که هویت
فرهنگی جهان اجتماعی را می‌سازند، مورد تردید قرار گیرند و ثبات و
استقرار خود را در زندگی مردم از دست بدهند.

بحران هویت در جایی به وجود می‌آید که جهان اجتماعی، توان حفظ و دفاع
از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را نداشته باشد.

۴ غربزدگی جوامع غیرغربی، مهم‌ترین مانع تعامل آن‌ها با جهان
غرب است.

جهان اجتماعی خودباخته، نه می‌تواند فرهنگ گذشته خود را تداوم ببخشد یا
گسترش دهد و نه می‌تواند آن را رها کند و از آن بگذرد یا عبور کند و به جهان
اجتماعی دیگری ملحق شود.

جهان غرب، با عبور از عقاید و ارزش‌های مسیحیت قرون وسطی، به عقاید
و ارزش‌های دنیوی و سکولار روی آورد و هویت جدیدی پیدا کرد.

در جهان‌های اجتماعی‌ای که براساس فطرت انسان شکل نگرفته‌اند و از عقاید
و ارزش‌های حق برخوردار نیستند، انسان‌ها از حقیقت خود و هستی دور
می‌مانند. (از خود بیگانگی حقیقی)

۲ هویت ایرانی قبل از ظهور اسلام، هویتی توحیدی، دینی و در
مواردی آمیخته با اساطیر بود که روایتی از این هویت را در شاهنامه
فردوسی می‌توان دید. ایرانیان پس از آشنایی با اسلام، عناصر مشرکانه و
اساطیری هویت خود را کنار گذاشتند و به تفسیر توحیدی از هویت خویش
دست یافتند.

در دیدگاه مستشرقان، هویت فرهنگی جوامع اسلامی، توحیدی یا حتی
اساطیری نیست، بلکه سکولار و دنیوی است و به ابعاد تاریخی و جغرافیایی
آن محدود می‌شود.

۳ لیبرالیسم به معنای اباحت و مباح دانستن همه امور برای
انسان‌هاست.

ارسطو از دو ملاک کمیت افراد تأثیرگذار و روش تصمیم‌گیری برای دسته‌بندی
نظام‌های سیاسی استفاده می‌کند.
مجموعه سازوکارهایی که برای اعمال سیاست‌های جهان اجتماعی وجود دارد،
نظام سیاسی را شکل می‌دهد.

پاسخ دوازدهم انسانی

۱۰۱۳) در جنگ جهانی اول، برای نخستین بار از سلاح‌های شیمیایی

و در جنگ جهانی دوم برای اولین بار از بمب اتم استفاده شد.

از دیدگاه آگوست کنت، جامعه‌شناس فرانسوی، جنگ در فرهنگ و جامعه جدید غربی، امری ذاتی نیست بلکه امری عارضی و تحمیلی است.

براساس اصطلاح مرکز و پیرامون، کشورهای مرکز (غربی)، با سرمایه‌گذاری‌های مشترک و معاهدات بین‌المللی، انتقال ثروت از کشورهای پیرامون به کشورهای مرکز را آسان می‌کنند.

هر دو جنگ جهانی اول و دوم برخلاف فروپاشی بلوک شرق (که در سال ۱۹۹۱ میلادی اتفاق افتاد)، در نیمه اول قرن بیستم رخ داد.

۱۰۱۴) بحران اقتصادی و چالش فقر و غنا هر دو، هویتی اقتصادی

دارند ولی از جهاتی با یک‌دیگر متفاوت‌اند و چالش فقر و غنا همیشگی است اما بحران اقتصادی، اغلب دوره‌ای و مقطعی است.

شهرهای صنعتی اولین مراکزی بودند که با آلودگی‌های زیست‌محیطی مواجه شدند. پس از آن با گسترش زندگی مدرن در جهان، انواع آسیب‌های زیست‌محیطی نیز به سرعت گسترش یافتند.

۱۰۱۵) در فرهنگ غرب، گرایش به دین و معنویت از سر گرفته شده

است و برای پاسخ به نیاز فطری آدمی به معنویت، دین‌های جدید و عرفان‌های رنگارنگ پدید آمدند.

گریز و رویگردانی از سکولاریسم در جوامع غربی، برخی از نخبگان جهان غرب را به جست‌وجوی سنت‌های قدسی و دینی واداشت.

در سال‌های پایانی قرن بیستم، نگاه معنوی و دینی، به سطوح مختلف زندگی انسان‌ها بازگشت.

۱۰۱۶) بررسی عبارت‌هاک نادرست،

الف) قدرت حاکمان سکولار در کشورهای مسلمان، ریشه در اعتقادات و پیشینه تاریخی این کشورها نداشت. قدرت آن‌ها وابسته به قدرت جهانی استعمار بود.

ب) بیدارگران نخستین، با وجود رویکرد اعتراض‌آمیز به غرب، از فرهنگ غرب شناخت عمیقی نداشتند و خطر غرب را بیشتر در سلطه‌گری و قدرت سیاسی و اقتصادی آن می‌دیدند.

۱۰۱۷) فقاقت و عدالت که دو عنصر برتر در فرهنگ اسلامی هستند،

اغلب در حاشیه مناسبات قدرت‌های قومی، باقی مانده بودند.

در هم ریختن نظم پیشین به بهانه رسیدن به جایگاه کشورهای غربی انجام شد؛ اما در عمل، این کشورها، هم‌چنان در جایگاه کشورهای پیرامونی و استعمارزده باقی ماندند.

ناتوانی جهان غرب برای توجیه حضور جهانی خود، در شرایطی که اقتصاد و سیاستش، به این حضور نیاز دارد، بُعد دیگری از بحران معرفتی - علمی است.

جهان غرب در دوران رنسانس، برای بیرون‌رفت از بحران معرفتی، وحی و شهود را در شناخت علمی نادیده گرفت و به شناخت از راه عقل و تجربه بسنده کرد.

۱) قوام خانواده و فرزندآوری، در گرو محبت، ایثار و فداکاری است

ولی در جهان متجدد به دلیل فردگرایی و اصالت لذت، این محبت و ایثارگری کاهش می‌یابد و به فرزندآوری کم‌تر و کاهش شدید جمعیت و فرو افتادن این جوامع در چاله جمعیتی می‌انجامد.

هم‌اکنون این جوامع برای جبران کاهش جمعیت، سیاست‌های تشویقی و هم‌چنین پذیرش مهاجران را در دستور کار قرار داده‌اند.

۲) مجموعه کنش‌ها، روابط و قواعدی که حول تولید و مصرف کالا

و خدمات و توزیع درآمد و ثروت صورت می‌گیرد، نهاد اقتصاد را شکل می‌دهد. ارسطو، حاکمیت اکثریت را در صورتی که بر مدار خواسته‌های آن‌ها باشد، دموکراسی می‌نامد زیرا دموکراسی به معنای حاکمیت مردم است.

افزایش جمعیت یک جهان اجتماعی، به منزله گسترش فرهنگ و معانی آن است.

۳) بررسی عبارت‌هاک نادرست،

ج) منظور از موقعیت اجتماعی (نه تحرک اجتماعی)، جایگاهی است که فرد در جامعه یا در یک گروه اجتماعی دارد.

د) هر چه قدرت اقناع (نه تشویق و تنبیه) یک فرهنگ بیشتر باشد، افراد کنش‌ها و اعمال متناسب با آن فرهنگ را بهتر انجام می‌دهند.

۴) حیات معنوی اسلام، نظریه‌پردازان غربی را که طی قرن بیستم،

سکولاریسم و دنیوی شدن را سرنوشت مشترک و حتمی بشریت می‌دانستند، به تأمل و بازبینی نظریات پیشین خود فرا خوانده است.

اگر جهان اجتماعی، فرهنگ تاریخی خود را فراموش کند، دچار از خودبیگانگی تاریخی می‌شود. جوامع خودیافته‌ای که در مواجهه با فرهنگ دیگر، هویت خود را از یاد می‌برند، به این معنای از خودبیگانگی دچار می‌شوند. این هویت در قالب عناوین قوم‌گرایانه و ناسیونالیستی، امت و ملت اسلامی را به اقوام مختلف نظیر ترک، عرب و فارس تقسیم می‌کند.

بسیاری از فرهنگ‌ها همانند مصر و ایران و ... در تعامل با جهان اسلام، عقاید و ارزش‌های توحیدی آن را پذیرفتند و به آن ملحق شدند.

۱۰۱۸) لیبرالیسم اولیه با تکیه بر شعار آزادی و به ویژه آزادی

اقتصادی، راه استثمار را برای صاحبان ثروت باز کرد و عدالت را نادیده گرفت.

رویکرد مارکس نسبت به عالم، رویکردی سکولار بود و در چارچوب همان بنیان‌های فرهنگ غرب به حل چالش‌های جامعه خود می‌پرداخت.

لیبرالیسم اولیه بیشتر رویکردی فردی و اقتصادی داشت و روابط اجتماعی ارباب - رعیتی را در هم ریخت.

جوامع سوسیالیستی با انتقاد از لیبرالیسم اولیه، عدالت اجتماعی و توزیع مناسب ثروت را شعار خود قرار می‌دادند.

۱۰۱۹) از نظر مارکس، حل چالش‌های جامعه سرمایه‌داری، فقط با

یک انقلاب قابل حل بود. وی در نیمه دوم قرن نوزدهم، لیبرالیسم اقتصادی را نقد کرد.

مارکس که رویکردی سکولار داشت، در چارچوب همان بنیان‌های فرهنگ غرب به حل چالش‌های جامعه خود می‌پرداخت.

نخستین چالش که چالش فقر و غناست، در کشورهای غربی (جوامع صنعتی) شکل گرفت که در نتیجه عملکرد لیبرالیسم اولیه پدید آمد.

۱۱۱) بررسی عبارات نادرست؛

روان‌شناسی سلامت، شاخه‌ای از روان‌شناسی است.

سمت چپ پیوستار سلامت و بیماری نشان‌دهنده مرگ است.

رژیم غذایی سالم باید حاوی کربوهیدرات زیاد و چربی کم باشد.

۱۱۲) در هر سه گزینه (۱)، (۲) و (۴) عامل روان‌شناختی علت

بیماری جسمی افراد بوده است. اما در گزینه (۳)، عامل جسمانی باعث ایجاد

عامل روان‌شناختی یعنی افسردگی شده است.

۱۱۳) ورزش‌های هوازی ← بلندمدت

تفریح و سرگرمی ← بلندمدت

تکرار جملات ← کوتاه‌مدت

۱۱۴) دل‌آشوبه یا نگرانی علامت هیجانی فشار روانی است.

بررسی سایر گزینه‌ها؛

(۱) جسمانی

(۲) رفتاری

(۳) شناختی

۱۱۵) در این‌جا فرد علت شکست خود را به دشواری تکلیف نسبت

داده است، پس با اسناد منفی مواجه شده است.

۱۱۶) تدوین نظم و قوانین انضباطی، اسنادی ناپایدار و قابل کنترل

است.

۱۱۷) کسب جایگاه اجتماعی ← بیرونی

حفظ سلامت و نشاط ← درونی

منافع مالی ← بیرونی

عشق به رانندگی ← درونی

۱۱۸) در هر سه گزینه (۱) (ناملیدی)، (۲) (بی‌ارزشی) و (۳)

(نا توانی) عوامل فردی در شکل‌گیری بلور مهم است. اما گزینه (۴) اشاره به

عدم حمایت اجتماعی و عامل بیرونی دارد.

۱۱۹) در این گزینه فرد با دو جنبه ناخوشایند مواجه شده است، پس

تعارض اجتناب - اجتناب است.

بررسی سایر گزینه‌ها؛

(۱) تعارض گرایش - اجتناب

(۲) تعارض گرایش - گرایش

(۴) تعارض گرایش - اجتناب

۱۲۰) سبک تصمیم‌گیری منطقی از نظر زیربنایی با بقیه سبک‌ها

متفاوت است. بنابراین حکم کردن عقل و منطق نشان‌دهنده این سبک

تصمیم‌گیری است.

بررسی سایر گزینه‌ها؛

(۱) احساسی

(۲) وابسته

(۳) اجتنابی

۱۰۸) ۴) قرن بیستم را قرن انقلاب‌های آزادی‌بخش می‌دانند و انقلاب

اسلامی ایران، آخرین انقلاب قرن بیستم است.

فعالیت رقابت‌آمیز امام خمینی (ره)، با اعتراض به کاپیتولاسیون و رفتار استعماری شاه آغاز شد ولی در حد یک حرکت اصلاحی نماند.

انقلاب اسلامی ایران، انقلاب‌ها و جنبش‌های آزادی‌بخش قرن بیستم، همگی جهت‌گیری ضد استعماری داشتند و در جهت از بین بردن سلطه سیاسی کشورهای غربی عمل می‌کردند.

از نظر منورالفکران مشروطه‌خواه و غربگرا، مجلس محلی بود که در آن، قوانین نه بر پایه احکام اسلام، بلکه براساس اراده و خواست بشر تنظیم و تدوین می‌شد.

۱۰۹) ۱) مهم‌ترین پیامد انقلاب اسلامی ایران در جهان اسلام، جنبش‌ها

و انقلاب‌های گسترده مردم در کشورهای عربی (از سال ۱۳۸۹ ه. ش) است که تاکنون به سقوط قدرت‌های سیاسی در چهار کشور عربی منجر شده است.

نظریه «پایان تاریخ» فوکویاما، در نخستین نظریه‌پردازی کشورهای غربی، فروپاشی بلوک شرق را به شکل‌گیری نظم نوین جهانی بر مدار یک قطب واحد معنا می‌کرد.

انقلاب اسلامی ایران، با گشودن راه نوینی فراروی کشورهای جهان سوم، موقعیت استوار دو قطب سیاسی قرن بیستم را در هم ریخت و قطب‌بندی جدیدی را به جهان تحمیل کرد.

گروه‌های مارکسیستی، جایگاهی برای اعتقادات دینی قائل نبودند و گروه‌های ناسیونالیستی، اسلام را پدیده‌ای عربی می‌دانستند.

۱۱۰) ۴) انقلاب فرانسه در سال ۱۷۸۹م با آرمان‌ها و ارزش‌های مدرنی

شکل گرفت که پس از رنسانس به وجود آمده بودند.

انقلاب اسلامی ایران، نخستین انقلابی بود که بعد از انقلاب فرانسه اتفاق افتاد که در چارچوب آرمان‌ها و ارزش‌های سکولار قرار نداشت.

انقلاب فرانسه در خاستگاه خود، فرانسه، دچار مشکلاتی شد اما به زودی به صورت سلسله انقلاب‌های ۱۸۳۰م و ۱۸۴۸م حیاتی مجدد یافت و همه کشورهای اروپایی را فرا گرفت.

انقلاب روسیه، گرچه به دلیل رویکرد چپ و سوسیالیستی داشتن با دیگر انقلاب‌های اروپایی تفاوت داشت ولی به دلیل سکولار بودن، درون فرهنگ غرب قرار می‌گرفت.

۱ رئیس قوه قضائیه توسط رهبری انتخاب می‌شود ← فردی

بهترین خواننده توسط هیئت انتخاب می‌شود ← گروهی

انتخاب لوازم التحریر در نهایت انتخاب فردی است ← فردی

محل سکونت در نهایت توسط خود فرد انجام می‌شود ← فردی

۳ حضرت علی (ع) شرط تصمیم‌گیری را رسیدن به یقین می‌داند

۴ از پیامدهای ناتوانی در حل مسئله مانند حل کردن مسئله برج

هانوی، ناکامی و فشار روانی است.

۲ بررسی عبارت لادریست،

روش حدس و گمان جزء روش‌های اکتشافی است که موجب اطمینان

صددردی نمی‌شود.

۳ نوع نگاه به مسئله در دانشمندان با افراد عادی بسیار متفاوت

بوده که همین امر موجب ارائه نظریه جدید توسط آن‌ها می‌شود.

■ درست‌ترین و دقیق‌ترین جواب را در ترجمه یا تعریب مشخص کن (۱۳۳ - ۱۲۶):

۳ ترجمه کلمات مهم: لم تؤمنوا: ایمان نیاوردید، ایمان

نیاورده‌اید / اسلفنا: اسلام آوردیم، مسلمان شدیم

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) گفتید ← بگوئید؛ «قولوا» امر است، تسلیم شدیم ← مسلمان شدیم

۲) ایمان نمی‌آوردید ← ایمان نیاوردید؛ «لم + مضارع: ماضی منفی»

۴) تسلیم می‌شویم (مانند گزینه ۱)

۲ ترجمه کلمات مهم: هو الّذي: همان کسی است که / يهديك:

تو را راهنمایی نماید (راهنمایی می‌کند)

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) «تو» در ابتدای عبارت اضافی است، هرگز ← همیشه، هدیه دهد ←

راهنمایی کند)

۳) دوست راستگوست که ← دوست راستگو همان کسی است که، «دائم»

در جای نادرستی از ترجمه آمده است.

۴) کسی است که ← همان کسی است که، تا ← و، نشان دهد (مانند

گزینه ۱)

۱ ترجمه کلمات مهم: ل: برای / علينا ألا نسفح: نباید اجازه

دهیم، می‌بایست اجازه ندهیم / يتدخلوا: دخالت کنند

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) براساس ← برای، مزدوران و دشمن ← مزدوران دشمن

۳) اجازه نمی‌دادیم ← اجازه ندهیم؛ «نسمح» مضارع است، وارد شوند ←

دخالت کنند)

۴) طبق ← برای، اجازه نمی‌دهیم ← باید اجازه ندهیم، وارد شوند (مانند

گزینه ۳)

۱ ترجمه کلمات مهم: تسعة و ستون في العثة: شصت و نه

درصد / اليوم الخامس عشر: روز پانزدهم

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) شصت و نه نفر از صد دانشجو ← شصت و نه درصد از دانشجویان،

درختانی را کاشتند (اقدام به کاشتن درخت کردند)

۳) نود و شش (شصت و نه)، روز پنجم و دهم ← روز پانزدهم

۴) پانزده روز ← روز پانزدهم؛ «الخامس عشر» عدد ترتیبی است.

۲ ترجمه کلمات مهم: تعلمين: می‌دانم / تفرؤ: ترشح می‌کند /

إن: اگر، چنانچه / أكبر: بزرگ‌تر

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) می‌دانستید ← می‌دانم؛ «تعلمين» مضارع و از صيغة مفرد مؤنث مخاطب

است، تولید می‌کند (ترشح می‌کند) لقمهای (شکاری)

۲) وقتی که ← اگر، چنانچه، شکاری بزرگ به اندازه دهانش ← شکاری

بزرگ‌تر از دهانش؛ «أكبر» اسم تفضیل است.

۴) می‌دانید ← می‌دانم، تولید می‌کند (مانند گزینه ۱)، هرگاه (اگر)

گزینه مناسب را در پاسخ به سؤالات آمده مشخص کن (۱۲۵ - ۱۳۹):

۴ «الْمُتَوَكِّلُ» (به شکل اسم فاعل) صحیح است.

۴ بررسی گزینه‌ها:

- ۱) همانند برادران معاشرت کنید و مانند بیگانگان داد و ستد کنید. (مقل فارسی هم مفهومی مشابه را بیان کرده است.)
- ۲) در زمین با ناز و خودپسندی راه نرو. (مصرع فارسی هم مفهوم فروتنی را بیان کرده است.)
- ۳) مؤمنان تنها باید بر خداوند توکل کنند. (مصرع فارسی هم لزوم توکل را بیان کرده است.)
- ۴) هر کس آزموده را بیازماید، پشیمانی بر او فرود می‌آید. (عبارت عربی معادل «آزموده را آزمودن خطاست» می‌باشد، در صورتی که مصرع فارسی مفهوم کاملاً متفاوتی را بیان کرده است.)

۲

- ۱) کلاس دانش‌آموزان شلوغ است.
- ۲) شش کتاب خریدم. (معدود اعداد ۳ تا ۱۰ به صورت جمع می‌آید، اما مفرد ترجمه می‌شود.)
- ۳) آن‌ها چراغ‌هایی زیبا هستند.
- ۴) افتادن ماهی‌هایی از آسمان را دیدم.

۳ بررسی گزینه‌ها:

- ۱) «تَسْمَعِينَ» ثلاثی مجزء است.
- ۲) «تُنْتَبِخُ» بر وزن «تَفْعَلُ» از باب «إفعال» است.
- ۳) «يَنْشَبَةُ» بر وزن «يَنْقَبِلُ» از باب «إفعال» است.
- ۴) «تَنْفَيْخُ» بر وزن «تَنْفَعِلُ» از باب «إنفعال» است.

۴ در هنگام مجهول کردن فعل، زمانش تغییر نمی‌کند: تَنْزَلُ ←

أَنْزَلَتْ

۳ بررسی گزینه‌ها:

- ۱) عَتِي ← عُنْ + ن وقایه + ي متکلم وحده
 - ۲) عَرَفْنِي: به من بشناسان، به من معرفی کن ← عَرَفَ + ن وقایه + ي متکلم وحده
 - ۳) حَسَنِي: نیکوگردان «فعل امر مفرد مؤنث مخاطب»، «ن» جزو حروف اصلی فعل و «ي» فاعل این صیغه است.
 - ۴) أَعْطَيْتِي: به من بده، به من عطا کن ← أَعْطَى + ن وقایه + ي متکلم وحده
- ۱ «الرَّبِّ» معرف بآل است. در سایر گزینه‌ها به ترتیب «المِراق»، «دماوند، علی» معرف بالعلمیة هستند.

۱ «الأطفال» باید با اسم اشاره ترجمه شود؛ چون قبلش به صورت نکره آمده ← آن کودکان

۴ دچار بود ← دچار شده شد ← گردانید / ضمیر «ها» ترجمه نشده.

۲ بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) قَدْ قُتِّشَتْ (قد تَفْتَشُ، «قد + ماضی، ماضی نقلی»، حیاة (الحیاة)
- ۲) تَفْتَشُ (تَفْتَشُ، «جست و جو می‌شود» مجهول است)، الظلمات (الظلام، الظلمة؛ تاریکی» مفرد است.)
- ۳) عَسَى أَنْ (أحياناً، قد)، تَفْتَشُ (مانند گزینه (۲))، حیاة (مانند گزینه (۱))، الظلمات (مانند گزینه (۳))

متن زیر را با دقت بخوان سپس متناسب با آن به سؤالات زیر پاسخ بده (۱۳۸ - ۱۴۴):

روزی گرگی احساس گرسنگی شدیدی می‌کرد. پس به مزرعه‌ای رفت. در آن مزرعه دو الاغ بودند که علف می‌خوردند. گرگ به سمت یکی از آن‌ها روی آورد. الاغ پی به موضوع برد و تظاهر به لنگی کرد. گرگ از او درباره علت پرسید. الاغ پاسخ داد: «خار بزرگی در پایم فرو رفته است و احساس درد شدیدی می‌کنم. گرگ به او نزدیک شد تا به دنبال خار بگردد. پس [در این هنگام] الاغ با پایش به او ضربه زد و گرگ نقش بر زمین شد و الاغ به جای دیگری گریخت. گرگ با خودش گفت: «این سزای من است، من یک حیوان درنده‌ام نه یک پزشک درمانگر!»

۱ ترجمه گزینه‌ها:

- ۱) گرگ به دنبال غذایش در مزرعه می‌گشت.
- ۲) گرگ قصد خوردن هر دو الاغ را داشت.
- ۳) پس از این‌که الاغ، گرگ را زد، خودش روی زمین افتاد.
- ۴) الاغ از مزرعه خارج نشد، پس از این‌که الاغ را فریب داد.

۳ گرگ

ترجمه گزینه‌ها:

- ۱) بسیار گرسنه بود.
- ۲) از کارش پشیمان شد.
- ۳) به الاغ کمک کرد.
- ۴) از لنگی الاغ تعجب کرد.

۲ بررسی گزینه‌ها:

- ۱) مفهوم ← یکسان بودن (از دید منفی)
 - ۲) مفهوم ← نزدیک به مفهوم کلی متن
 - ۳) مفهوم ← صاحب هنر و حرفه، خودش از آن بهره نمی‌برد.
 - ۴) مفهوم ← امتحان کرده دوباره، ضرر است.
- گزینه نادرست را در اعراب و تحلیل صرفی مشخص کن (۱۳۸ و ۱۳۷):

۱ «کان» صفة «یوم» نیست؛ چون آن را وصف نکرده است.

۴ إفعال ← إفعال

۳ کشور ما به دلیل موقعیت جغرافیایی خود، در معرض مهاجرت‌ها و هجوم پهنای اقوام مختلف و حکومت‌های خارجی قرار داشت. این مهاجرت‌ها و هجوم‌ها تأثیر فوق‌العاده‌ای بر جنبه‌های گوناگون زندگی سیاسی، اجتماعی، فکری و اقتصادی ایرانیان در طول تاریخ گذاشته است. آشور، حکومت نسبتاً نیرومندی در شمال بین‌النهرین بود که برای به دست آوردن فلزات، سنگ‌های قیمتی و غذای دیگر، دائماً به سرزمین‌های همسایه، (از جمله نواحی غربی ایران) هجوم می‌آورد. یورش‌ها و غارتگری‌های پیاپی آشوریان، زمینه اتحاد قبایل پراکنده ماد را فراهم آورد.

۲ بررسی عبارت‌ها

الف) پسر و جانشین کورش هخامنشی، کمبوجیه بود. توجه، در زمان داریوش اول، قسمت‌هایی از غرب و شمال غرب هند ضمیمه قلمرو هخامنشیان شد. ب) پسر و جانشین داریوش اول هخامنشی، خشایارشا بود. او در نبرد دریایی سالامیس موفق نشد. ج) پسر و جانشین انوشیروان ساسانی، هرمز چهارم بود. در زمان هرمز چهارم، بهرام چوبین با پشتیبانی بزرگان، علیه پادشاه سر به شورش برداشت و خود به قدرت رسید. د) پسر و جانشین هرمز چهارم، خسرو پرویز بود. خسرو پرویز با از میان برداشتن حکومت لخمیان در جنوب غربی ایران عملاً این مناطق را در برابر هجوم اعراب بی‌دفاع گذاشت.

ه) پسر و جانشین خسرو پرویز، شیرویه بود. شیرویه بیشتر افراسخانان ساسانی را که ممکن بود وارث تاج و تخت شوند، کشت.

۱۵۵ ۳ اختلاف و درگیری پیاپی با اشراف و بزرگان موجب ضعف قدرت سیاسی پادشاهان ساسانی شد.

نارضایتی توده مردم از حکومت ساسانی به سبب وجود نابرابری‌های اجتماعی و اقتصادی موجب عدم مقاومت جدی آنان در برابر اعراب شد.

۳ بررسی عبارت‌های نادرست

ب) چند سال پس از مرگ اسکندر، یکی از سرداران او به نام سلوکوس، بر بین‌النهرین، بخش‌هایی از آسیای صغیر، سوریه و فلات ایران حاکم شد و سلسله پادشاهی سلوکیان را تشکیل داد. و) سلوکوس ابتدا شهری را که به نام او سلوکیه نامیده شد و در ساحل غربی رود دجله قرار داشت، به عنوان پایتخت برگزید.

۱۵۶ ۲ نظام سیاسی - اداری که داریوش یکم ایجاد کرد، به دو بخش تشکیلات اداری مرکزی و تشکیلات استانی یا ساتراپی تقسیم می‌شد. تشکیلات اداری مرکزی در درون دربار هخامنشی و در پایتخت ساماندهی شده بود و اجزای اصلی آن را «خزانه شاهی»، «انبار شاهی» و «دیوان شاهی» تشکیل می‌دادند. هر یک از این اجزا، به وسیله یکی از نجیب‌ای بلندپایه مادی یا پارسی اداره می‌شد.

۱ شهر بابل از نظر داشتن بناها و پرستشگاه‌های باشکوه، مراکز اقتصادی ثروتمند، نهادهای سیاسی و اداری متعدد و در اختیار داشتن راه‌های ارتباطی با سرزمین‌های دور و نزدیک، اهمیت فراوان داشت و تسلط بر آن برای هر فرمانروایی بسیار مهم و مطلوب بود.

۲ انسان در تاریخ، نقش محوری و اساسی دارد و رویدادهای تحولات تاریخی در نتیجه رفتار متقابل انسان‌ها با یکدیگر و با طبیعت، پدید آمده‌اند.

۲ گاه‌شماری رومی (مسیحی) امروزه به نام گاه‌شماری میلادی شناخته می‌شود.

بررسی عبارت‌های نادرست

الف) گاه‌شماری رومی در سال ۴۶ ق.م. اصلاح شد.

ب) دو قرن پس از آن که امپراتوری روم، دین مسیحیت را رسمیت بخشید، (سال ۵۲۵م) تولد حضرت مسیح به عنوان مبدأ گاه‌شماری رومیان تعیین شد. ج) حدود ۱۰۰۰ سال بعد از انتخاب تولد مسیح به عنوان مبدأ گاه‌شماری، پاپ گرگوار سیزدهم، گاه‌شماری مسیحیان را اصلاح کرد.

۳ حفاری، (گام دوم باستان‌شناسی) یکی از مراحل حساس کار باستان‌شناسان و نیازمند دانش، تجربه و دقت فراوان است؛ چرا که ممکن است با کوچک‌ترین اشتباه، آسیب بزرگی به آثار و بناهای تاریخی در حال کاوش وارد شود.

۳ فرعون‌ها برای اداره امور کشور، از وزیر یا شخصی با عنوان «کارگزار کل کشور» استفاده می‌کردند که مسئولیت اداره امور اداری، مالی و قضایی را بر عهده داشت.

۳ آیین بودایی مهم‌ترین آیینی بود که در برابر باورهای آمیخته با خرافات و رسوم دشوار کیش برهمنی ظهور کرد و برای چند قرن، حیات فکری و فرهنگی هند باستان را تحت تأثیر قرار داد.

در دوران سلسله هان، آیین بودا به چین راه یافت و به تدریج در کنار آیین کنفوسیوس و دیگر آیین‌ها، مورد پذیرش بخشی از مردم چین قرار گرفت. توجه، آیین بودایی پس از ورود آریایی‌ها در هند ظهور کرد.

۳ قرن اول قبل از میلاد یعنی بازه زمانی ۰ تا ۹۹ ق.م. در سال ۷۳ ق.م. بردگان به رهبری اسپارتاکوس قیام کردند و حکومت روم به زحمت و پس از دو سال، قیام را سرکوب کرد.

در قرن اول قبل از میلاد، جمهوری رم بر اثر رقابت سرداران جاه‌طلب دچار جنگ داخلی و آشفتگی شد. سرانجام اکتاوین بر رقیبانش غلبه کرد و تغییراتی در نظام حکومتی جمهوری رم به وجود آورد. در نتیجه این تغییرات، قدرت اجرایی در اختیار یک فرد به عنوان شخص اول مملکت قرار گرفت که به «آگوستوس» و بعداً «امپراتور» معروف شد.

۳ تا حدود دو قرن پیش، مورخان ایرانی بر پایه ترجمه خدای‌نامه‌های متعلق به دوران ساسانیان و نیز داستان‌های شاهنامه فردوسی، تاریخ ایران در عهد باستان را می‌نوشتند. در واقع، نوشته‌های آنان، ترکیبی از افسانه و واقعیت بود.

۴ از دوران ساسانی، نقش برجسته‌های زیادی بر جای مانده که اکثر آن‌ها در فارسی، زادگاه خاندان شاهی قرار دارند. محتوا و مضمون اغلب این نقش‌ها، اعطای منصب شاهی از سوی اهوره مزدا به شاه و صحنه‌هایی از پیروزی‌های شاهان بر دشمنانشان است.

۱ همه عبارات‌های داده شده درباره تاریخ طبری صحیح است
 ۲ اندرزنامه‌ها بیشتر به اخلاق کشورداری و مناسبات اخلاقی فرمانروا و مردم می‌پردازند. از نمونه‌های مشهور اندرزنامه‌ها، می‌توان به قابوس‌نامه، نوشته عنصرالمعالی در قرن پنجم هجری اشاره کرد.

۲ انواع روش‌های تاریخ‌نگاری عبارت‌اند از: تاریخ‌نگاری روایی، تاریخ‌نگاری ترکیبی و تاریخ‌نگاری تحلیلی.

بررسی گزیده‌ها،

- ۱) تاریخ بیهقی ← تحلیلی
- ۲) فتوح البلدان ← ترکیبی
- ۳) مروج الذهب ← تحلیلی
- ۴) تجارب‌الامم ← تحلیلی

۳ جنگ بدر: سال دوم هجری

جنگ احد: سال سوم هجری

جنگ خندق: سال پنجم هجری

در سال سوم هجری، در جنگ احد، مشرکان در جنگ با مسلمانان توانستند به موفقیت نسبی دست پیدا کنند.

توجه: عبداللّٰه ابنی (سردسته منافقان مدینه) می‌کوشید که انصار را علیه مهاجران تحریک نماید او حتی در غزه‌های احد و تبوک، به همراه یارانش از سپاه اسلام جدا شد و در جنگ شرکت نکرد.

۴ حنفا، معدودی از عرب‌ها بودند که به پیروی از حضرت ابراهیم (ع)، از پرستش بت‌ها امتناع می‌کردند و از گوشت قربانی آن‌ها نمی‌خوردند.

۲ در دوران خلافت عمر و عثمان، درآمدهای فراوانی از سرزمین‌های ثروتمندی که فتح شده بود به خزانه مسلمانان در مدینه سرازیر شد. خلیفه دوم این درآمدها را به عنوان عطایا میان مسلمانان توزیع کرد. نحوه توزیع عطایا توسط خلیفه دوم، اگر چه بر پایه مساوات اسلامی نبود، اما ساده‌زیستی و سخت‌گیری او نسبت به کارگزاران خلافت و بزرگان قریش، از ثروت‌اندوزی و تجمل‌گرایی آنان جلوگیری کرد.

توجه: معاویه در زمان عمر به حکومت شام منصوب شد.

۲ الف) فتح صلح‌آمیز بیت‌المقدس ← خلیفه دوم (عمرین خطاب)

ب) حمله اعراب مسلمان به منطقه سواد و فتح تعدادی از شهرهای آن منطقه ← خلیفه اول (ابوبکرین ابی‌قحافه)

ج) تبعید برخی از صحابه پیامبر از جمله ابوذر غفاری و عمار یاسر ← خلیفه سوم (عثمان)

ب ← الف ← ج

۲ علم تاریخ به ما کمک می‌کند تا بفهمیم که فرهنگ‌ها و جوامع بشری چگونه و تحت تأثیر چه عوامل و شرایطی به وجود آمده، پیشرفت کرده و به وضعیت امروزی رسیده‌اند. بدین‌گونه، علم تاریخ می‌تواند ما را در ارزیابی و شناخت درست اوضاع و شرایط کنونی جامعه خویش و سایر جوامع و نیز ترسیم افق آینده کمک کند.

۲ در کنار رده‌بندی قبیله‌ای، نوعی تقسیم‌بندی اجتماعی سه‌گانه بر پایه شغل و پیشه افراد نیز وجود داشت که میراث مشترک آریاییان هند و ایرانی به شمار می‌رفت. در این تقسیم‌بندی، افراد جامعه به سه گروه روحانیان، جنگجویان و کشاورزان و شبانان تقسیم شده بودند.

۳ اقوام و طایفه‌های صحراگرد و دامدار آریایی هنگام ورود به ایران، اطلاع چندانی از روش‌ها و فنون کشاورزی و صنعت نداشتند. آنان در نتیجه تماس و هم‌زیستی با بومیان ایران و همسایگان خود در بین‌النهرین، کم‌کم با شیوه زندگی روستایی و شهری آشنا شدند و به یکجانشینی و کشاورزی روی آوردند. آموزه‌های زرتشت با تشویق مردم به کشت و کار، تأثیر بسزایی بر انتقال تدریجی آریاییان از زندگی شبانی به زندگی مبتنی بر کشاورزی داشت.

۱ زبان‌های ایرانی دوره میانه تقریباً از زمان سقوط هخامنشیان تا فروپاشی حکومت ساسانیان و حتی قرون نخستین اسلامی، در مناطق مختلف ایران متداول بودند. زبان پارتی یا پهلوی اشکانی، در مناطق شمال و شمال شرق ایران متداول بود و زبان رسمی و درباری حکومت اشکانیان به شمار می‌رفت. زبان فارسی میانه یا پهلوی ساسانی که دنباله زبان فارسی باستان به حساب می‌آید، در نواحی جنوب و جنوب غربی ایران رایج بود و زبان رسمی و درباری حکومت ساسانی شمرده می‌شد.

بررسی عبارت‌ها،

- سنگ‌نوشته بیستون ← مربوط به دوره هخامنشی

- یادگار زریوران ← مربوط به دوره ساسانی (به زبان پهلوی ساسانی)

- منشور کوروش ← مربوط به دوره هخامنشی (به زبان بابلی)

- درخت آسوریک ← مربوط به دوره ساسانی (به زبان پهلوی ساسانی)

- گل‌نوشته‌های تخت جمشید ← مربوط به دوره هخامنشی (به زبان ایلامی)

- سنگ‌نوشته شاپور یکم در کعبه زرتشت ← مربوط به دوره ساسانی

- خدای‌نامه ← مربوط به دوره ساسانی (به زبان پهلوی)

۱ همه عبارات‌های داده شده درباره موبدان و اقدامات آن‌ها در عصر ساسانیان صحیح است.

۳ یکی از اهداف اصلی شکل‌گیری تشکیلات اداری (نظام دیوان‌سالاری) در ایران باستان، رسیدگی به وضعیت دخل و خرج کشور و سامان دادن به منابع درآمد و مخارج عمومی بود.

توجه: دبیران نقش ممتاز و بسیار مهمی در تشکیلات اداری ساسانی داشتند. به رئیس دبیران و کاتبان، «ایران دبیرید» یا «دبیران مهست» می‌گفتند که از جمله صاحب‌منصبان عالی‌رتبه تشکیلات اداری ساسانی محسوب می‌شدند.

۴ بررسی عبارت‌ها

الف) سلطان تگش خوارزمشاه با شکست دادن طغرل سوم سلجوقی، بر بخش وسیعی از ایران تسلط یافت.

ب) به دنبال شکست سلطان مسعود غزنوی از طغرل سلجوقی، سلطه غزنویان بر خراسان به سر رسید، اما حکومت آنان بر مناطقی از سرحدات شرقی ایران و شمال غربی هند، تا اواخر قرن ششم هجری ادامه یافت.

ج) آلبارسلان سلجوقی بر امپراتور روم شرقی پیروز شد.

د) شاه اسماعیل صفوی در نبرد مرو شیبک‌خان ازبک را شکست داد.

ه) در پی شکست شاه اسماعیل صفوی از سلطان سلیم عثمانی در نبرد چالدران، تبریز (پایتخت صفوی) برای مدتی به اشغال عثمانی‌ها درآمد.

۲ اختلاف سیاسی و درگیری حکومت خوارزمشاهی با خلافت عباسی، از یک سو موجب تفرقه و تضعیف قدرت جهان اسلام شد و از سوی دیگر موجب شد که سلطان محمد خوارزمشاه از تهدیدات قدرت نوظهور مغول‌ها غافل بماند.

دوره مسلمانان مغول‌ها در ایران از زمان غازان شروع شد (۶۹۴ ق). مغول‌ها پیش از آن‌که مسلمان شوند، بر پایه مجموعه قوانینی موسوم به یاسا عمل می‌کردند و دعوی حقوقی آن‌ها در دادگاهی موسوم به یرغو و زیر نظر یرغوچی حل و فصل می‌شد. پس از مسلمان شدن مغول‌ها، یاسا و سنت‌های مغولی تا حد زیادی از رونق افتاد.

۳ دوره مسلمانان مغول‌ها در ایران از زمان غازان شروع شد (۶۹۴ ق).

مغول‌ها پیش از آن‌که مسلمان شوند، بر پایه مجموعه قوانینی موسوم به یاسا عمل می‌کردند و دعوی حقوقی آن‌ها در دادگاهی موسوم به یرغو و زیر نظر یرغوچی حل و فصل می‌شد. پس از مسلمان شدن مغول‌ها، یاسا و سنت‌های مغولی تا حد زیادی از رونق افتاد.

توجه، پس از مسلمان شدن مغول‌ها، نظام مالیاتی تا حدودی اصلاح شد.

۲ بررسی عبارت نادرست

ج) یکی از ویژگی‌های فلزکاری در عصر صفوی، طلاکاری روی فلزات بود.

۳ شاه عباس اول صفوی به منظور تقویت قدرت سیاسی و نظامی دولت مرکزی و کاهش توان سیاسی و نظامی امرای قزلباش، سپاهی دائمی و حرفه‌ای ایجاد کرد که کاملاً مطیع و وفادار به شخص شاه بودند.

۴ معماری ایرانی در عصر صفوی، با برخورداری از تجارب معماری فاخر عصر تیموری و نیز در سایه ثبات، امنیت و حمایت پادشاهان به ویژه شاه عباس اول، شکوفا شد.

۴ بررسی عبارت‌های نادرست

الف) تأسیس امپراتوری فرانک‌ها مربوط به قرن ۸ میلادی است.

ه) در نیمه اول قرون وسطا (قرن ۵ تا ۹ میلادی) فعالیت‌های علمی کساد بود. توجه، مدرسه‌های حقوق و طب در قرن ۱۱ م در ایتالیا گشایش یافتند.

و) بعد از مرگ شارلمانی در اوایل قرن ۹ م، هرج و مرج اروپا را فراگرفت و حملات طوایف غیرمتمدن از شرق و شمال موجب گسترش ناامنی شد.

۳ مهم‌ترین زمینه‌ها و عوامل ظهور رنسانس عبارت بودند از:

۱- رشد شهرنشینی و تجارت

۲- گسترش روابط فرهنگی با جهان اسلام

۳- پیشینه فرهنگی و تاریخی

۱ لشکرکشی به عراق بر علیه امام حسن (ع) مربوط به پیش از تأسیس خلافت امویان است.

۲ مأمون در فاصله سال‌های ۱۹۸ تا ۲۱۸ قمری، خلافت را بر عهده داشت. او در سه سال نخست خلافت خود فضل‌بن سهل را به عنوان وزیر و حسن‌بن فضل را به عنوان حاکم عراق منصوب کرد. مأمون در این دوره، مرکز خلافت را از بغداد به مرو انتقال داد و امام رضا (ع) را به جانشینی (ولایت‌مهدی) خود برگزید. هم‌چنین لباس و پرچم سیاه را که نشان عباسیان بود به رنگ سبز درآورد. اما پس از سه سال و در پی مخالفت بزرگان بغداد و دسیسه آن‌ها برای خلع مأمون از حکومت، مأمون تصمیم گرفت وزیر خود را به قتل برساند و برادر او را خانه‌نشین کند. او هم‌چنین، دوباره جامه سیاه به تن کرد و بغداد را مرکز خلافت قرار داد.

توجه، طاهرین حسین مشهور به ذوالیمینین از سوی مأمون، خلیفه عباسی، به حکومت خراسان منصوب شد. (۲۰۵ ق)

۲ دوره دوم خلافت عباسی دوره ضعف و تجزیه (۲۳۲ تا ۶۵۶ ق) در این دوره در بخش‌های وسیعی از قلمرو خلافت از جمله ایران و شمال آفریقا جنبش‌های استقلال‌طلبی منجر به تأسیس سلسله‌های حکومتی مستقل در این نواحی شد. چنین رویدادی به منزله تجزیه قلمرو و کاهش قدرت و اختیارات سیاسی و نظامی خلفای عباسی بود.

بررسی عبارت‌ها

الف) دوران حیات امام کاظم (ع) معاصر با مهدی و هارون عباسی (از خلفای دوره اول) بود.

ب) نخستین سلسله حکومتی مسلمان ایرانی در زمان مأمون عباسی (از خلفای قدرتمند دوره اول خلافت) صورت گرفت.

ج) در نتیجه حملات سلطان محمود غزنوی، اسلام به شبه‌قاره هند راه یافت و گسترش پیدا کرد. (غزنویان در قرن پنجم هجری حکومت می‌کردند.)

د) جنبش شعوبی در دوره امویان به وجود آمد و در دوره اول عباسیان هم‌چنان در عراق فعال بود.

ه) مغولان پس از فتح بغداد و نابودی خلافت عباسیان به شام لشکرکشی کردند اما در عین جالوت در برابر مملوکان مصر شکست خوردند.

۲ عمرو لیث، برادر و جانشین یعقوب لیث صفاری بود. او نسبت به خلیفه اظهار تبعیت کرد و به نام او خطبه خواند و خلیفه نیز حکومت عمرو را بر مناطقی که در اختیار داشت، تأیید کرد.

بررسی عبارت‌های نادرست

الف) عمرو لیث، برادر یعقوب‌لیث صفاری بود.

ب) عمرو لیث در جنگ با امیر اسماعیل سامانی، به اسارت درآمد و به بغداد فرستاده شد و به دستور خلیفه به قتل رسید.

د) یعقوب لیث، شاعران را به سرودن شعر فارسی تشویق می‌کرد.

۱ انوری، شاعر دوره سلجوقی، در قصیده‌نامه اهل خراسان، به خوبی اوضاع سیاسی، اجتماعی و فرهنگی زمان خود را نقد کرده است.

سیاست‌های خواجه نظام‌الملک (وزیر دوره سلجوقی) با هدف تقویت حکومت مرکزی و توسعه نظام اداری منجر به تقابل دو نیروی مخالف شد که در تاریخ ایران به نام تقابل اهل قلم (دیوان‌سالاران) و اهل شمشیر (نظامیان) معروف است.

بررسی سایر گزینه‌ها

۲ خوارزمشاهیان

۳ سامانیان

۴ ایلخانیان

- اختلاف شدید دما: محدوده مشخص شده دارای آب و هوای گرم و خشک است و یکی از ویژگی‌های این نوع آب و هوا، اختلاف شدید دما است.

- دشت‌های به‌جامانده از دوران زمین‌شناسی قدیم: دشت لوت که در محدوده مشخص شده، واقع شده است، از دوران‌های زمین‌شناسی بسیار قدیم بر جای مانده است.

- نمکزارهای پف‌کرده: دشت کویر نیز در این محدوده قرار دارد.

توجه: کویر، بخشی از بیابان است و به نمکزارهای پف‌کرده‌ای گفته می‌شود که تبخیر شدید، عامل اصلی شکل‌گیری آن است.

- کانون‌های آبیگر اتفاقی: کانون‌های آبیگر اتفاقی در کوهستان‌های نزدیک به مناطق گرم و خشک شکل می‌گیرند.

۳ جلگه‌ها: سرزمین‌های همواری هستند که از یک طرف به کوه‌ها و از طرف دیگر به دریاها و دریاچه‌ها منتهی می‌شوند. جلگه‌ها در کنار همه دریاها و دریاچه‌ها و رودهای پرآب کشور دیده می‌شوند و وسعت آن‌ها در نیمه غربی کشور بیشتر است.

دشت‌ها: سرزمین‌های همواری هستند که حصار کوهستانی آن‌ها را فرا گرفته است. توفان‌ها و بادهای شدید، بهره‌برداری انسانی و تغییرات کاربری اراضی و بهره‌برداری وسیع از معادن و منابع طبیعی، از عوامل مؤثر در فرسایش دشت‌ها است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) دشت‌ها - جلگه‌ها

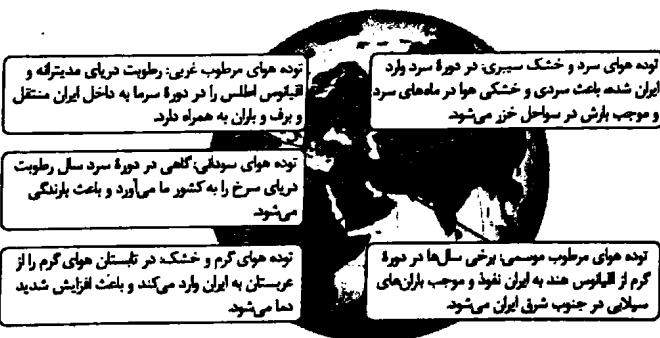
(۲) دشت‌ها - دشت‌ها

(۳) جلگه‌ها - جلگه‌ها

(۴) جلگه‌ها - دشت‌ها

۳ در شرایط وارونگی دما، درجه حرارت هوا (دمای هوا) با افزایش ارتفاع، ابتدا کاهش و سپس افزایش می‌یابد.

۱

۱ همه عبارات‌های داده‌شده درباره دریاچه ارومیه صحیح است.

۳ الف) شیب عمومی این کوه‌ها به سمت خزر بیشتر از منطقه آذربایجان است ← تالش

ب) فعالیت‌های آتشفشانی در دوره کواترنر موجب شکل‌گیری بلندترین قله در این منطقه کوهستانی شده است ← البرز

ج) از برخورد دو صفحه شبه‌جزیره عربستان و صفحه اوراسیا به وجود آمده است ← زاگرس

د) رشته‌کوه مرزی ایران و ترکیه، غرب این منطقه را دربر گرفته است ← آذربایجان

۱ همه عبارات‌های داده‌شده، صحیح هستند.

۲ انسان و محیط دو عامل مهم در علم جغرافیا است. محیط طبیعی، مجموعه‌ای متعادل است که با ورود انسان، زمینه‌های تغییر در آن فراهم می‌شود.

۳ بالا کشیده شدن مقدار زیادی سنگ و خاک از بستر خلیج فارس ← چطور؟

احداث جزایر مصنوعی در خلیج فارس ← چرا؟
آب‌های خلیج فارس ← کجا؟

توسط دولت امارات متحده عربی ← چه کسی / چه کسانی؟

تخریب اکوسیستم دریایی و آب‌سنگ‌های مرجانی خلیج فارس ← چه چیز؟

۴ مراحل پژوهش جغرافیایی:

۱- طرح سؤال

۲- تدوین فرضیه

۳- جمع‌آوری اطلاعات

۴- پردازش اطلاعات

۵- نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها

پژوهشگر در مرحله نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها، با نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل اطلاعات، پاسخ مسئله پژوهش را می‌یابد. او در این مرحله، ضمن ارائه دلایل علمی و منطقی، به تأیید یا رد فرضیه (تحلیل فرضیه) خود می‌پردازد.

۴ الف) عرض جغرافیایی ← موقعیت مطلق (ریاضی)

ب) دوری از دریاها و منابع رطوبتی ← نسبی

۴ توجه: انواع ماهیان خاویاری جهان فقط در دریای خزر زندگی می‌کنند.

طول دریای خزر، حدود ۱۲۰۰ کیلومتر و عرض متوسط آن ۳۰۰ کیلومتر است و مساحت آن با توجه به تغییرات سطح آب، متفاوت است. این دریا به واسطه منابع نفت و گاز، تأمین ۹۰ درصد از خاویار جهان و دسترسی به بازار مصرف ۳۰۰ میلیون نفری کشورهای آسیای میانه، از موقعیت نسبی بالایی برخوردار است.

۳ بررسی عبارت‌ها:

- توده‌های نفوذی آذرین: محدوده مشخص شده بر روی نقشه، منطقه کوهستانی مرکزی را نشان می‌دهد. ناهمواری‌های این منطقه دو نوع است؛ بخشی کوه‌های چین‌خورده که به آن‌ها کوه‌های مرکزی گفته می‌شود و برخی توده‌های نفوذی آذرین که به آن‌ها کوه‌های منفرد مرکزی می‌گویند.

- ناهمواری‌های مریخی: در منطقه مکران (جنوب استان سیستان و بلوچستان و اطراف چالاله جازموریان) واقع شده است.

- گنبد‌های نمکی: در رشته‌کوه‌های زاگرس دیده می‌شود.

۲۰۶ (۲) جغرافی دانان از گذشته، سطح زمین را به واحدهای جغرافیایی که در آن‌ها بدیده‌ها با هم همگونی و وحدت دارند، تقسیم کرده و سپس مورد مطالعه قرار داده‌اند. این تقسیم‌بندی‌ها برای شناخت بهتر و آسان‌تر مکان‌های مختلف و علمی کردن مطالعات و تحقیقات درباره این مکان‌ها صورت می‌گیرد تا بتوان برای آن‌ها به طور صحیح برنامه‌ریزی کرد. انتخاب معیارها و ملاک‌ها برای تعیین حدود یک ناحیه، به هدف مطالعه و تحقیق جغرافی دان، بستگی دارد.

۲۰۷ (۴) مورد «A» در طرح‌واره داده‌شده ← نواحی سیاسی

بررسی عبارت‌ها:

(الف) شامل نواحی جمعیتی، فرهنگی و اقتصادی است ← نواحی انسانی
(ب) بستر زندگی و فعالیت‌های انسان محسوب می‌شوند ← نواحی طبیعی
(ج) بخشی از سطح زمین است که تحت مدیریت سیاسی یا فرمانروایی یک قدرت سیاسی است ← نواحی سیاسی
(د) با توجه به مقیاس فضای جغرافیایی و نظام مدیریت حاکم بر آن، انواع مختلفی دارد ← نواحی سیاسی

(ه) جوامع انسانی برای ادامه حیات خود به آن وابسته‌اند ← نواحی طبیعی
(و) با مرزهای قراردادی از نواحی مجاور، متمایز می‌شوند ← نواحی سیاسی

۲۰۸ (۲) بررسی عبارت‌های نادرست:

(ب) کشورهای استعمارگر در قاره آفریقا بر مبنای قلمرو نفوذ و حاکمیت خود و بدون توجه به اقوام و فرهنگ‌ها، مرزهایی را ایجاد کرده‌اند ← مرزهای سیاسی و اداری معمولاً بر مرزهای نواحی طبیعی و انسانی منطبق نیستند.
(ج) در مجاورت مرز ایالات متحده آمریکا و مکزیک، هر دو زبان انگلیسی و اسپانیایی رواج دارد ← تعیین مرزهای دقیق نواحی انسانی دشوار است - مرزهای سیاسی و اداری معمولاً بر مرزهای نواحی طبیعی و انسانی منطبق نیستند.

۲۰۹ (۳) بررسی گزینه‌ها:

(۱) ناحیه حاره (استوایی) از مراکز کم‌فشار زمین و ناحیه جنب حاره از مراکز پرفشار زمین است.

توجه: در مراکز کم‌فشار، فشار هوا به سمت مرکز ناحیه کم و در مراکز پرفشار، فشار هوا به سمت مرکز افزایش می‌یابد.

(۲) ناحیه حاره (استوایی) بیشترین جذب و تابش انرژی خورشیدی را دارد.

(۳) هر چه سرعت رشد پوشش گیاهی در یک ناحیه بیشتر باشد، میزان تولید ماده آلی در آن جا بیشتر است. (در نواحی جنب حاره، پوشش گیاهی بسیار ضعیف است).

(۴) هوای سرد شده در نواحی فوقانی استوا به سمت عرض‌های بالاتر حرکت می‌کند و تحت تأثیر نیروی کوریولیس دچار انحراف می‌شود و در منطقه جنب حاره، سرد و سنگین شده و فرو می‌نشیند.

۲۱۰ (۱) برخورد توده‌های هوا با یکدیگر، موجب ناپایداری هوا و در صورت دارا بودن رطوبت، موجب بارندگی می‌شود.

۱۹۸ (۲) در اطراف خط استوا به دلیل گرم بودن و صعود هوا، کمربند کم‌فشار حاره‌ای تشکیل می‌شود و دارای آب و هوای گرم و مرطوب است. در اطراف مدار رأس‌السرطان و رأس‌الجدی، به دلیل سنگینی و فرونشینی هوا، کمربند پرفشار جنب حاره‌ای تشکیل می‌شود و دارای آب و هوای گرم و خشک است.

۱۹۹ (۲) توجه: سیاست‌های کنترل جمعیت و مهاجرت از جمله عوامل مهم در تغییرات جمعیتی هستند.

بررسی عبارت نادرست:

(د) چنان‌چه سیاست کنترل جمعیت به گونه‌ای باشد که هرم سنی کشور به سمت سالمندی و کهنسالی حرکت کند، توسعه اقتصادی کشور با موانع روبه‌رو خواهد شد.

۲۰۰ (۴) مثال ارائه‌شده در صورت سؤال از نوع مهاجرت داخلی (روستا به شهر) است. بنابراین در میزان رشد مطلق جمعیت کشور، تأثیری ندارد.

۲۰۱ (۳) رستاک ← دهستان

تسوگ یا تسوج ← شهرستان

دهستان: کوچک‌ترین واحد تقسیمات کشوری است. دهستان از نظر نظام اداری، تابع بخش است و توسط دهیار اداره می‌شود.

شهرستان: از به هم پیوستن چند بخش همجوار تشکیل شده و توسط فرماندار اداره می‌شود. شهرستان به لحاظ نظام اداری، تابع استان است.

۲۰۲ (۱) همه عبارت‌های داده‌شده درباره سکونتگاه‌های شهری در ایران صحیح است.

۲۰۳ (۱) قدیمی‌ترین نوع سکونتگاه که در ایران شناخته شده است، سکونتگاه عشایری است. در این شیوه زندگی، سکونت و یکجانشینی دائمی دیده نمی‌شود.

توجه: روستا، محلی است که فعالیت اغلب ساکنان آن به زمین وابسته است.

۲۰۴ (۴) محدودیت در منابع آب و خاک، بهره‌وری کم، وجود آفات و خسارات طبیعی، نوسانات آب و هوایی، بی‌ثباتی در قیمت محصولات، از جمله مشکلات تولیدات زراعی در کشور است که باعث شده است کشورمان در تأمین برخی محصولات زراعی به واردات وابسته باشد.

توجه: اختلاف شدید درجه حرارت روزانه و سالانه در نواحی مختلف ایران، موجب ایجاد تنوع فراوان در تولیدات باغی شده است.

۲۰۵ (۳) الف) امروزه زیربنای توسعه اقتصادی براساس سیستم حمل و نقل و ارتباطات مناسب آن شکل می‌گیرد.

ب) حمل و نقل: راه‌ها رگ حیاتی جامعه هستند و تمام فعالیت‌های اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی جامعه را تداوم می‌بخشند.

ج) گردشگری در ردیف شغل‌های پردرآمد، پاک و کم‌هزینه است که برای کشور میزبان می‌تواند اشتغال‌زایی، توسعه، رونق اقتصادی و ارتباطات جهانی سازنده ایجاد کند.

جغرافیا

۲۱۷ (۱) سه دره سیلیکون (سیلیکون ولی) در جنوب شرقی سانفرانسیسکو در ایالت کالیفرنیا، قلب صنایع فضای مجازی جهان می‌گویند. صدها شرکت بزرگ مرتبط با نرم‌افزار رایانه و اینترنت و پردازش اطلاعات جهان در این ناحیه مستقرند. این منطقه صدها مهندس و مخترع و محقق را از سراسر جهان به خود جذب کرده است. شرکت‌های مستقر در دره سیلیکون هم با یکدیگر تبادل اطلاعات دارند و هم برای کسب سود بیشتر به رقابت شدید تجاری می‌پردازند.

۲۱۸ (۲) بررسی عبارت‌های نادرست،

ب) رابطه نابرابر اقتصادی بین نواحی جهان بعد از جنگ جهانی دوم، به وجود نیامد بلکه ادامه یافت؛ زیرا این رابطه نابرابر، پیشینه بسیار طولانی دارد.

۲۱۹ (۴) اگر ارزش صادرات یک کشور بیشتر از واردات آن باشد، موازنه تجاری مثبت است و آن کشور می‌تواند از راه سودی که به دست می‌آورد، استانداردهای زندگی و رفاه را در کشور خود بهبود بخشد. اگر ارزش واردات بیشتر از صادرات باشد، موازنه منفی است که به آن کسری تجاری می‌گویند و برای اقتصاد کشور نامطلوب است. معمولاً کشورها برای این‌که تأثیرات منفی تجارت خارجی (صادرات و واردات) را بر صنایع و اقتصاد خود کاهش دهند و به رونق و توسعه اقتصادی دست یابند، کارهایی انجام می‌دهند. برخی از این کارها عبارت‌اند از: وضع تعرفه‌های گمرکی و مالیات بر کالاهای وارداتی، محدود یا ممنوع کردن واردات برخی کالاها در دوره‌های زمانی خاص، تشکیل اتحادیه‌های اقتصادی - تجاری منطقه‌ای و ایجاد مناطق آزاد تجاری.

۲۲۰ (۴) بررسی گزینه‌ها:

- ۱) منطقه آزاد کیش ← تأثیر سیاست بر جغرافیا
- ۲) پارک علم و فناوری ← تأثیر سیاست بر جغرافیا
- ۳) جزایر مصنوعی خلیج فارس ← تأثیر سیاست بر جغرافیا
- ۴) منطقه ژئوپلیتیکی قفقاز ← تأثیر جغرافیا بر سیاست و قدرت

۲۲۱ (۴) وظایف عمده مدیریت کشور:

اداره امور سرزمین	← (حراست از قلمرو و مرزهای کشور، دفاع در برابر هجوم دشمنان، حفظ منابع طبیعی و بهره‌برداری از آن‌ها و ...)
اداره سازه یا ساختار انسانی	← (وضع قوانین و مقررات، رسیدگی به اختلافات، قضاوت، خدمات‌رسانی به مردم و رفاه و تأمین اجتماعی و بهداشت، آموزش، خدمات فرهنگی، برقراری نظم و امنیت و ...)
روابط خارجی	← (روابط سیاسی، اقتصادی و فرهنگی با سایر کشورها، بستن پیمان‌ها و قراردادهای همکاری با نهادهای بین‌المللی، پیشگیری از جنگ، برقراری صلح و توسعه همکاری‌های تجاری و ...)

۲۲۲ (۱) همه عبارت‌های داده‌شده، صحیح هستند.

۲۲۳ (۳) الف) نظام سیاسی تک‌ساخت (یکپارچه) ← ایران، فرانسه

ب) نظام سیاسی ناحیه‌ای و ترکیبی ← انگلستان، آذربایجان و عراق

ج) نظام سیاسی فدرال ← استرالیا

۲۱۱ (۳) منطقه A ← فرسایش کاوشی

منطقه B ← فرسایش تراکمی

اشکال فرسایش کاوشی در بیابان: دشت ریگی (رگ)، چاله‌های بادی، کلوک (باردانگ) و گرزدبو و ستون‌های سنگی

اشکال فرسایش تراکمی در بیابان: تپه‌های ماسه‌ای (تلماسه) و برخان

۲۱۲ (۳) فرسایش عبارت است از جدا شدن ذرات سنگ و خاک از بستر خود و جابه‌جایی آن‌ها توسط عوامل مختلف چون آب و باد و شامل سه مرحله است: ۱- کنده شدن مواد از جای خود

۲- انتقال

۳- رسوب‌گذاری یا انباشته شدن مواد در مکان‌های دیگر

بررسی عبارت‌های نادرست:

الف) خرد شدن و متلاشی شدن سنگ‌ها ناشی از هوازدگی فیزیکی است. ب) به فرسایش در سواحل اشاره دارد.

۲۱۳ (۲) بیابان‌ها حدود ۳۳ درصد سطح زمین را پوشانده‌اند. این نواحی از نظر گردشگری، تأمین انرژی خورشیدی، وجود معادن و شرایط ویژه برای تحقیقات نجومی و صنایع هوافضا قابل توجه هستند.

محدودیت‌های نواحی بیابانی: کمبود آب و خاک برای کشاورزی - شرایط نامناسب برای سکونت و فعالیت انسان (دشواری آمد و شد و راه‌سازی به دلیل پوشش وسیع ماسه‌ای) - حرکت ماسه‌های روان و فرسایش خاک

حدود ۱۰ درصد مردم جهان در نواحی کوهستانی زندگی می‌کنند.

محدودیت‌های نواحی کوهستانی: شرایط سخت طبیعی (سرمای شدید، کاهش اکسیژن و مشکلات تنفسی)، مشکل بودن حمل و نقل و احداث راه‌ها، خطرات برف و یخبندان، منطبق بودن اغلب نواحی کوهستانی جوان بر گسل‌های فعال، شیب زمین و محدودیت خاک که خانه‌سازی و فعالیت‌های کشاورزی را با مشکل مواجه می‌کند.

۲۱۴ (۴) وایتکر بوم‌شناس سال‌ها پیش در طبقه‌بندی معروف خود به دو عامل بارش و دما توجه کرد و مدلی را برای طبقه‌بندی زیست‌بوم‌ها ارائه داد.

۲۱۵ (۲) امروزه مهم‌ترین و پرگویش‌ترین زبان‌های ایرانی که ریشه باستانی مشترک دارند، عبارت‌اند از: فارسی، پشتو، تاجیکی، لری، کردی، بلوچی، طبری، گیلکی و تالشی.

۲۱۶ (۳) از مهم‌ترین نواحی کشت غله تجاری در دنیا، مزارع وسیع گندم در چین، هند، ایالات متحده آمریکا، روسیه، کانادا، فرانسه و استرالیا است.

بررسی گزینه‌ها:

۱) چین از جمله کشورهای نیمه پیرامون است.

۲) فرانسه از نواحی صنعتی در اروپای غربی است.

۳) هند از جمله نواحی صنعتی در شرق، جنوب و جنوب شرقی آسیاست و کلکته و بمبئی (در هند) از نظر توسعه صنعت، اهمیت جهانی یافته‌اند.

۴) فیلیپین و پاکستان با به کار بردن روش‌های علمی و بذره‌های اصلاح‌شده، در زمینه تولید برنج به خودکفایی رسیدند.

۱ بررسی عبارت‌ها

الف) بندر جاسک و بندر اقیانوسی چابهار به دلیل دسترسی به آب‌های آزاد، از قابلیت فوق‌العاده‌ای برای تجارت با جهان و توسعه حمل و نقل دریایی کشورهای آسیای میانه و قفقاز برخوردار است ← تأثیر جغرافیا بر سیاست (C)

ب) مکیندر از رود ولگا در غرب تا سیبری در شرق را قلعه جهان می‌دانست و می‌گفت این منطقه برای قدرت‌های دریایی، غیرقابل دسترس است ← تأثیر جغرافیا بر قدرت

ج) محدودیت‌های کشور عراق در دسترسی به سواحل خلیج فارس را می‌توان یکی از دلایل جنگ تحمیلی عراق علیه ایران دانست ← تأثیر جغرافیا بر سیاست (C)

د) روابط بین‌المللی و رفتار کشورها با یکدیگر، از میزان قدرت آن‌ها تأثیر می‌پذیرد ← تأثیر قدرت بر سیاست (B)

۲ بررسی عبارت‌های نادرست

الف) منابع انرژی و معدنی مانند نفت و گاز، کانی‌های فلزی مانند مس، روی و آهن در صنعت و امور نظامی کاربرد دارند. داشتن این منابع به تنهایی منشأ قدرت نیست. اگر این منابع در کشوری در جهت توسعه صنایع قرار بگیرند (مانند چین و برزیل)، در قدرت آن کشور مؤثرند، اما اگر اقتصاد کشوری وابسته به صادرات آن‌ها باشد، یک ویژگی منفی و عامل کاهش قدرت ملی تلقی می‌شود.

ج) کشورهای دنباله‌دار، یک بخش شبه‌جزیره‌ای یا دالان‌مانند دارند که از سرزمین اصلی جدا افتاده است.

۳

این جمله صرفاً بیان یک آرزو است، در نتیجه انشایی محسوب می‌شود. جملات انشایی قضیه محسوب نمی‌شوند، چون نمی‌توانیم آن‌ها را با واقعیت (ذهن و خارج) نه با حقیقت مطابقت دهیم تا صادق (درست) یا کاذب (نادرست) بودن آن‌ها را تشخیص دهیم.

قضایا با واقعیت مطابقت داده می‌شوند، در نتیجه اگر گزارش درستی از واقعیت ارائه دهند، آن‌ها را حقیقت (راست / صادق) و در غیر این صورت کاذب (نادرست / دروغ) می‌دانیم.

۳

موارد «الف» و «د» قضیه حمله محسوب می‌شوند، در نتیجه حکم قطعی در آن‌ها صورت گرفته است.

به قضیه‌ای که در آن به ثبوت یا نفی چیزی برای چیزی دیگر حکم شود، قضیه حمله گویند. در این‌گونه قضایا از چیزی خبر قطعی می‌دهیم، مانند «انسان پزشک است». در این قضیه پزشک بودن را به صورت قطعی به انسان نسبت داده‌ایم، یا در قضیه «انسان پزشک نیست» پزشک بودن را به صورت قطعی از انسان سلب کرده‌ایم.

بررسی عبارت‌های نادرست

ب) جمله انشایی (امری) است و قضیه محسوب نمی‌شود تا مشمول قطعی بودن یا نبودن شود.

ج) قضیه‌ای که در آن به اتصال یا عدم اتصال و انفصال یا عدم انفصال میان دو نسبت حکم شود، قضیه شرطی گویند. در این‌گونه قضایا از چیزی خبر قطعی نمی‌دهیم، بلکه آن را مشروط می‌کنیم به یک اتفاق دیگر.

۲

موضوع قضایای شخصی، مفهومی جزئی است، اما موضوع قضایای محصوره، مفهومی کلی است.

در گزینه (۲)، قضیه اول، شخصی است و مفهوم موضوع جزئی است، اما قضیه دوم محصوره است و موضوع آن کلی است.

بررسی سایر گزینه‌ها

(۱) هر دو قضیه، شخصی محسوب می‌شوند و مفهوم موضوع جزئی است. در قضیه دومی «بعضی» بخشی از محمول است، نه سور؛ «آزاد بعضی روزها به کتابخانه می‌رود».

(۳) هر دو قضیه، شخصی محسوب می‌شوند و مفهوم موضوع جزئی است؛ لفظ «همه» سور قضیه موجب کلیه محسوب نمی‌شود، چون به معنای مجموع است، نه «هر یک».

(۴) هر دو قضیه شخصی هستند و مفهوم موضوع، جزئی است. در قضیه دومی «متین» موضوع است و «بعضی» سور محسوب نمی‌شود.

۲

در گزینه (۲)، قضیه، شخصی است و قضایای شخصی فقط می‌توانند تناقض داشته باشند. در نتیجه دارای نسبت تداخل، عکس مستوی، تداخل تحت تضاد و تضاد نیستند.

بررسی سایر گزینه‌ها

(۱) قضیه، موجب کلیه است. در نتیجه می‌تواند تناقض، تداخل، تضاد و عکس مستوی هم داشته باشد.

(۳) قضیه، موجب کلیه است (قضایای با سلب کلی و بیان استثنا در آن موجب کلیه محسوب می‌شوند). در نتیجه می‌تواند تناقض، تداخل، تضاد و عکس مستوی هم داشته باشد؛ «هر یک از موجودات غیر از مجردات محتاج به قلب هستند».

(۴) قضیه، موجب جزئی است. در نتیجه می‌تواند تناقض، تداخل، عکس مستوی و تداخل تحت تضاد هم داشته باشد.

۳ بررسی ساینده‌ها

۱ و ۲) دو جزء قضیه ماملالجمع رابطه تضاد دارند. در نتیجه اگر «بعضی الف ب است» یا «بعضی الف ب نیست» ماملالجمع باشند، یعنی صادق دو طرف محال است. بنابراین اگر «بعضی الف ب است» صادق باشد، قطعاً قضیه «بعضی الف ب نیست» باید کاذب باشد. در صورتی که این کوله نیست، چون دو قضیه رابطه داخل تحت تضاد پیدا می‌کند و هر دو قضیه می‌توانند صادق باشند.

۲) در ماملالرفع دو قضیه رابطه عموم و خصوص من وجه دارند و هر دو می‌توانند صادق باشند. در رابطه من وجه فضاهای صادق، همگی جزئی هستند.

۳) در منفصل حقیقی رابطه فضاهای تباین است و بین فضاهای نسبت تناقض حاکم است.

۱

به ترتیب، مغالطه بار ارزشی کلمات، توسل به احساسات و توسل به احساسات، روی داده است.

مغالطه بار ارزشی کلمات: پریکوزین رهبر نیروهای واگنر از مغالطه بار ارزشی کلمات استفاده کرده است. چون به جای استفاده از لغت «حمله» از کلمه «هشدار» استفاده کرده است.

هم‌چنین استفاده از تطمیع (رشوه دادن) در عبارت «ب» و تهدید در عبارت «ج» منجر به مغالطه توسل به احساسات می‌شود.

۱

نظرات متفاوت درباره یک موضوع واحد، حاکی از خطاپذیری شناخت است؛ نه نسبت شناخت.

نکته: «نسبیت شناخت» صرفاً مورد قبول برخی از سوفسطائیان بوده و کلاً از جانب فلاسفه رد می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها

۲) شناخت انسان علی‌رغم گستردگی، دارای محدودیت است.

۳) انسان در آغاز تولد هیچ‌چیز نمی‌داند و به مرور با عمل یادگیری به دانسته‌های خود اضافه می‌کند. همین موضوع، حاکی از تدریجی بودن شناخت است.

۴) شناخت انسان شامل خودشناسی (معرفت به نفس) و دیگرشناسی (معرفت به امور پیرامونی) می‌شود.

توجه: از مبحث مذکور (ویژگی‌های شناخت) در کنکورهای ۹۹، ۱۴۰۰ و ۱۴۰۲ تست طرح شده است.

۴

گزینه (۴) به «یکسان عمل کردن طبیعت» اشاره دارد که نوعی شناخت تجربی بوده و با همکاری حس و عقل حاصل می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها

۱) این مورد بدیهی است و توسط عقل محض درک می‌شود.

۲) این مورد توسط عقل و شیوه درون‌نگری درک می‌شود.

۳) این مورد توسط حس درک می‌شود و عقل دخالتی در آن ندارد؛ زیرا صرفاً یک شناخت خاص و جزئی است.

۲

صرفاً شهود است که به صورت بی‌واسطه در قلب عارف تجلی می‌یابد و حقایق توسط عارف درک می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها

۱) عقل نیز قادر به درک یافته‌های غیرمادی است.

۲) عقل و حس نیز قادر به فراهم آوردن مقدمات استدلال هستند.

۴) بررسی و تحلیل سایر یافته‌ها صرفاً از طریق عقل صورت می‌گیرد، نه قلب.

توجه: مشابه تست مذکور در کنکور نوبت اول ۱۴۰۲ وجود داشته است.

۲

احکام فضاهای قطعاً استدلال مستقیم محسوب می‌شوند، چون از یک قضیه، قضیه دیگری را نتیجه می‌گیریم. هر این‌جا چون از کذب لفظی یک قضیه، صادق خود آن قضیه را نتیجه گرفتیم، پس یک استدلال است.

۳

هر الف ب است ← لفظی عکس مستوی آن عبارت است از: «بعضی الف ب است» ← عکس مستوی آن عبارت است از: «هیچ ب الف نیست» بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) هر الف ب است ← لفظی آن عبارت است از: «بعضی الف ب نیست» ← قضیه حاصل چون جزئی است، متضاد ندارد.

۲) هر الف ب است ← عکس مستوی آن عبارت است از: «بعضی ب الف است» ← متداخل عکس مستوی آن عبارت است از: «هر ب الف است».

۳) هر الف ب است ← عکس مستوی آن عبارت است از: «بعضی ب الف است» ← متداخل عکس مستوی آن عبارت است از: «هر ب الف است» ← لفظی متداخل عکس مستوی آن عبارت است از: «بعضی ب الف نیست».

۴

با این دو مقدمه می‌توان یک قیاس معتبر شکل دوم را تشکیل داد: «بعضی الف ب نیست. هر ج ب است. پس: بعضی الف ج نیست».

بررسی سایر گزینه‌ها

۱) با دو مقدمه: «بعضی الف ب نیست. هر ب ج است» نمی‌توان یک قیاس معتبر شکل اول را تشکیل داد؛ زیرا «ج» در نتیجه علامت مثبت می‌گیرد، اما در مقدمات علامت منفی گرفته است.

۲) با دو مقدمه: «بعضی الف ب نیست. بعضی ج ب است» نمی‌توان یک قیاس معتبر شکل دوم تشکیل داد؛ زیرا «ج» در نتیجه علامت مثبت می‌گیرد، اما در مقدمات علامت منفی گرفته است.

۳) با دو مقدمه: «بعضی الف ب نیست. هیچ ب ج نیست» نمی‌توان یک قیاس معتبر شکل اول تشکیل داد؛ زیرا هر دو مقدمه سالبه است.

۴

مورد «ج» قیاس استثنایی انفصالی حقیقی است؛ از وضع یک جزء، رفع جزء دیگر قضیه نتیجه گرفته شده است. مورد «د» استدلال قیاس استثنایی اتصالی رفع تالی است و معتبر است؛ زیرا از رفع تالی، رفع مقدم را نتیجه گرفته است.

تذکره: چون مقدم و تالی قضیه محصوره هستند، باید هم کمیت و هم کیفیت تفسیر کند.

اگر هر الف ب است، آن‌گاه هیچ د ج نیست.

اما بعضی د ج است.

∴ بعضی الف ب نیست.

بررسی عبارت‌های نادرست

الف) نامعتبر است؛ زیرا مغالطه رفع مقدم محسوب می‌شود؛ چون قیاس استثنایی اتصالی رفع مقدم است و مقدمه دوم آن (در کنکور دروس عمومی حذف نیست) به قرینه حذف شده است.

ب) نامعتبر است؛ زیرا مغالطه رفع مقدم محسوب می‌شود؛ چون قیاس استثنایی اتصالی رفع مقدم است و نتیجه آن (برای کسب نمره عالی تلاش زیادی نمی‌کنم) به قرینه حذف شده است.

اگر معدل تأثیر قطعی در کنکور داشته باشد، باید برای کسب نمره عالی تلاش زیادی بکنم.

اما معدل فاقد تأثیر قطعی در کنکور است.

∴ برای کسب نمره عالی تلاش زیادی نمی‌کنم.

۲ **توماس هابز** به عنوان یک ماتریالیست، انسان را دارای دو جنبه جداگانه نمی‌داند و همه حقیقت انسان را جسم مادی تلقی می‌کند. ملاصدرا انسان را دارای دو ساحت می‌داند، اما جسم و روح را از یکدیگر جدا نمی‌داند، بلکه روح را تکامل یافته جسم تلقی می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها،

۱، ۳ و ۴) افلاطون، کانت، دکارت، ابن‌سینا و سهروردی، همگی انسان را دارای دو ساحت جداگانه می‌دانستند.

۳ براساس نظر ارسطو، عقل خودش باید رشد کافی کرده باشد تا دچار اطراف و تفریط نشود و بتواند بر سایر قوا حاکم شود تا انسان به فضیلت برسد.

بررسی سایر گزینه‌ها،

۱) این عبارت برعکس ذکر شده است؛ در واقع اعتدال عامل سعادت و لیک‌بختی است.

۲) این عبارت برعکس ذکر شده است؛ در واقع حاکم شدن عقل، سبب اعتدال در قوا می‌شود.

۳) این عبارت بیشتر با دیدگاه‌های افلاطون شباهت دارد.

توجه: تست مذکور مشابه سبک و تیپ سؤالی از کنکور داخل و خارج ۱۴۰۱ می‌باشد.

۱ از نظر ماتریالیست‌ها، انسان، مانند سایر موجودات، هر کاری را برای منافع طبیعی خود انجام می‌دهد؛ پس افعال اخلاقی نیز ریشه در نیازهای طبیعی انسان دارند و از جنس افعال طبیعی هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها،

۲) از نظر ماتریالیست‌ها، شرط لازم برای حفظ منفعت شخصی انسان‌ها، حفظ منفعت دیگران است.

۳) از نظر ماتریالیست‌ها، فعل اخلاقی به هیچ عنوان فضیلت محسوب نمی‌شود.

۴) از نظر ماتریالیست‌ها، فعل اخلاقی، ارزش حقیقی ندارد.

۲۳۹ **۲** ملاصدرا پیوند مستحکمی میان فلسفه و معرفت و وحیانی برقرار کرد و اثبات کرد که نه تنها تضاد و تناقضی میان داده‌های مستدل و یقینی عقل و معارف وحیانی وجود ندارد بلکه عقل و وحی تأییدکننده یکدیگر هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها،

۱) استدلال و منطقی، تکیه‌گاه‌های دستگاه فلسفی او محسوب می‌شوند.
۲) اولاً، در فلسفه ملاصدرا، عقل و شهود نسبت به یکدیگر برتری داده نشده‌اند؛ ثانیاً، عقل در هر جایی مورد استفاده قرار نگرفته است؛ بلکه صرفاً در جای خودش و متناسب با موضوعاتی که به آن مربوط است، مورد استفاده قرار گرفته است.

۳) ملاصدرا معتقد بود که اصلاً تعارضی میان عقل و وحی وجود ندارد که بخواهد آن را از بین ببرد. در واقع ملاصدرا نشان داد که میان احکام عقل و شرع، هیچ منافات و تعارضی برقرار نیست؛ نه این‌که تعارضی برقرار است و باید این تعارض را از بین برد.

۲۴۰ **۳** براساس نظر پروتاگوراس، هر کس هر چه بفهمد حقیقت است و حواس هر انسانی، به حقیقت گواهی می‌دهد. به عبارت دیگر، حواس هر انسان، جلوه‌ای از حقیقت است و حقیقت را به صورت شخصی درک می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها،

۱ و ۲) براساس نظر پروتاگوراس، حقیقت واحدی در جهان وجود ندارد، نه این‌که هیچ حقیقتی در جهان وجود نداشته باشد یا این‌که از طریق حواس قابل درک باشد.

۴) براساس نظر پروتاگوراس، حقیقت حتی برای افراد یکسان نیز، واحد نیست و به کلی هیچ حقیقت واحدی در جهان وجود ندارد. برای مثال، ممکن است یک شخص در لحظه‌ای، یک شناخت از چیزی پیدا کند و لحظه‌ای دیگر، شناختش از همان چیز متفاوت باشد.

نکته: پروتاگوراس کلاً به «حقیقت واحد» اعتقادی ندارد، پس گزینه‌های (۲) و (۴) در نگاه اول خط می‌خورند.

۲۴۱ **۳** از نظر افلاطون، نفس باارزش‌ترین دارایی انسان است و توجه و مراقبت از نفس باید وظیفه اصلی هر انسانی باشد تا بدین وسیله نفس زیبا شود و به فضایل آراسته گردد.

بررسی سایر گزینه‌ها،

۱) نفس از همان ابتدا، باارزش‌ترین دارایی انسان است.

۲) این عبارت برعکس ذکر شده است؛ نفس تنها موجودی است که به صورت خاص دارای عقل و خرد است.

۴) نفس انسان به کلی غیرقابل مشاهده است؛ زیرا مادی نیست.

۲۴۲ **۳** نفس آدمی با نزدیک شدن به نورالانوار، نور بیشتری کسب می‌کند و حقایق را بهتر رؤیت می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها،

۱) از خدا یا همان نورالانوار است که نورهای هستی طلوع می‌کنند.

۲) اولاً، نفس آدمی حقیقتی است که متعلق به مشرق عالم می‌باشد؛ نه این‌که هم‌اکنون درون مشرق عالم باشد. ثانیاً، نور محض فقط خداست.

۴) این عبارت برعکس ذکر شده است؛ در واقع سهروردی هر آن‌چه که شهود می‌کرد را به زبان عقل و فلسفه بیان می‌کرد.

۲ بررسی عبارتهای نادرست:

الف) معیار شناسایی اسراف، منحصر به دورریز یا اتلاف نیست؛ بلکه «بلااستفاده گذاشتن اموال» و «مصرف بیجا» نیز از جمله موارد اسراف است.

ب) نه گفتن به چیزهایی که نیاز نداریم و یا مضرند، از مصادیق موارد روش «ب» شمار می‌رود.

ه) در حساب‌های سرمایه‌گذاری بلندمدت لازم است مقدار مشخصی پول برای مدت معینی در بانک سپرده شود. دوره زمانی این حساب‌ها از شش ماه تا چندین سال است و نرخ سود آن‌ها در دوره زمانی معین شده تغییر نخواهد کرد. در این حساب‌ها هر چقدر زمان طولانی‌تری پول سرمایه‌گذاری شود، سود بیشتری هم به آن تعلق می‌گیرد. فقط توجه کنید که اگر شما پول را قبل از زمان توافق یا سررسید برداشت کنید، مقداری از سود تعیین شده را از دست می‌دهید.

۲ کوتاه‌مدت: زیر ۲ ماه

میان‌مدت: ۲ ماه تا ۳ سال

بلندمدت: ۳ سال و بیشتر

برای محاسبه مدت زمان پس‌انداز هر هدف، باید مقدار زمان مورد نیاز جمع‌آوری پول برای خرید هر محصول را محاسبه کنیم:

الف) موتورسیکلت

$$۳۱ \text{ ماه (۲ سال و ۷ ماه)} = ۱,۴۵۰,۰۰۰ + ۴۵,۰۰۰,۰۰۰$$

میان‌مدت (از آنجایی که مدت زمان پس‌انداز برای خرید این کالا از زمان ذکر شده در صورت سؤال (۲ سال) بیشتر است، امکان خرید این کالا وجود ندارد.)

$$۱/۷ \text{ ماه} = ۱,۴۵۰,۰۰۰ + ۲,۵۰۰,۰۰۰$$

ب) ساعت

از آنجایی که مدت زمان پس‌انداز برای خرید ساعت، ۱/۷ ماه است، پس کوتاه‌مدت محسوب می‌شود.

ج) لپ‌تاپ

$$۱۰/۳ \text{ ماه (کم‌تر از یک سال)} = ۱,۴۵۰,۰۰۰ + ۱۵,۰۰۰,۰۰۰$$

بعد از ۱۰/۳ ماه پس‌انداز (میان‌مدت) می‌توانیم مبلغ خرید لپ‌تاپ را پرداخت کنیم.

$$۲۵۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۵,۰۰۰,۰۰۰ \times ۵۰ \text{ هزار تن؛ ارزش محصولات کشاورزی}$$

$$۳,۲۱۰,۰۰۰,۰۰۰ \text{ واحد؛ ارزش پوشاک}$$

$$۸۵۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۶۸۰,۰۰۰ \times ۱۲۵۰ \text{ واحد؛ ارزش ماشین‌آلات}$$

$$۲,۱۲۰,۰۰۰,۰۰۰ \text{ واحد؛ ارزش آموزش (خدمات آموزشی)}$$

$$۸۷۰,۰۰۰,۰۰۰ \text{ واحد؛ ارزش خدمات بیمه‌ای}$$

$$۲,۱۵۰,۰۰۰,۰۰۰ \text{ واحد؛ ارزش خدمات بانکی}$$

$$۲۵۰,۰۰۰,۰۰۰ + ۳,۲۱۰,۰۰۰,۰۰۰ + ۸۵۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۴,۳۱۰,۰۰۰,۰۰۰ \text{ تولید ناخالص داخلی}$$

$$۲,۱۴۰,۰۰۰,۰۰۰ + ۸۷۰,۰۰۰,۰۰۰ + ۲,۱۵۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۵,۱۶۰,۰۰۰,۰۰۰$$

$$۹,۴۷۰,۰۰۰,۰۰۰$$

۴ اجزای مهم اقتصاد زندگی عبارت‌اند از: ۱- دخل؛ فعالیت‌هایی که به درآمدزایی منتهی می‌شود. ۲- خرج؛ فعالیت‌های مرتبط با برنامه‌ریزی مخارج و شیوه‌های مصرف. ۳- حفظ و رشد درآمد؛ شامل راه‌های پس‌انداز و سرمایه‌گذاری

الف و ب) اول باید عدد دقیق هر سه شاخص را به دست بیاوریم:

$$(۲۲+۵) = ۴/۴ \text{ (نامناسب‌ترین)} \text{ } ۱۰\% \text{ بالا به } ۱۰\% \text{ پایین}$$

$$(۱۵+۲۲) + (۵+۶/۵) = ۳/۲ \text{ (مناسب‌ترین)} \text{ } ۱۰\% \text{ بالا به } ۲۰\% \text{ پایین}$$

$$۲۲ + (۵+۶/۵+۷+۷/۵) = ۰/۸۵ \text{ (مناسب‌ترین)} \text{ } ۱۰\% \text{ بالا به } ۴۰\% \text{ پایین}$$

ج) در دهک‌ها جمعیت را به ده گروه مساوی تقسیم می‌کنند، پس هر دهک جمعیت مساوی دارد.

$$۶۸,۰۰۰,۰۰۰ + ۱۰ = ۶,۸۰۰,۰۰۰$$

الف) نتایج پرداخت خمس عبارت‌اند از: ۱- توزیع مجدد ثروت. ۲- کمک به عدالت اقتصادی. ۳- کمک به افراد نیازمند

ب) در برنامه‌ریزی‌های مالی خود با توجه به مبحث خمس باید ابتدا سال مالی خود را مشخص بکنیم.

الف) ابتدا باید هزینه‌ها را محاسبه و آن‌ها را با هم جمع کنیم:

۷: هزینه مسکن

۲/۵: هزینه حمل و نقل

۴/۵: بهداشت و درمان

۴: هزینه خوراک

$$۷ + ۲/۵ + ۴/۵ + ۴ = ۱۸ \text{ میلیون تومان}$$

حال می‌توانیم درصد هر دسته را محاسبه کنیم:

$$\frac{۷}{۱۸} \times ۱۰۰ = ۳۹ \text{ کل هزینه دسته}$$

$$\frac{۲/۵}{۱۸} \times ۱۰۰ = ۱۴ \text{ کل هزینه}$$

$$\frac{۴}{۱۸} \times ۱۰۰ = ۲۲ \text{ کل هزینه}$$

$$۲۱ - ۱۸ = ۳ \text{ میلیون تومان}$$

ب) براساس گزارش فائو - سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد -

سالیانه حدود ۱/۳ میلیارد تن از مواد غذایی تولید شده برای مصرف انسان در جهان دور ریخته می‌شود. این مقدار، یک سوم کل معصوم غلات جهان را شامل می‌شود. بعضی گزارش‌ها نشان از آن دارد که در ایران اتلاف مواد غذایی بسیار فزاینده از متوسط جهانی است. سالانه ده‌ها هزار قلم کالا در حجم‌های متفاوت تولید می‌شود و به مصرف خانواده‌ها می‌رسد با مشاهده رفتار مصرفی افراد جامعه و ملاحظه ویژگی، کیفیت و نوع کالاها، می‌توان گفت هم‌مساله بخشی از کالاهای تولید شده بدون بهره‌برداری صحیح تلف می‌شوند.